

Ім'я користувача:
Моца Андрій Андрійович

ID перевірки:
1011216514

Дата перевірки:
17.05.2022 11:42:28 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
17.05.2022 11:43:00 EEST

ID користувача:
100006701

Назва документа: SzteguraSzabina_BA_Istoriya_2022

Кількість сторінок: 75 Кількість слів: 22140 Кількість символів: 149736 Розмір файлу: 2.57 MB ID файлу: 1011108870

1.91% Схожість

Найбільша схожість: 0.52% з Інтернет-джерелом (<http://www.naputonline.hu/2018/09/09/ilniczki-beata-schonborn-csala>..

1.66% Джерела з Інтернету

63

Сторінка 77

0.76% Джерела з Бібліотеки

124

Сторінка 77

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра історії та суспільних дисциплін

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
ДЕМОГРАФІЧНІ УМОВИ КОСОНЬСЬКОГО РАЙОНУ
У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.
СТЕГУРА САБІНА ЮЛІУСІВНА

Студентка IV-го курсу
Спеціальність: Історія
Освітний рівень: бакалавр

Тема затверджена на засіданні кафедри
Протокол № _____ /20__

Науковий керівник

Данч Юрій Яношович
викладач

Завідувач кафедри

Чотарі Юрій Юрійович
доктор філософії, доцент

Робота захищена на оцінку _____, « _____ » _____ 2022_року
Протокол № _____ / 20__

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ЗУІ
Протокол № „3” від „20” квітня 2017 р.
Ф-КДМ-2

Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра історії та суспільних дисциплін

Кваліфікаційна робота
ДЕМОГРАФІЧНІ УМОВИ КОСОНЬСЬКОГО РАЙОНУ
У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконала: студентка IV-го курсу
Спеціальності історія
Стегура Сабіна Юліусівна

Науковий керівник: Данч Юрій Яношович
викладач

Рецензент: Молнар Федір Федорович
доцент

Берегове 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ЗУІ
Протокол № „3” від „20” квітня 2017 р.
Ф-КДМ-2

Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Történelem és Társadalomtudományi Tanszék

A KASZONYI JÁRÁS DEMOGRÁFIAI VISZONYAI A 19. SZÁZAD ELSŐ FELÉBEN

Szakdolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Sztegura Szabina
IV. évfolyamos történelem
szakos hallgató

Témavezető: Dancs György
oktató

Recenzens: Molnár Ferenc
docens

Beregszász 2022

BEVEZETÉS

Azért esett a választásom régiótörténet kutatására, pontosabban a tizenkilencedik századi Kaszonyi járás korai történetének feltárására, mivel egyrészt a szülőfalum Mezőkaszony és szerettem volna jobban megismerni történetét, mint mezőváros és járásközpont, milyen szerepet töltött be a térség életében, amely ma már egy kis településnek számít az ukrán–magyar határ mentén. A téma azért is különösen aktuális, mivel jelenleg Mezőkaszony központtal alakították meg az első magyar kistérséget (hromádá¹), amely így ismét egy kisebb régió központjává vált.

Kutatásom során igyekeztem kiszélesíteni a Kaszonyi járásra vonatkozó kérdéseket. Elsősorban azt szerettem volna bemutatni, hogy a tizenkilencedik század elején milyen fontossággal bírt a magyar társadalomban a földbirtok, illetve milyen előnyökkel járt a mezővárosi rang egy térség életében. Előnyt jelentett elsősorban, hogy rendelkeztek vásártartási joggal, piaccal; központi, területszervező feladatkört láttak el; a mezővárosokban egy választott, többtagú, széles feladatkörrel rendelkező tanács irányított; minden esetben volt földesuruk; belső ügyeiket maguk intézhették. Kutatásom következő fontos kérdése a járás közigazgatási rendszere, illetve a járáshoz tartozó települések története, jellemzése volt. Szintén felmerülő kérdés a járás társadalmi rendszerének felkutatása, mivel ebben az időszakban nem volt teljes körű népszámlálás, s csak úrbéri összeírások alapján lehet felbecsülni a népesség számát, társadalmi és vallási megoszlását. Így munkám nagy része a járás társadalmi és etnikai képének feltérképezésére irányult, melyben három év változásait vázoló fel és vetem össze.

Alapvetően alacsony a téma kutatottsági szintje, így a munkám során leginkább elsődleges forrásként levéltári dokumentumokat, a Kárpátaljai Területi Állami Levéltár iratanyagát, Bereg vármegye főispáni iratanyagait használtam fel, valamint másodlagos forrásokként a járás településeit érintő fontosabb szakirodalmat.

A dolgozat valós tudományos innovációja abban rejlik, hogy sikerült feltárnom a Kaszonyi járás demográfiai képét egy viszonylag rövid időintervallumban, viszont széles spektrumban, több szegmensből vizsgálva, mely által etnikai, társadalmi, gazdasági és vallási képet kaphatunk erről a régióról.

---

¹ <https://gromada.info/gromada/kosonska/>

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
I. FEJEZET. BIRTOKVISZONYOK ÉS KÖZIGAZGATÁSI RENDSZER.....	7
1.1. A 19. SZÁZADI FÖLDBIRTOKVISZONYOK ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE.....	7
1.2. A KASZONYI JÁRÁS JELLEMZÉSE	10
1.3. A KASZONYI JÁRÁS TELEPÜLÉSEINEK JELLEMZÉSE	11
II. FEJEZET. A KASZONYI JÁRÁS TÁRSADALMI SZERKEZETE	24
2.1 A JÁRÁS NÉPESSÉGE ÉS VALLÁSI MEGOSZLÁSA LEVÉLTÁRI ADATOK ALAPJÁN	24
2.1.1. 1816. ÉVI ÚRBÉRI ÖSSZEÍRÁS	24
2.1.2. 1818. ÉVI ÚRBÉRI ÖSSZEÍRÁS	29
2.1.3. 1819. ÉVI ÚRBÉRI ÖSSZEÍRÁS	33
2.2. AZ 1816-OS, 1818-AS, 1819-ES ÉV DEMOGRÁFIAI TENDENCIÁI.....	37
ÖSSZEFOGLALÓ	40
ÖSSZEFOGLALÓ UKRÁN NYELVEN.....	41
FELHASZNÁLT FORRÁSOK ÉS IRODALOM JEGYZÉKE	42
MELLÉKLETEK	44

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
I. ЗЕМЛЕВОЛОДІННЯ І АДМІНІСТРАТИВНА МЕРЕЖА	7
1.1 ЗАГАЛЬНА ЗЕМЛЕВОЛОДІННЯ У 19. СТОЛІТТІ	7
1.2 ХАРАКТЕРИСТИКА РАЙОНА.....	10
1.3 ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ РАЙОНУ	11
II. СОЦІАЛЬНА МЕРЕЖА	24
2.1. НАСЕЛЕННЯ І РЕЛІГІЙНА РОЗДІЛЕННЯ РАЙОНУ ПО СПИСКУ АРХИВА	24
2.1.1. ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ, ЩО ПРОЖИВАЛО В ПОМЩИЦЬКИХ МАСТКАХ В 1816 Р.....	24
2.1.2. ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ, ЩО ПРОЖИВАЛО В ПОМЩИЦЬКИХ МАСТКАХ В 1818 Р.....	29
2.1.3. ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ, ЩО ПРОЖИВАЛО В ПОМЩИЦЬКИХ МАСТКАХ В 1819 Р.....	33
2.2. ДЕМОГРАФІЧНІ ТЕНДЕНЦІ В 1816, 1818, 1819 РОКАХ	37
ВИСНОВОК (УГОРСЬКОГОЮ МОВОЮ).....	40
ВИСНОВОК (УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ).....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	42
ДОДАТКИ	44

I. BIRTOKVISZONYOK ÉS KÖZIGAZGATÁSI RENDSZER

1.1. A 19. századi földbirtokviszonyok általános jellemzése

A földbirtokviszonyok a magyar társadalomban nagy jelentőséggel bírtak a tizenkilencedik század első felében. A század elején a társadalmat még a feudális tagoltság jellemezte, ez meglátszott a tulajdonviszonyokban is, a nemesi tulajdon bírt a legnagyobb jelentőséggel.² A lakosság túlnyomó részének meghatározó jelentőségű volt a föld, mivel mezőgazdasági termelésből éltek. A feudális társadalomban a hatalom legfőbb forrása a földbirtok, ez befolyásolta a rendi társadalom megoszlását.³

A feudális jog alapját az ősiség, illetve az úrbériség által meghatározott nemesi földbirtok képezte. A földbirtokvagyonnak a szabályozása összekapcsolódott a társadalom rétegződésével, illetve az öröklés rendjével. Az ősiség alapját adta a nemesi tulajdonnak 1848-ig.⁴

A nemesi birtokosokat a birtoknagyság alapján fel lehet osztani tízezer hold feletti latifundiumokra, tízezer és ötezer hold közötti nagybirtokra, ötezer és ezer hold közötti nagy középbirtokra, ezer és ötszáz hold közötti középbirtokra, ötszáz és száz hold közötti kis középbirtokra, száz hold alatti kisbirtokra, illetve töredékbirtokokra.⁵

A mezőgazdaság a földesúri birtokon és paraszti gazdálkodásban folyt, amelyek egymással szoros kapcsolatban álltak. Mária Terézia 1767-ben kiadott úrbérrendezés szabályozta, amely 1848-ig fennállt. Különválasztották a föld birtoklását és használati jogát, a földet csak nemesek birtokolhattak. Megkülönböztetünk úrbéres és közös haszonvételű jogállású földet.⁶ A nagybirtokok alapvetően az ország minden régiójában jelen voltak. Bereg vármegyében a nagybirtokok összterülete 31 919 hold, ennek aránya az úrbéres földből 67,2%, mindez öt birtokos kezében összpontosult, a legnagyobb birtokosok pedig a Schönbornok voltak⁷, 1807-es adatok szerint a Schönborn család 400 000 holdnyi területtel bírt, ez volt a munkácsi-szentmiklósi latifundium.⁸ A megyében nem voltak kamarai birtokok, viszont az egyházi birtokok kétszáznyolcvanhat hold területet tettek ki.⁹

Az úrbéres területet tekintve az ország legnagyobb birtokosa a királyi kincstár volt. A jogi személyiséggel rendelkező birtokosok az egyházak voltak. Ezen belül megkülönböztethetjük a

---

² BODZÁSI Balázs: Zálogjog a feudális magyar jogban. In: *Jog Állam Politika* 5. Győr 2013. i.m. 143.

³ FÓNAGY Zoltán: Nemesi birtokviszonyok az úrbérrendezés korában. In: *Századok*. Budapest, 2014, 148. évfolyam, 3. szám. i.m. 1144.

⁴ BODZÁSI Balázs: *Zálogjog a feudális magyar jogban*. i.m. 144.

⁵ FÓNAGY Zoltán: Nemesi birtokviszonyok az úrbérrendezés korában. In: *Századok*. Budapest, 2014, 148. évfolyam, 3. szám. i.m. 1154-1155.

⁶ GERGELY András: *Magyarország története a 19. században*. Budapest, 2005. i.m. 47.

⁷ SAS Andor: *Egy kárpáti latifundium a hűbéri világ alkonyán*. Bratislava, 1955. i.m. 39.

⁸ GERGELY András: *Magyarország története a 19. században*. Budapest, 2005. i.m. 47.

⁹ BODZÁSI Balázs: *Zálogjog a feudális magyar jogban*. i.m. 1175-1176.

világi papság és a szerzetesrendek birtokait. Az egyházi birtokok nagy részét a szerzetesrendek birtokolták.¹⁰

Különbségek figyelhetők meg a nemesi, a városi, illetve a paraszti tulajdon között. Míg a városi és a nemesi tulajdon közötti különbség a rendelkezési jog volt; addig a paraszti vagyon jellemzője, hogy az általa használt földek birtokosa egy nemes földesúr volt, minden esetben.¹¹

Alapvetően, a mezővárosok fejlettségi szintjét tekintve a város és a falu között helyezkedtek el. Fontos jellemzője az önkormányzat fejlettsége, vagyis míg a falvakban a szolgabíró volt az irányító szerv, akinek nem volt széles feladatköre, addig a mezővárosokban egy választott, több tagú, széles feladatkörrel rendelkező tanács irányított, illetve a mezővárosok rendelkeztek oklevéladási és pecséthasználati joggal. Ezen kívül rendelkeztek vásártartási joggal, piaccal, így a térségben nagyobb mértékben jelen volt a kézműves és kereskedelmi tevékenység.¹² A szabad királyi városokkal ellentétben a mezővárosok nem képviseltethették magukat az országgyűléseken, így politikai támogatottságot csak a vármegyén keresztül szerezhettek, ott is csak a térség birtokos nemességén keresztül. Általában ipari, kereskedelmi központokként szolgáltak a térségek életében.¹³ Vagyis mezővárosok rendelkeztek a községek valamennyi jellemzőjével: minden esetben volt földesuruk, akinek általában a jobbágyközségekhez többé-kevésbé hasonló úrbéri, vagy cenzusfizetési szolgáltatásokkal tartoztak. A mezővárosi közösségek jelentős részét úrbéri és belső önkormányzati kiváltságok is megillették: a legáltalánosabb a vásártartási jog volt. A közösség belső ügyeit önállóan intézhették.¹⁴

A fejlettebb mezővárosokat az ipar ütemes fejlődése különböztette meg a falvaktól, illetve a falvakénál enyhébb földesúri adózás és autonómia jellemezte. Mivel a mezővárosok egy földesúr hatalma alatt voltak, ahogyan a település határa és annak lakóházai is.¹⁵ A legtöbb mezőváros közösségének (közösségének) jogi személyiségű tulajdona volt a település belterületén, a szántókban, rétekben, szőlőkben, gyümölcsösökben, halászó helyeken vagy erdőkben. Ezeknek a haszonvételeit vagy árendába adták, vagy választott vezetőiknek, megfogadott jegyzőjüknek az értékelésére, a közfeladatok finanszírozására fordították. Elterjedt volt a mezővárosokban a földesúri regálék – a kocsmá, malom, mészárszék közösség általi bérlése is.¹⁶

---

¹⁰ BODZÁSI Balázs: Zálogjog a feudális magyar jogban. i.m. 1159-1170.

¹¹ U.o. 144.

¹² GULYÁS László Szabolcs: *Mezővárosi önkormányzat a középkori Hegyalján*. Budapest, 2017. i.m. 7.

¹³ HORECZKI Réka: Kisvárosi fejlődési utak. A dél-dunántúli kisvárosok helye és szerepe a térség hosszú távú gazdasági és társadalmi változásaiban. In: *Phd értekezés*. Pécs, 2020. i.m. 69.

¹⁴ PÁLMÁNY Béla: A felföldi mezővárosok típusai az úrbérrendezéstől a községrendezésig (1767-1871). In: *Limes*. 11. évfolyam, 31. szám. Tatabánya, 1998. i.m. 22.

¹⁵ HORECZKI Réka: *Kisvárosi fejlődési utak*. i.m. 70.

¹⁶ TAKÁCS Péter: Mezővárosok Szabolcs vármegyében a 18-19. században. In: *Szabolcs-Szatmár Beregi évkönyv 17*. Nyíregyháza, 2006. i.m. 116.

Egy-egy település önszerveződése, jogilag biztosított rangja és szerepköre a tizenkilencedik század első felében nagymértékben függött a település lakóinak rendi hovatartozásától. Amennyiben jobbágyok voltak, földesúri alávetettségben éltek. A jobbágyi szolgáltatások kötelező teljesítése mellett peres ügyeik intézésében is ki voltak szolgáltatva az úriszéknek. A falubíró hatásköre csak az adott településen történt kisebb problémák megoldásáig jutott el.¹⁷ Másik típusa az újonnan keletkezett mezővárosoknak, a közösségi privilégiummal fel nem ruházott, de meghatározó többségükben nemesek által lakott települések. Mivel lakóik többsége fölött úriszék nem ítélezhetett, a megyei törvényhatóság előtt indíthatták pereiket. Ezért a közigazgatás és a helyi igazságszolgáltatás terén meg kellett szervezniük magukat. Bíró helyett főbíró, nemesi hadnagyot választva, státútumot kellett alkotniuk a kívánatos belső rendről és közbiztonságról, a határhasználatról, a közföldről, a halászat, vadászat, valamint a kocsmá-, mézárszék- és malomtartás rendjéről, illetve a büntetésekről.¹⁸

A mezővárosok, mint központi, területszervező feladatkört biztosító települések lakosságának rétegződése eltért a többségében parasztok lakta környező falvaktól, viszont nagyjából voltak mezőgazdasággal foglalkozó családok.¹⁹

A mezővárosi státus kiharcolása terén nem csak a vásártartási jog megszerzése volt az elsődleges tényező. Ennél fontosabb volt a település bírójának és esküdtszékének szabad, a földesúri akaratától és befolyástól független megválasztása, a státútumalkotási jog és az úriszéki bíráskodás alóli mentesség mértéke. Ehhez társult a település igazgatási és igazságszolgáltatási ügyeinek írásos intézése. Velejárója volt a mezővárosi privilégiumnak a lakók szabad végrendelkezési joga – kivéve a földesúr tulajdonát képező telkeket. A mezővárosok választott testülete intézte az árvaügyeket, hitelesítette a végrendeleteket. Mögöttük foglaltak helyet a vármegye településszerkezetében az alkalmi vásártartó települések.²⁰

A mezővárosok jogállása nem volt meghatározva egységes törvényben egészen 1848-ig, a helyi privilégiumok és szokások határozták meg. Mint a földesurak joga a bíróválasztások ellenőrzéséhez, az adókvetés felülvizsgálatára; viszont a települések ősi kiváltságait, szerződéseit köteles volt tiszteletben tartani, mely vonatkozott az önkormányzati többletjogokra, illetve a földesúri járadékok formáinak fennmaradására is.²¹

---

¹⁷ TAKÁCS Péter: *Mezővárosok Szabolcs vármegyében a 18-19. században*. i.m. 117.

¹⁸ U. o. 117.

¹⁹ PÁLMÁNY Béla: Szempontok a magyarországi mezővárosok típusaihoz az úrbérrendezéstől a jobbágyfelszabadításig. In: *Rendi társadalom – polgári társadalom 4*. Debrecen, 1995. i.m. 33-34.

²⁰ U.o. 118-119.

²¹ PÁLMÁNY Béla: Az Urbárium előtt kötött földesúri úrbéri szerződésekről és a paraszti közösségek kiváltságleveléről. In: *Rendi társadalom – polgári társadalom 2*. Gyula, 1989. i.m. 294-297.

1.2. A Kaszonyi járás jellemzése

Bereg megyét keletről Ugocsa és Máramaros, északról Galícia, nyugatról Ung, délről Szabolcs és Szatmár megyék határolták.²² Bereg vármegye két központja Beregszász és Munkács volt. A megyében tíz mezőváros, kétszázhatvan falu, négy népes pusztta volt, melyben összesen 125 962 fő élt. A lakosság nemzetiségi megoszlása Fényes Elek statisztikai adatai szerint a következő: 50 091 magyar, 704 tót, 2756 német, 67 029 orosz, 5382 zsidó. A vallási megoszlás Fényes Elek statisztikai adatai szerint: római katolikus 9183 fő, görögkatolikus 71 869 fő, evangélikus vallású 615 fő, református 38 958 fő és zsidó 5382 fő.²³ A megye területén leginkább kukorica, zab és búzatermesztéssel, gyümölcstermeléssel foglalkoztak, de a bortermelés is jelentős volt. A megye kereskedelme nem volt számottevő. A nemesség 7984 fő, közülük Schönbornok a megye kétharmadát kitevő birtokokkal rendelkeztek.²⁴

A megye igazgatásának módja és formája az általános törvények előírásai szerint alakult. Ilyen a megye élén álló tisztségek háromévenkénti megújítása, a gyűlések meghatározott időközökben és napokon történő tartása. Esetleg szükség esetén tarthatnak még közgyűlést, nem kijelölt időben, amelyek kisebb ügyek megvitatása, tisztújítások, adókivetés, mindenkit érintő ügyek, királyi parancsok kihirdetése vagy egyéb kisebb ügyek megvitatására szolgált. A megyei közgyűléseken kívül még ott van a törvényszéki gyűlés, amely a peres ügyeket vitatja meg, szabja ki a büntetéseket. A megyei közgyűléseket Beregszászban tartották. Bereg vármegye törvénykezési tekintetben feloszlott öt járásbírósi kerületre: beregszászira, kaszonyira, munkácsira, ilosvaira, alsó-vereckeire.²⁵

A kiváltságokkal a nemesi önkormányzat rendelkezett, melynek feladata volt a megyei közigazgatás, igazságszolgáltatás, az adószedés és az országgyűlés által megajánlott újoncok biztosítása a hadsereg részére. A vármegye élén a főispán állt, akit a király nevezett ki, de előfordult, hogy ez a cím egy adott családon belül öröklődött, helyetteseiket viszont a megyegyűlés választotta több évre.²⁶ 1840-ben Schönborn Frigyes gróf kapta meg az örökös főispáni címet.²⁷ A megyegyűlésen csak nemesek vehettek részt. A megyei tisztikarhoz tartoztak még a főügyészek és az alügyészek, a pénztárnokok, a levéltárnokok, az orvosok, a vármegyei járások élén álló fő- és alszolgabírók, az esküdtek, az adószedők és a különböző rendbiztosok.²⁸

---

²² BALOGH István: Bereg megye leírása In: *Szabolcs-Szatmár megyei történetírás*. Nyíregyháza, 1985. i.m. 10-25.

²³ Fényes Elek: *Magyarország leírása*. 1. rész. i.m. 26-34

²⁴ SOLYMOSI József: *Forradalmi átalakulás Északkelet-Magyarországon 1848-ban*. (Ung, Bereg, Máramaros és Ugocsa vármegyék 1848 tavaszán és nyarán), In: *Századok*. 2009, 143. évfolyam, 1. szám. i.m. 86-87.

²⁵ BALOGH István: *Bereg megye leírása*. i.m. 23-25

²⁶ SOLYMOSI József: *Forradalmi átalakulás Északkelet-Magyarországon 1848-ban*. i.m. 88-89.

²⁷ Budapesti Hírlap. 23. évfolyam, 21. szám. 1903. január 21. i.m. 6.

²⁸ SOLYMOSI József: *Forradalmi átalakulás Északkelet-Magyarországon 1848-ban*. i.m. 88-89.

A megye négy járásra oszlott: munkácsi járásra, felvidéki járásra, kaszonyi járásra és tiszaháti járásra. Mindegyik járás a megye székhelyétől, Beregszásztól indult.²⁹ A kaszonyi járáshoz tartoztak a következő települések a tizenkilencedik század első felében: Mezőkaszony, Ardó, Balázsér, Balásfalva, Barkaszó, Kisbégány, Nagybégány, Benedike, Bubuliska, Csapócka, Cserejóc, Cserlenó, Csomonya, Ódávidháza, Újdávidháza, Dercen, Kisdobrony, Nagydobrony, Fedelesfalva, Fornos, Gajdos, Gát, Gorond, Kiszgut, Nagyzgut, Hercfalva, Hribóc, Jánosi, Ignic, Ilkóc, Izsnyéte, Iványi, Kajdanó, Kálnik, Klacsanó, Klucsárka, Kucsova, Kuzmina, Lauka, Kislohó, Nagylohó, Medvedóc, Kismogyorós, Nagymogyorós, Patkanóc, Pósa háza, Puznyákfalva, Rákos, Ruszkóc, Alsóschönborn, Skuratóc, Szerencsfalva, Szernye, Sztrabicsó, Troszjanyica, Rafajnaújfalva, Váralja, Vorotnyica, Zápszony, Zsukó.³⁰

1.3. A Kaszonyi járás településeinek jellemzése

A következőkben a kaszonyi járás települései kerülnek rövid ismertetésre, mely hatvanegy települést foglal magába. (*Függelék: 1. térkép*)

Mezőkaszony

Területi kiterjedése 5042 hold. A mezőváros a nevét Kata asszonyról kaphatta, akinek a település lakosai templomot emeltek. 1496-os okmányban van először mezővárosnak említve. A tizenkilencedik századra már rendelkezett református és római katolikus anyaszentegyházzal. A járásban ez az egyetlen mezőváros. A település lakói leginkább mezőgazdasággal, szőlőtermesztéssel foglalkoznak. A község pecsétje hosszúkás pecséten, hátsó lábain álló jobbra tekintő oroslán, jobbában kardot, baljában három makkot tart. *Felirata: K.i.: Sig. Nob. Opidi M. Kaszonyiensium.* Viszont később változott: nagy kerek pecséten pajzs, azon szőlőtő, felette vért és korona, melyen egy kar makkot tart. *Felirata: K. i.: M.-Kaszonny városa pecsétje.*³¹

Ardó

A munkácsi-beregszászi útvonalon helyezkedik el, 2778 holdnyi területtel rendelkezik. Beregszászvégardónak is nevezik. Neve a „királyi szolgálatban álló erdőővők települését” jelöli, Beregszászvég előtag azt jelöli, hogy a település hol helyezkedik el, azaz Beregszász végén.³² Rendelkezik református anyaszentegyházzal, amely már a tizennegyedik században felépült,³³

²⁹ C. TÓTH Norbert: Bereg megye járásai a középkorban. In. *Szabolcs-Szatmári Szemle.* i.m. 179.

³⁰ Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (továbbiakban: KTÁL): F. 10, O. 2, od. zb. 1503.

³¹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 481, III. kötet i.m. 332-341. Ungvár, 1881.

³² BOTLIK József - DUPKA György: *Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján.* Ungvár, 1993. i.m. 71.

³³ *Magyar Egyházak Javainak Tára,* II. Beregi Egyházmegye 1, Főszer.: TENKE Sándor, Budapest 2001. i.m. 71

illetve egy katolikus kápolnával. Pecsétjén kalászos virág hajlik ki egy virágcserepből. *Felirata: K. i: B. V. Ardó helységének pecsétje.*³⁴

Balazsér

Területi kiterjedése 1557 hold. A falu magyar-oroszajkú, Beregszászhoz közel helyezkedik el. Református anyaszentegyháza és görögkatolikus egyháza³⁵ van. Lakosok leginkább gabonatermeléssel, szőlőműveléssel és méhészettel foglalkoznak. Pecsétjén található egy kasza, szántóvas és egy ekefej. *Felirata: K. i: Balazsér helységének pecsétje.*³⁶

*Balászfalva – Ballósfalva*³⁷

Orosz falu, Munkácshoz északnyugatra, területét tekintve 725 hold. Hitközsége református,³⁸ illetve görögkatolikus, amely már Nagymogyoróshoz tartozik. Pecsétjén található három zömök fa. *Felirata: K. i: Balázs falva helységének pecsétje.*³⁹ A település egy részének birtokosa a Schönborn család volt.⁴⁰

Barkaszó

A Vérke közelében fekszik, területe 3013 hold. Református anyaszentegyházzal rendelkezik. 1809-ben épített a község egy új templomot, amely majd 1818-ban lett felszentelve.⁴¹ Viszont 1835-ben a helység nagy része megégett, így a templom is. A község első iskolája 1806-ban épült.⁴² Pecsétjén található rovátkás gabonartartó láda található, felette egy cséplővel. *Felirata: K. i: Barkaszó helységének pecsétje.*⁴³

Nagybégány és Kisbégány

Nagybégány területi kiterjedése 3165 hold, míg Kisbégány 2400 hold területtel rendelkezik. Közös református anyaszentegyházuk volt, majd 1784-ben különválnak. Így Kisbégány 1805-ben fatemplomot emelt. A két magyar falu egymáshoz közel fekszik, Beregszász és Mezőkaszony közti útvonalon. Nagybégány pecsétje: egy korhadt fatörzs. *Felirata: K.i.: Nagy-Bégány helységének pecsétje.* Kisbégány pecsétjén öt lombos fa található. *Felirata: K. i: Kis- Bégány helységének pecsétje.*⁴⁴

³⁴ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 445, III. kötet i.m. 20-24.

³⁵ BOTLIK József - DUPKA György: *Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján*. i.m. 56.

³⁶ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 446, III. kötet i.m. 45-47.

³⁷ SEBESTYÉN ZSOLT: *Bereg megye helységneveinek etimológiai szótára*. Nyíregyháza, 2010. i.m. 20

³⁸ BOTLIK József - DUPKA György: *Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján*. i.m. 122.

³⁹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 446, III. kötet i.m. 41-42.

⁴⁰ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. 1. kötet. Buda, 1796. i.m. 102.

⁴¹ *Magyar Egyházak Javainak Tára*, II. Beregi Egyházmegye 1, Főszer.: TENKE Sándor. i.m. 47.

⁴² BOTLIK József - DUPKA György: *Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján*. i.m. 122.

⁴³ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 446, III. kötet 55-53.

⁴⁴ U.o. I. kötet 446, III. kötet 58-65.

*Benedike – Benedikóc, Benedikvci*⁴⁵

Másnevén Benedikuvci, orosz falu, közel Ung vármegyéhez, területileg 1386 hold. Ruszkóhoz tartozott a görögkatolikus hitközsége. Pecsétjén egy nő, balról áll és gombát szed a kosarába. *Felirata: K.i.: Benedike helységének pecsétje.*⁴⁶

*Bubuliska – Boboviscse*⁴⁷

Másnevén Bobovici, orosz falu, Munkácstól északnyugatra, területileg 2326 hold. Rendelkezik görögkatolikus lelkészszéssel és templommal. Pecsétjén Bacchus ül a hordón és jobb kezében poharat tart; balról egy szőlőtőke látható. *Felirata: K. i.: Bubuliska helységének pecsétje.*⁴⁸ Mária Terézia úrbéri tabelláit tekintve a Cserneki Monostorhoz tartozott 182 holdnyi területe⁴⁹, vagyis a 7,8 %-a. 1796-os adatok szerint a terület birtokosa változatlan maradt.⁵⁰

*Csapócka – Csapolc, Csopivci*⁵¹

Orosz falu, Munkácshoz nyugatra, területileg 462 hold. Görögkatolikus lelkészszéssel rendelkezik. Pecsétjén található egy gyümölcsöző vaskos almafa. *Felirata: K. i.: Csapóczka helységének pecsétje.*⁵²

*Cserejóc – Cserejivci*⁵³

Kicsi orosz falu, Nagylohó és Iványi közt. Pecsétjén egy teli gyümölcskosár felé felhők közül lenyúl két összetett kéz. *Felirata: K. i.: Csereotz helysége pecsétje.*⁵⁴

*Cserlenó – Cservenyovo*⁵⁵

Orosz falu, területileg 445 hold. Görögkatolikus a hitközsége, amely Ignic fiókja, de van temploma. Pecsétjén egy balra úszó hal látható hullámszó víz felett, ezek felett még öt csillag látható. *Felirata: K. i.: Cserleno helységének pecsétje.*⁵⁶A település egy része a Schönbornok birtoka volt.⁵⁷

*Csomya – Csongor, Csomyin.*⁵⁸

Magyar falu, Munkácshoz délnyugatra, területileg 2345 hold. Református egyháza van. A község 1782-ig Nagydobrony fiókja. A tizenhetedik század elején volt egy kis imaháza. 1824-1836 között

⁴⁵ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei*. Nyíregyháza, 2020. i.m. 50.

⁴⁶ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 446, III. kötet i.m. 72-75.

⁴⁷ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei*. i.m. 70

⁴⁸ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 447, III. kötet 173-176.

⁴⁹ *Mária Terézia Úrbéri Tabellák*. Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-bubuliska/?list=eyJxdWVyeSI6ICJidWJ1bGlza2EifQ>

⁵⁰ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 278

⁵¹ SEBESTYÉN ZSOLT: *Bereg megye helységneveinek etimológiai szótára*. i.m. 33.

⁵² LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 447, III. kötet i.m. 182-183.

⁵³ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei*. i.m. 82.

⁵⁴ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 448, III. kötet i.m. 191-192.

⁵⁵ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei*. i.m. 84.

⁵⁶ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 448, III. kötet 192-193.

⁵⁷ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 408.

⁵⁸ SEBESTYÉN ZSOLT: *Bereg megye helységneveinek etimológiai szótára*. i.m. 37.

új templomot építetett. 1850-től az ungi egyházmegyéhez tartozott.⁵⁹ Pecsétjén egy fejszével bükkfát vágó magyar paraszt férfi található. *Felirata: K. i.: Csomonya helység pecsétje.*⁶⁰

Újdávidháza és Ódávidháza

Újdávidháza 781 holdnyi területtel rendelkezik. Orosz- és magyarajkú falu, a Latorca bal partján. Ódávidháza területét tekintve 416 hold. Orosz falu, a Latorca jobb partján, Munkáctól nyugatra. Újdávidháza rendelkezik görögkatolikus lelkészszéssel és templommal, amely 1826-ban épült; Ódávidházán van fiókegyházuk. A református lakosok a rákosi lelkészszéshöz tartoznak. Újdávidháza pecsétjén található keresztre téve egy kasza és egy gereblye, alatta pedig egy eke. *Felirata: K. i.: Új-Dávidháza helységének pecsétje.* Ódávidháza pecsétjén található egy férfi balról jobb kezében fejszével, jobbról ekevas látható. *Felirata: K. i.: Ó-Dávidháza helységének pecsétje.*⁶¹ Ó-Dávidháza hat birtokos kezében összpontosult Mária Terézia korában, mely összességében 233 holdnyi területet jelentett⁶², 1796-ra mindössze három birtokos tartotta meg területeit: Schönborn, Detrich és Klobusitzky urak. Újdávidháza a Schönbornok birtoka volt⁶³, a terület 30,3%-át összpontosították a kezükben.

Dercen

Pusztakerepeccel együtt 7805 holdnyi a területe. Református anyaszentegyházzal rendelkezik; temploma 1825-ben épült, majd 1835-ben szentelték fel.⁶⁴ Pecsétjén két oroszlán van, melyek ágaskodnak és egy ötágú koronával fedett pajzsot tartanak. *Felirata: K. i.: Derczen községének pecsétje.*⁶⁵ Dercen tekintve Mária Terézia tabellái szerint hat birtokosa volt⁶⁶, 1796-ra a birtokaikat meg tudták tartani a Szuhányiak, a Darvayak, viszont előkerültek „új” birtokosok: Weiszek és báró Berényi.⁶⁷

Kisdobrony és Nagydobrony

Kisdobrony területét tekintve 2430 hold, Nagydobrony 6886 holdnyi területtel rendelkezik. A két magyar helység egymás közelében fekszik, Ung vármegye szélén. Református anyaszentegyházzal rendelkeznek. Nagydobronynak a szomszédos Csomonya és Kisdobrony filiálisai voltak. Nagydobrony 1799-1805 közötti években új kőtemplomot építetett, annak tornyát 1810-ben

⁵⁹ *Magyar Egyházak Javainak Tára*, IV. Ungi Egyházmegye, Főszer.: TENKE Sándor. Budapest 2001. i.m. 50-51.

⁶⁰ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 448, III. kötet 201-203.

⁶¹ U.o. I. kötet 448, III. kötet 217-220.

⁶² *Mária Terézia Úrbéri Tabellák*. Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-odavidhaza/?list=eyJxdWVyeSI6ICJNRUdZPSShCRVJFRykidQ>

⁶³ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 463.

⁶⁴ *Magyar Egyházak Javainak Tára*, II. *Beregi Egyházmegye 1*, Főszer.: TENKE Sándor. i.m. 174.

⁶⁵ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 448, III. kötet 224-227.

⁶⁶ *Mária Terézia Úrbéri Tabellák*. Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-dercen/?list=eyJxdWVyeSI6ICJkZXJkZXZlZm9udQ>

⁶⁷ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 477.

építették fel. Kisdobrony temploma 1828-1838 között épült.⁶⁸ Nagydobrony pecsétjén egy csonka tölgyfa törzséből kiálló gally látható makkal, alatta a hullámzó vízben jobbra úszó hal található. Kisdobrony pecsétjén található egy balra futó farkas. *Felirata: K. i.: Kis-Dobrony helységének pecsétje.*⁶⁹ Kisdobrony több birokos kezében összpontosult, Nagydobronyban viszont a Schönbornok volt a birtokosok.⁷⁰

*Fedelesfalva – Kréte*⁷¹

Orosz falu, Munkácshoz északra, területét tekintve 774 hold. A puznyákfalvi görögkatolikus lelkészséghez tartozott. Pecsétjén található sugárzó nap alatt egy jobbra haladó kos. *Felirata: K. i.: Fedelesfalva helységének pecsétje.*⁷²

Fornos

Területét tekintve 4886 hold. Magyar falu, Munkácshoz délre. Református anyaszentegyháza van, mely 1758-ban keletkezett.⁷³ Pecsétjén található egy teknősbéka kitárt lábakkal. *Felirata: K. i.: Fornos helységének pecsétje.*⁷⁴ Tekintve Mária Terézia úrbéri tabelláit a terület több birtokos kezében összpontosult, melyek összesen 175 holddal rendelkeztek.⁷⁵ Vályi András összeírását tekintve a Bégányiak, a Galóczyak és a Nittyzyek tartották meg birtokaikat 1796-ra.⁷⁶

Gajdos

Orosz falu Ung vármegye szélén, területét tekintve 799 holdnyi. Nincs saját lelkészsége, a görög katolikus hitközsége Köblér fiókja. Pecsétjén egy paraszt férfi kaszál. *Felirata: K. i.: Gaidos helységének pecsétje.*⁷⁷

Gát

Nevét onnan vehette, hogy a Szernye-mocsár, mely anno óriási áradásokat okozott, ennél a falunál gáttal volt betöltve. A település a munkácsi–beregszászi útvonalon helyezkedik el, területileg 6310 holdnyi. Református anyaszentegyházzal rendelkezik; a temploma 1828-ban épült, majd 1834-ben szentelték fel.⁷⁸ Pecsétje egy gólya, mely jobbra áll a mocsárban. *Felirata: K. i.: Gáth helységének pecsétje.*⁷⁹ A terület birtokosa Schönbornok voltak.⁸⁰

⁶⁸ *Magyar Egyházak Javainak Tára*, IV. Ungi Egyházmegye, Főszer.: TENKE Sándor. i.m. 108.

⁶⁹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 448, III. kötet i.m. 229-239.

⁷⁰ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 499.

⁷¹ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei*. i.m. 115.

⁷² LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 449, III. kötet i.m. 247-248.

⁷³ BOTLIK József - DUPKA György: *Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján*. i.m. 128.

⁷⁴ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 449, III. kötet i.m. 252-255.

⁷⁵ *Mária Terézia Úrbéri Tabellák*. Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-fornos/?list=eyJxdWVyeSI6ICJmb3Jub3MifQ>

⁷⁶ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 684.

⁷⁷ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 449, III. kötet i.m. 255-256.

⁷⁸ *Magyar Egyházak Javainak Tára*, II. Beregi Egyházmegye 1, Főszer.: TENKE Sándor. i.m. 188.

⁷⁹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 449, III. kötet i.m. 257-259.

⁸⁰ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 17.

Gorond

Orosz falu, Munkácshoz délnyugatra, Nagylucska és Sztrabicsó között található, 2565 holdnyi területtel rendelkezik. Görögkatolikus lelkészszéssel és templommal is rendelkezett. Pecsétje: egy róka, mely jobbra fut egy lombos fa tövében. *Felirata: K. i.: Gorond helységének pecsétje.*⁸¹

Kisgut és Nagygut

Kisgut, Gát és Izsnyéte közt fekszik, a rafajnai uradalmi majossal együtt területét tekintve 3663 hold. Nagygut területe 974 hold. Kisgut helységtől nyugatra fekvő rafajnai major a gróf Schönborn-család birtoka volt. Mindkét település rendelkezik református anyaszentegyházzal. Templomát 1830-ban kezdi meg építeni, majd 1844-ben fejezik be.⁸² Kisgut pecsétjén zömök fa látható. *Felirata: K. i.: Kisguth helységének pecsétje.* Nagygut pecsétjén egy hordó található. *Felirata: K. i.: Nagygut helységének pecsétje.*⁸³ Kisgut több birtokos kezében összpontosult, míg Nagygut a Schönbornok kezében.⁸⁴

*Hercfalva – Hercove*⁸⁵

Oroszajkú helység, a puznyákfalvi görögkatolikus lelkészszéshöz tartozik, közel helyezkedik el Ung vármegyéhez, területét tekintve 534 holdnyi. Pecsétjén egy tehén kijön egy két ablakú ólból; felette sugárzik a nap. *Felirata: K. i.: Hertzfalva helységének pecsétje.*⁸⁶

Hribóc

Bubuliskától keletre található, uradalmi orosz község, melynek területe 372 hold. Egy időben Bubuliska fiókegyháza volt, később viszont saját lelkészszéssé lett. Pecsétjén egy sertés található, mely jobbra tart. *Felirata: K. i.: Hribócz helységének pecsétje.*⁸⁷ A terület 50 holdját Schönbornok birtokolták,⁸⁸ vagyis Hribóc 13,4%-át. 1799-es adatok szerint, a terület továbbra is a Schönbornok birtoka maradt.⁸⁹

*Ignic – Znyácovo*⁹⁰

Másnevén Znyaszovo, orosz falu Ung vármegye szélén, területe 5328 hold. Rendelkezik görögkatolikus parókiával. Pecsétjén található egy vastag fa. *Felirata: K. i.: Ignecz helységének pecsétje.*⁹¹

⁸¹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája* I. kötet i.m. 450, III. kötet i.m. 270-271.

⁸² BOTLIK József - DUPKA György: *Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján.* i.m. 82-83.

⁸³ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 450, III. kötet i.m. 276-280.

⁸⁴ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása.* i.m. 67.

⁸⁵ SEBESTYÉN ZSOLT: *Bereg megye helységneveinek etimológiai szótára.* i.m. 56.

⁸⁶ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 450, III. kötet i.m. 287.

⁸⁷ U.o. I. kötet 450, III. kötet i.m. 300-301.

⁸⁸ *Mária Terézia Úrbéri Tabellák.* Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-hriboc/?list=eyJxdWVyeSI6ICJocmliXHUwMGYzYyJ9>

⁸⁹ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása.* i.m. 205.

⁹⁰ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei.* i.m. 170.

⁹¹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 451, III. kötet i.m. 308.

Ilkóc

Orosz falu, másnevén Jivkuvdzi, területileg 84 hold. A község Hribóc fiókegyháza. Pecsétjén jobbra rohanó ló látható. *Felirata: K. i.: Ilkócz helységének pecsétje.*⁹²

Iványi

Másnevén Ivanuvci, orosz falu, Munkácstól északnyugatra, területileg 1406 hold. Görögkatolikus lelkészsége és temploma van. Pecsétjén jobbról egy fa, balról egy kupa látható. *Felirata: K. i.: Iványi helységének pecsétje.*⁹³ A település a Schönbornok uralma alá tartozott.⁹⁴

Izsnyéte

Másnevén Znatin, magyar-orosz falu, Munkácshoz délre, területét tekintve 5985 holdnyi. Református és görögkatolikus anyaszentegyházzal is rendelkezik. Református temploma van a településnek, amely 1792-ben épült.⁹⁵ A görögkatolikus hitközség Gorond fiókjához tartoznak. Pecsétjén egy farkas balról, fa felé siet. *Felirata: K. i.: Isnéte helységének pecsétje.*⁹⁶ Már 1767-ben település 8%-át a Schönbornok birtokolták⁹⁷, 1799-re ez az állapot változatlan maradt.⁹⁸

Kajdanó

Magyar-orosz falu, a Latorca jobb partján, Rákos mellett. Területe 891 hold. Görögkatolikus és református egyháza van. 1815-ben épült templom és az iskola, a falu földesura gróf Schönborn jóvoltából. A község 1822-ben anyaszentegyházzá vált.⁹⁹ Pecsétjén szántó és ekevas felett kasza látható. *Felirata: K. i.: Kajdanó helységének pecsétje.*¹⁰⁰ A terület már Mária Terézia úrbéri tabelláin is a Schönbornok birtoka volt, s a terület 24 %-át birtokolták.¹⁰¹ 1799-re ez nem változott.¹⁰²

Kálnik

Orosz falu, Munkácshoz északnyugatra, területe 2889 hold. Görögkatolikus lelkészséggel rendelkezik. Pecsétje egy jobbra futó lovat (vagy farkast) ábrázol. *Felirata: K. i.: Kálnik helységének pecsétje.*¹⁰³

---

⁹² U.o. I. kötet 451, III. kötet 311.

⁹³ U.o. I. kötet 451, III. kötet 321-323.

⁹⁴ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása.* i.m. 231.

⁹⁵ BOTLIK József - DUPKA György: *Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján.* i.m. 130.

⁹⁶ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 451, III. kötet i.m. 321-323.

⁹⁷ *Mária Terézia Úrbéri Tabellák.* Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-isnyete/?list=eyJxdWVyeSI6ICJiZXJlZyJ9>

⁹⁸ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása.* i.m. 225.

⁹⁹ *Magyar Egyházak Javainak Tára,* III. Beregi Egyházmegye 2, Főszer.: TENKE Sándor, Budapest 2001. i.m. 53-54.

¹⁰⁰ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 451, III. kötet i.m. 329-330

¹⁰¹ *Mária Terézia Úrbéri Tabellák.* Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-kajdano/?list=eyJxdWVyeSI6ICJrYWpkYW5cdTAwZjMifQ>

¹⁰² VÁLYI András: *Magyar Országának leírása.* i.m. 263.

¹⁰³ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 451, III. kötet i.m. 330-331.

Klacsanó

Orosz-magyar falu, amely Munkács közelében fekszik, 1709 holdnyi területtel. A község görögkatolikus lelkészszéggel és templommal rendelkezik, de a szomszédos Iványi lelkészszéghoz tartoznak. Pecsétjén egy kéz három levelet tart egy mező felett. *Felirata: K. i. Klacsanó helységének pecsétje.*¹⁰⁴

Klucsárka

Orosz falu, Munkácshoz délnyugatra, területe 605 hold. A görögkatolikus hitközsége az Újdávidházi lelkészszéghoz tartozik, viszont van saját temploma. Pecsétjén található egy tölgyfa. *Felirata: K. i.: Klucsárka helységének pecsétje.*¹⁰⁵ A terület egy része a Schönbornok kezében volt.¹⁰⁶

Kucsova

Orosz falu, Kuzmina mellet. Területét tekintve 555 hold. Kuzminának fiókegyháza, viszont van saját temploma. Pecsétjén található két szarvas, melyek szemben állnak egymással. *Felirata: K. i.: Kutsova helységének pecsétje.*¹⁰⁷ 1767-es adatok alapján is már a Schönbornoknak volt itt birtoka.¹⁰⁸ 1851-ben továbbra is a Schönborn család volt a terület egy részének ura.¹⁰⁹

Kuzmina

Orosz település, Munkácshoz közel, területét tekintve 327 hold. Rendelkezik görögkatolikus lelkészszéggel és templommal.¹¹⁰ Pecsétjéről nem tudni.

*Lauka – Lavki*¹¹¹

Orosz falu, Munkácstól északra helyezkedik el, 569 holdnyi. Görögkatolikus hitközség a Nagyloho fiókegyháza. Pecsétjén található egy háromfelé ágazó gyümölcsfa. *Felirata: K. i.: Lauka helységének pecsétje.*¹¹²

Nagyloho és Kisloho

Nagyloho uradalmi orosz helység, területe 714 holdnyi. Kisloho, másneven Lenyuvci, orosz falu Munkácshoz északra, területét tekintve 98 holdnyi. Rendelkeznek görögkatolikus lelkészszéggel. Nagyloho pecsétjén balra repül egy galamb, mely csőrében ágat tart, alatta egy háromablakú ház látható. *Felirata: K. i.: Nagy-Lohó helységének pecsétje.* Kisloho pecsétjén egy sövénykerítés

¹⁰⁴ U.o. I. kötet 452, III. kötet 352-355.

¹⁰⁵ U.o. I. kötet 452, III. kötet 363-364.

¹⁰⁶ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása.* i.m. 383.

¹⁰⁷ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 453, III. kötet i.m. 365.

¹⁰⁸ *Mária Terézia Úrbéri Tabellák.* Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-kucsova/?list=eyJxdWVyeSI6ICJrdWNzb3ZhIn0>

¹⁰⁹ FÉNYES Elek: *Magyarország geographiai szótára, mellyben minden város, falu és pusztá, betűrendben körülményesen leíratik.* I. kötet. Pest, 1851. i.m. 278.

¹¹⁰ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* III. kötet i.m. 377.

¹¹¹ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei.* i.m. 248.

¹¹² LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 453, III. kötet i.m. 381-382.

található, felette tizenhat kocka, e felett a Nap. *Felirata: K. i.: Kis-Lohó helységének pecsétje.*¹¹³
Míg Kisloho több birtokos kezében volt, addig Nagyloho 122 holdnyi területe Schönborn birtok volt¹¹⁴, vagyis a terület 17%-a. amelyet 1799-es adatok is alátámasztanak.¹¹⁵

Nagylucska

A Latorca bal partján helyezkedik el, orosz falu, területileg 9176 hold. A település rendelkezik görögkatolikus lelkészszéssel, illetve templommal, amely Sztánfalva fiókegyháza. 1833 óta a gróf Schönborn család majorsággal rendelkezik a településen. 1847-ben mezővárossá emelik, hat országos vásárt tarthat a település. Pecsétje: mocsárból kiemelkedő három sás. *Felirata: K. i.: Nagy-Lucska helységének pecsétje.*¹¹⁶

Makkosjánosi

Területe 3108 hold. Magyar-orosz falu, Beregszászhoz közel helyezkedik el. Rendelkezik görögkatolikus és református egyházzal, mely 1829-ben épült¹¹⁷, illetve egyházának Balazsér fiókja volt.¹¹⁸ A település pecsétjén található egy jobbra lépő csőrében békát tartó gólya. *Felirata: K. i.: Makkosjánosi helységének pecsétje.*¹¹⁹

Medvedóc

Orosz falu, Patkanóc közelében terül el, területe 752 hold. A görögkatolikus hitközössége Patkanóc fiókja, rendelkezik saját templommal. Pecsétjén található egy jobbra tartó medve, felette csillag. *Felirata: K. i.: Medvedócz helységének pecsétje.*¹²⁰

*Kismogyorós és Nagymogyorós – Kopinyivci*¹²¹

Kismogyorós, másneven Mikulovczi, orosz falu, területe 494 holdnyi. Nagymogyorós, másneven Kopinuvci, 688 holdnyi területtel rendelkezik. E két település egymás mellett Munkácshez közel terülnek el. Nagymogyorós görögkatolikus egyházzal rendelkezik, Kismogyorós pedig a fiókegyháza. Kismogyorós pecsétjén található egy balra néző mókus egy bokor alatt. *Felirata: K. i.: Kis-Mogyorós helységének pecsétje.* Nagymogyorós pecsétjén jobbról egy kasza látható, a közepén egy gyümölcsfa, mely két irányba hajlik meg. *Felirata: K. i.: Nagy-Mogyorós helységének pecsétje.*

¹²² E két településen szintén a Schönbornok uradalma volt. Kismogyorós területének 20,8%-át

¹¹³ Lehoczky Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 453, III. kötet i.m. 385-387.

¹¹⁴ Mária Terézia Úrbéri Tabellák. Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-nagyloho/?list=eyJxdWVyeSI6ICJuYWd5bG9oXHUwMGYzIn0>

¹¹⁵ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 532.

¹¹⁶ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 453, III. kötet i.m. 396-397.

¹¹⁷ BOTLIK József - DUPKA György: *Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján*. i.m. 93-94.

¹¹⁸ *Magyar Egyházak Javainak Tára*, III. Beregi Egyházmegye 2. i.m. 83.

¹¹⁹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 454, III. kötet i.m. 407-409.

¹²⁰ U.o. I. kötet 454, III. kötet 427-428.

¹²¹ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei*. i.m. 298.

¹²² LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 454, III. kötet i.m. 427-428.

birtokolta, vagyis 103 holdnyi területet.¹²³ Nagymogyorósnak pedig 15%-át, szintén 103 holdnyi területtel rendelkezett.¹²⁴ 1799-ben továbbra is a területek birtokosa maradt.¹²⁵

*Patkanóc – Packanyovo*¹²⁶

Orosz falu, Kismogyoróshoz közel, területét tekintve 3309 hold. Rendelkezik görögkatolikus lelkészszéssel. Pecsétje egyszerű, *Felirata: K. i.: Patkanócz helységének pecsétje.*¹²⁷

*Pósaháza – Pavsino*¹²⁸

Területét tekintve 2691 hold. Nevezik még Pausinnak, alapvetően egy német falu, Munkácshoz közel. Római katolikus szentegyháza van, alapvetően Munkács fiókegyháza. Pecsétjén egy férfi balról állva, egyenetlen földet kapál. *Felirata: K. i.: Pósaháza helységének pecsétje.*¹²⁹

Puznyákfalva

Orosz falu, Munkácshoz északra, területét tekintve 1365 holdnyi. Görögkatolikus lelkészszéssel rendelkezik. Pecsétjén egy szarvas látható, mely jobbra fut. *Felirata: K. i.: Puznyákfalva helységének pecsétje.*¹³⁰ 1767-ben 44 holdnyi területtel rendelkeztek itt a Schönbornok.¹³¹ 1799-es adatok alapján továbbra is megőrizte főúri címét ezen településen.¹³² 1851-re ez változatlan maradt.¹³³

Rafajnaújfalu

A Vérke partján, Barkaszó mellett terül el, 2268 holdnyi területtel rendelkezik. Református anyaszentegyháza van, templomát 1824-ben kezdték el építeni, majd azt 1836-ban szentelték fel.¹³⁴ Pecsétjén egy szarvasmarha található, mely bal oldalra fut. *Felirata: K. i.: Possessio R-. Újfalva.*¹³⁵

Rákos

Magyar-orsz település, 2211 hold területtel. A falu keleti részében folyik a Latorca, emiatt is kaphatta nevét, mivel a folyónak bőséges rákhozama volt. Görögkatolikus és református

¹²³ Mária Terézia Úrbéri Tabellák. Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-kismogyoros/?list=eyJxdWVyeSI6ICJraXNtb2d5b3JveyJ9>

¹²⁴ Mária Terézia Úrbéri Tabellák. Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-nagymogyoros/?list=eyJxdWVyeSI6ICJrYWd5bW9neW9yb3MifQ>

¹²⁵ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása.* i.m. 625.

¹²⁶ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei.* i.m. 336.

¹²⁷ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 455, III. kötet i.m. 646-647.

¹²⁸ SEBESTYÉN ZSOLT: *Bereg megye helységneveinek etimológiai szótára.* i.m. 117.

¹²⁹ Lehoczky Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 455, III. kötet i.m. 661-664.

¹³⁰ U.o. I. kötet 456, III. kötet 665-666.

¹³¹ Mária Terézia Úrbéri Tabellák. Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-pusznakfalva/?list=eyJxdWVyeSI6ICJrRUdZPSShCRVJFRykidQ>

¹³² VÁLYI András: *Magyar Országának leírása.* 3. kötet. Buda, 1799. i.m.158

¹³³ FÉNYES Elek: *Magyarország geographiai szótára, mellyben minden város, falu és pusztá, betürendben körülményesen leiratik.* i.m. 267-268.

¹³⁴ *Magyar Egyházak Javainak Tára,* III. Beregi Egyházmegye 2, Főszer.: Tenke Sándor. i.m. 156.

¹³⁵ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája.* I. kötet i.m. 456, III. kötet i.m. 670-672.

anyaszentegyházzal és templommal rendelkezik. Pecsétjén egy rák található. *Felirata: K. i.: Rákos helységének pecsétje.*¹³⁶ A település főura Schönbornok voltak 1799-ben.¹³⁷

*Ruszkóc – Ruszke*¹³⁸

Oroszajkú falu Rákoshoz közel, területileg 833 holdon terül el. Görögkatolikus lelkésziséggel rendelkezik. Pecsétjén található sugárzó nap alatt egy kacska, mely balra úszik. *Felirata: K. i.: Ruszkócz helységének pecsétje.*¹³⁹ 1767-ben már a terület 29%-át (353 hold) a Schönbornok birtokolták. 1851-es adatok szerint továbbra is főúr volt a településen.¹⁴⁰

Alsóschönborn

Területe 2095 holdnyi. A települést említik még Novoje Szeloként, alapvetően egy német falu, Munkácsához közel. Katolikus szentegyházzal rendelkezik. Pecsétjén található négy jegenyefa, egy sorba rendezve. *Felirata: K. i.: Schönborn helységének pecsétje.*¹⁴¹

*Skuratóc – Skurjatyivci*¹⁴²

Orosz falu, Ung megye szélén terül el, 502 holdnyi területen. A patkanóci hitközséghez tartozik, viszont rendelkezik saját templommal. Pecsétjén egy ló található, mely jobbra lép. *Felirata: K. i. Skuratócz helységének pecsétje.*¹⁴³

*Szerencsfalva – Scsaszlive*¹⁴⁴

Orosz falu, Hribóchoz közel, területét tekintve 988 hold. Pecsétjén található egy ekevas és egy kés ezek felett három gomba látható. *Felirata: K. i.: Szerencsfalva helységének pecsétje.*¹⁴⁵ Szerencsfalvának 52 holdján, vagyis az összterülethez viszonyítva, a település 5,2%-án volt birtoka Schönbornnak.¹⁴⁶ Továbbra is birtokos maradt 1799-es¹⁴⁷ és 1851-es adatok alapján.¹⁴⁸

---

¹³⁶ Lehoczky Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 456, III. kötet i.m. 673-675.

¹³⁷ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 174.

¹³⁸ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei*. i.m. 379.

¹³⁹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 456, III. kötet i.m. 682-683.

¹⁴⁰ FÉNYES Elek: *Magyarország geographiai szótára, mellyben minden város, falu és pusztá, betűrendben körülményesen leiratik*. i.m. 305.

¹⁴¹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 456, III. kötet i.m. 688-690.

¹⁴² SEBESTYÉN ZSOLT: *Bereg megye helységneveinek etimológiai szótára*. i.m. 125.

¹⁴³ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 456, III. kötet i.m. 696.

¹⁴⁴ SEBESTYÉN ZSOLT: *Kárpátalja helységnevei*. i.m. 399.

¹⁴⁵ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 457, III. kötet i.m. 732-733.

¹⁴⁶ Mária Terézia Úrbéri Tabellák. Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-szerencsfalva/?list=eyJxdWVyeSI6ICJzemVYyZW5jc2ZhbHZhIn0>

¹⁴⁷ VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 403

¹⁴⁸ FÉNYES Elek: *Magyarország geographiai szótára, mellyben minden város, falu és pusztá, betűrendben körülményesen leiratik*. i.m. 128.

Szernye

Csomonya és Barkaszó közt fekszik, területe 1134 holdnyi. Református anyaszentegyházzal és templommal rendelkezik. Pecsétjén egy felfelé ágaskodó rák található. *Felirata: K. i.: Szernye helységének pecsétje.*¹⁴⁹

Sztrabicsó

Orosz falu Munkácstól délnyugatra, területileg 7071 hold. Szintén rendelkezik görögkatolikus lelkészszéssel és templommal. Pecsétjén egy fa felé közeledik egy medve. *Felirata: K. i.: Sztrabicsó helységének pecsétje.*¹⁵⁰ Sztrabicsó 160 holdnyi területe Bélydy Sára kezében volt 1767-ben.¹⁵¹ Viszont 1799-re Schönborn lett a birtokos a településen.¹⁵²

Troszjanyica

Orosz falu, Ung vármegye szélén, Munkácshoz északra, területét tekintve 534 hold. Puznyákfalva fiókegyháza. Pecsétjén medve kúszik felfelé egy jobbról látható fára. *Felirata: K. i.: Trosztanicza helységének pecsétje.*¹⁵³

*Váralja*¹⁵⁴

Munkácsi vártól nyugatra, Palánka szomszédságában fekszik, területe 279 hold. Nevezik még Podhorodként is, alapvetően egy orosz falu, természetesen Munkácshoz közel. Pecsétjén egy vár látható iker dombon. *Felirata: K. i.: Várallya helységének pecsétje.*¹⁵⁵

*Vorotnyica*¹⁵⁶

Orosz falu, Munkácshoz közel, területe 124 holdnyi. A hribóci görög katolikus lelkészszéshöz tartozik. Pecsétjén egy páfrány formájú növény mögött egy kakas látható. *Felirata: K. i.: Vorotnicza helységének pecsétje*¹⁵⁷ Vorotnica Schönborn birtok volt.¹⁵⁸

Zápszony

Területi kiterjedése 2880 hold. A település neve nemesi családok nevéből származhat. Magyar falu, Kaszony mellett. Rendelkezik református anyaszentegyházzal. Pecsétjén egy ötágú korona van.

---

¹⁴⁹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 457, III. kötet i.m. 730-732.

¹⁵⁰ U.o. I. kötet 457, III. kötet 744-745.

¹⁵¹ *Mária Terézia Úrbéri Tabellák*. Elérhető:

<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/bereg-sztrabicso/?list=eyJxdWVyeSI6ICJzenRyYWJpY3NvIn0>

¹⁵² VÁLYI András: *Magyar Országának leírása*. i.m. 284.

¹⁵³ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 458, III. kötet i.m. 771-772.

¹⁵⁴ 1902-ben a Munkács előtagot kapta meg, majd 1946-ban Munkácshoz csatolták. Lásd: SEBESTYÉN: *Bereg megye helységneveinek etimológiai szótára*. i.m. 143.

¹⁵⁵ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 458, III. kötet i.m. 775-776.

¹⁵⁶ 1887-ben egyesül Hribóccal. Lásd: SEBESTYÉN: *Bereg megye helységneveinek etimológiai szótára*. i.m. 146.

¹⁵⁷ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 459, III. kötet i.m. 797-798.

¹⁵⁸ FÉNYES Elek: *Magyarország geographiai szótára, melyben minden város, falu és puszta, betűrendben körülményesen leíratik*. i.m. 313.

*Felirata: K. i. Zápszony helységének pecsétje.*¹⁵⁹ Zápszony az 1767-1851 közötti időszakban a Lónyayak birtoka volt, több más birtokos mellett.¹⁶⁰

Zsukó

Orosz falu, Munkácshoz északnyugatra helyezkedik el, 1292 holdnyi területtel rendelkezik. Görögkatolikus lelkészisége van. Pecsétjén egy jobbra tartó róka látható. *Felirata: K. i.: Zsukó helységének pecsétje.*¹⁶¹

Összességében elmondható, hogy a települések nagy részén a Schönbornoknak voltak birtokaik. A huszonnyolc településből 1767-től 1851-ig az adatok szerint a Schönbornok huszonnyolc településen tartották meg uradalmaikat. Viszont vannak hiányos részei az említett időintervallumnak, melyet táblázatban vázoltam. (*Függelék: 1. sz. táblázat*) 1799-es adatok szerint a huszonnyolc településből harmincegy településen, míg az 1851-es adatok azt mutatják, hogy harminchárom településen birtokoltak területeket.

Jelentős birtokokkal rendelkeztek még a Lónyayak, Bégányiak, Hunyadyak, Ráczok illetve a Vécseyek. Megemlítendő a Cserneki Monostor is, mivel a járásból három településen volt birtoka: Bubuliskán, Klacsanón és Kucsaván.

---

¹⁵⁹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 459, III. kötet i.m. 800-804

¹⁶⁰ FÉNYES Elek: *Magyarország geographiai szótára, mellyben minden város, falu és puszta, betürendben körülményesen leiratik*. i.m. 321.

¹⁶¹ LEHOCZKY Tivadar: *Bereg vármegye monographiája*. I. kötet i.m. 459; III. kötet i.m. 809-810.

II. A KASZONYI JÁRÁS TÁRSADALMI SZERKEZETE

2.1. A járás népessége és vallási megoszlása levéltári adatok alapján

Alapvetően 1787 és 1870 között nem történt teljes körű népszámlálás a Magyar Királyság területén, viszont úrbéri összeírásokat rendszeresen végeztek. Számos történeti demográfiai felmérés született ezekre az időszakokra vonatkozóan is, amely révén következtetni tudunk egy-egy régió, vagy település lakosságára.¹⁶² A régió kutatásának szempontjából is elsősorban az összeírásokra lehet támaszkodni. A térség lakosságának társadalmi helyzetére, vallási megoszlására a levéltári források alapján az úrbéres összeírásokból és az anyakönyvekből szerezhetünk pontos információt. Az úrbéri összeírások alapján a térség társadalmi szerkezetéről még ha nem is tudunk teljes képet alkotni, mégis rendkívül fontos alapot nyújthat számunkra, hogy a lakosság összetételének, illetve az adott korban itt zajló társadalmi folyamatoknak a vizsgálatával ehhez hozzájáruljunk. Munkám során három év (1816, 1818, 1819) úrbéri összeírását vizsgáltam meg, ezt mutatom be, illetve hasonlítom össze.

2.1.1. Az 1816. évi úrbéri összeírás¹⁶³

Elsőként az 1816-os úrbéri összeírásokat kutattam és vizsgáltam meg, mely a következő képet mutatta: a járás összlakossága huszonnégyezer-hét fő volt. Ebből a nők száma tizenegyezer-nyolcvan, az összlakosság 50,3 %-át, tehát közel a felét tették ki. A fiúgyermek száma hétezer-százkilencvenhat fő, a lakosság 32,6 %-a. A felnőtt férfiak száma háromezer-hétszázharmincegy fő, ez mindössze 16,9%-ot tett ki. Mivel az adatok a férfi lakosságot vették figyelembe, a gyermekek közül is csak a férfi nemhez tartozók voltak bejegyezve, így a férfiak összlétszáma tízezer-kilencszázhuszonhét fő. Ez azt jelenti, hogy a lakosság 49,6%-a volt férfi. *(Függelék: 2. sz. táblázat)*

Az adatok alapján a férfiakat társadalmi rangjuknak megfelelően több csoportba sorolták. Voltak tisztviselők (nem nemesi származásúak), polgárok és kézművesek, nemesi szolgák, szabad kisbirtokosok, illetve vendégek/besorolás nélküliek. A járásban nem nemesi származású tisztviselő öt volt jelen, négy településen: Ardóban kettő fő, Sztrabicsón, Iványiban és Puznyákfalván egy-egy fő. A felnőtt férfi lakosságnak a 0,13%-a tartozott ebbe a kategóriába, arányuk elenyésző. Polgár és kézműves besorolásba három fő tartozott, három településről: Kaszonyból, Ardóból, Kálnikről. Ők a felnőtt férfi lakosság csupán 0,08%-át jelentették. Nemesi szolgák már nagyobb számban voltak

¹⁶² DANCS György: Északkelet-Magyarország története 1790-től 1914-ig. In: *Kárpátalja története. Örökség és kihívások*. Beregszász-Ungvár, 2021. i.m. 247.

¹⁶³ KTÁL F. 10. O. 2., od. zb. 610.

találhatók a járáson belül, számuk kétszázharmincegy főt tett ki. Legnagyobb számban Nagylucskán (harminchat fő), Kaszonyban (huszonnégy fő) és Ardóban (huszonegy fő) találhatók, a járás több településein már csekélyebb mértékben, huszonegy településen viszont egyáltalán nem voltak jelen. A nemesi szolgák a felnőtt férfiak 6,1%-át tették ki. A járásban a szabad kisbirtokosok voltak a legnagyobb számban, összesen kétezer-ötszázötvenhét fő. Legnagyobb számban Rákoson (száznegyvenöt fő) voltak találhatóak, illetve Nagylucskán (száznegyvenhárom fő), Ignécen (száznyolc fő) és Nagydobronyban (százhet fő). A többi településen már száz fő alatt voltak ebben a kategóriában, legkevesebben Ilkócon voltak találhatóak (két fő). A nemesi szolgák a felnőtt férfi lakosság legnagyobb részét tették ki, vagyis 67,4%-át. Az utolsó csoport a vendégek, besorolás nélküliek kategóriája. A járásban kilencszázötvenöt főt soroltak be ide. Legnagyobb számmal Kaszonyban voltak találhatóak (kilencven fő). Ez a csoport 26,1 %-át jelentette a felnőtt férfi lakosságnak. *(Függelék: 3. sz. táblázat)*

Az összeírás a férfiakat korcsoport szerint is felosztotta. Itt három kategóriát különböztettek meg: 1-17 év közötti férfiak, 17-40 év közötti férfiak, ezen belül házas, egyedülálló és özvegy alkategóriát, a harmadik pedig a 40 év feletti férfiak. Illetve ide tartozik az idősek csoportja is. Az összeírás összesen hétezer-háromszáznyolcvankét főt jegyzett fel, ebből következtetve az összeírás egyes részei hiányosan lehettek bejegyezve. A teljes férfi lakosság 67,5 %-a volt feltüntetve. A járásban a legnagyobb számban az 1 és 17 év közötti férfiak voltak, négyezer-kilencszázötvenhét fő. Egyes falvakban igen nagy számot tettek ki: Nagylucskán háromszázötvenegy főt, Nagydobronyban kétszáznyolcvankilenc főt és Rákoson kétszáznegyvenöt főt. A járás tizenhárom településén számuk száz és kétszáz fő között volt, a többi negyvenöt településén már alacsonyabb számot láthatunk. Ez a korosztály az összlétszám 67,1%-át tették ki. Ha a teljes férfi lakossághoz viszonyítjuk, akkor ez az érték 45,3%-ra csökken. A második csoport a 17 és 40 év közötti férfiak, az adatok szerint összlétszámuk csekély háromszáznegyvenöt fő, az itt feljegyzett férfi lakosság 4,6 %-a tartozott ide. A teljes férfilakossághoz képest viszont csak 3,1%. Ezen csoporton belül a házasságban élők száma mindössze nyolcvan fő. Ezt a kategóriát több szempontból is megvizsgálhatjuk: ha a kor szerinti besorolások értékét nézzük, akkor 1%-ot tettek ki, ha viszont csak magát a 17-40 év közötti korosztályhoz viszonyítjuk, akkor már a férfi lakosság 23,1%-át tették ki. Az egyedülállók és özvegyek száma kétszázhatvanöt fő. Itt az összlakosságot tekintve 3,5%, ha csak a korosztályon belül nézzük 76,8%-ot tették ki. A negyven év feletti csoport kétezer-hét főt számlált, kiemelkedő értéket mutatott két település: Nagylucska (százhusz fő) és Nagydobrony (százötvenöt fő). A többi településen ennél már jelentősen alacsonyabb értékeket figyelhetünk meg. Ez a korosztály a teljes férfi lakosság 9,1%-át tette ki, a kor szerinti besorolásokat tekintve pedig a férfiak 27,1 %-át jelentette. Itt megemlíteném az idősek csoportját is, mely az összeírásban külön volt bejegyezve. Összesen hetvenhárom személy tartozott ide, ami a teljes férfi lakosság 0,6%-át tette ki, viszont a

kor szerinti felosztás szerint 0,9%-ot. Mindkét esetben elenyésző a számuk. Az idős korcsoportja szintén fel volt osztva házas és egyedülálló kategóriára. Az egyedülállók száma tizenhárom fő, ez csupán tíz településen volt feljegyezve. Számuk a kor szerinti besorolások alapján 0,8%, csak ha az idős korcsoportját tekintjük 82,1%-ot tettek ki. A házasságban élők száma hatvan fő, mely harminc településen volt feljegyezve, amely csak a járás felét jelenti. Ez a réteg is elenyésző értéket képvisel a férfi lakosságon belül, mivel annak csupán 0,17%-át, az idős korcsoportján belül pedig 17,8%-ot tett ki. Összességében elmondhatjuk, hogy a járásban többségben voltak az 1-17 év közötti és a negyven év feletti férfiak. A társadalomnak elsősorban az a része hiányos, mely a korban fontos jelentőséggel bírt. *(Függelék: 4. sz. táblázat)*

Az összeírások alapján sikerült megvizsgálnom a járás vallási megoszlását is. Az úrbéri összeírás ezen része is a férfiak esetében mutatja ki a vallási hovatartozást. A járás katolikus többségű, viszont jelentős számban jelen voltak a reformátusok is, illetve kis számban az evangélikusok. Összesen hatezer-hétszázhuszonnégy katolikus található, a teljes férfilakosság 61,5 %-a. Legnagyobb arányban Nagylucskán voltak hétszáznyolcan, illetve Ignécen háromszázharmincan, Újdávidházán háromszázhuszonketten, Kálnikon pedig háromszázhetven. Illetve huszonhárom településen még száz-háromszáz fő között mozog a felekezethez tartozók száma. Száz fő alatt huszonhat településen gyakorolták a katolikus vallást. Nyolc településen tíz fő alatt voltak jelen a felekezethez tartozók. Rafajnaújfaluban egyáltalán nem voltak jelen. A járásban a reformátusok száma háromezer-hétszázötvennégy fő, vagyis a teljes férfi lakosság 34,3 %-a. Mindössze huszonnégy faluban található a felekezethez tartozókat. Legnagyobb arányban Nagydobronyban gyakorolták ezt a vallást, összesen ötszáznyolcvankilenc fő, illetve Dercenben háromszázötvenhárom fő volt református. Tizenhárom településen száz-háromszáz fő között mozgott a református egyházhoz tartozók száma. Hét településen száz fő alatt tudhatjuk számukat. Harminckilenc faluban nem gyakorolták ezt a vallást. Evangélikusok a járásban csak Nagybégányban voltak találhatóak, összesen három fő. *(Függelék: 5. sz. táblázat)*

Az úrbéri összeírás külön taglalta a zsidó népesség adatait. A zsidó férfiak korcsoport szerinti felosztása a következő: 1-17 év közötti, 17-40 év közötti, ezen belül házas és egyedülálló/özvegy kategóriát különböztet meg, illetve 40 év feletti csoportra. Az adatok alapján a járásban összesen háromszázötvennégy zsidó volt, amely az összférfilakosság csekély 3,2%-a. Az első csoport a 1-17 év közötti zsidó lakosság, ez összesen kétszázötvennégy főt számlált, ez a kategória a zsidó lakosság 72,3%-át tette ki. A legtöbbben Klacsánon voltak jelen, amely harminc fő, illetve Ignécen huszonnyolc fő és Kálnikon huszonegy fő. A többi településen már alacsonyabb értékekkel találkozhatunk. Megemlítendő, hogy tizennyolc településen abszolút nem voltak 1-17 év közötti zsidók. A következő csoport a 17-40 év közötti férfi zsidó lakosság. Az adatok alapján a járásban mindössze harmincegy fő tartozott ebbe a csoportba, ez a zsidó lakosság 8,8%-a. Ez a csoport két

kategóriára oszlik: házas és egyedülálló/özvegy kategóriára. A házas zsidó lakosság mindössze tizenhárom településen koncentrált, számuk csekély tizennyolc fő, mely a korcsoportnak 58%-át tette ki, a zsidó vallásúaknak pedig 5,1%-át. Az egyedülálló/özvegy zsidó lakosság szintén tizenhárom településen volt megtalálható, számuk tizenhárom fő, ez a korcsoport 41,9 %-a, a zsidó lakosság 3,7%-a. Az utolsó csoport a negyven év fölöttiek csoportja, mely összesen hatvanhat főt foglalt magába. Mindez a zsidók 18,8 %-át jelentette, mindössze huszonkilenc településen belül. Az adatok alapján azt is megfigyelhetjük, hogy tizenhat településen abszolút nem találhattunk zsidó lakosságot. (Függelék: 6. sz. táblázat)

Az összeírás egy bizonyos „hiányzó” csoportot is bemutat. Ez a csoport is fel volt osztva két kategóriára: az egyik a Magyar Királyság területén élők, emellett azok, akiket „nem tudni hol” tartózkodtak. A járásban összesen kétszázhatvankettő hiányzó volt nyilván tartva. Az adatok szerint kétszázharminchat hiányzó fő a „Királyság területén” kategóriába volt besorolva, ötvenegy településről. A legtöbben Rákosról voltak bejegyezve: tizenhét fő, emellett tizenhat fő Nagylucskáról, tizenöt fő Újdávidházáról, tizenkét fő Kaszonyból, tizenegy fő Zsukóról, illetve tíz fő Kajdanóról. A többi településen minimális volt a hiányzók száma. A másik kategóriába huszonhat fő tartozott, róluk és tartózkodási helyükről nem volt egyéb információ. A járásból csupán tizennégy településről történt bejegyzés ehhez a kategóriához, illetőleg ezen értékek alacsonyok. (Függelék: 7. sz. táblázat)

A települések lakosságszám szerinti megoszlását vizsgálva megkülönböztetünk ezer fő feletti, ezer és ötszáz fő közötti, ötszáz és száz fő közötti, illetve száz fő alatt lakott településeket. Az ezer fős lakosságszám feletti település mindössze három volt a járásban. A legnépesebb Nagylucska ezernégyszázhuszonöt fős lakossággal, utána Nagydobrony ezeregyszáznyolcvanhét fős lakossággal, majd Rákos ezerharminckilenc fős lakossággal. Az össznépességhez viszonyítva csak ez a három település tette ki a lakosság 16,5 %-át. Az ezer és ötszáz fő közötti kategóriában mindössze tíz település található, ezek az összlakosság 28,8 %-át jelentették. A következő kategória az ötszáz és száz fő közötti települések, a járásban összesen harminckilenc települést sorolhatunk ide. Ez a kategória a járás lakosságának 51,9 %-át tette ki. Az utolsó kategória a száz fő alatt lakott területek, ez mindössze kilenc településen volt megfigyelhető. Ez a kategória az összlakosság csekély 2,5 %-át jelentette. Összességében elmondható, hogy a járásban az ötszáz és száz fő közötti települések domináltak. (Függelék: 2. sz. táblázat)

A vizsgálatból azt is megtudhattuk, hogy a járás településein hány ház és család volt található a korszakban. A járáson belül összesen háromezer-kilencszázötvenhat ház és négyezer-száznegyvenegy család volt megtalálható. Ezen adatok alapján kiszámítható, hogy közel egy (0,9) ház jut egy családra. Alapvetően egy település emelkedik ki, ahol a családok és a házak száma meghaladta a kétszázat, ez Nagylucska, itt kétszázharminchét család élt, kétszázhuszonegy házban.

Tíz településnél volt megfigyelhető száz és kétszáz közötti érték a házak és a családok között. Ezek a következők: Rákos, Nagydobrony, Ignéc, Újdávidháza, Kaszony, Kálnik, Izsnyéte, Dercen, Klacsanó és Bubuliska. Két településen viszont még száz fölött volt a családok száma, viszont a házaké már ezt az értéket nem érte el, ez Gorond és Patkanóc. Így alapvetően, a járásban tizenkét település volt, mely magas értékekkel rendelkezett családok tekintetében. A legkisebb értékeket mutató falvakban a családok és házak száma még a tízet sem érte el, ezek a következők: Vorotnyica, Hercfalva és Ilkóc. Alapvetően megfigyelhetjük, hogy átlagban nem jelentősen tért el a családok száma a házak számától. Vagyis egy házon belül több család is élt, ez százyolcvanöt családra vonatkozott. Több település esetén a családok és házak száma megegyezik. *(Függelék: 8. sz. táblázat)*

Rendkívül fontos információt közölt az úrbéri összeírás a születések és a halálozások számát illetően is. Az adatok alapján az 1816-os évben nyolcszázhatvan gyermek született és ötszázhetvenhét elhalálozás történt. Megállapítható, hogy a születési ráta jelentősen megelőzi a halálozását, mindez a lakosság növekedését eredményezte. Viszont településenként eltérő tendencia volt megfigyelhető.

A járáson belül – ha nem számítjuk azokat a településeket melyekről nincs erre vonatkozó adat (négy település) — az átlag születések száma tizenöt, ha az összes települést vesszük, akkor tizennégy. A halálozási adatokat vizsgálva azt állapíthatjuk meg, hogy az átlag elhalálozás a járáson belül közel tíz (9,9) fő (ha nem számítjuk azt a három települést, melyről nincs adat), ha az összes települést vesszük, akkor közel kilenc (9,4) fő. A születési számok vizsgálatánál három településen figyelhető meg kiemelkedő érték, ez Nagylucska, Újdávidháza és Rákos. A halálozási adatok esetében pedig két településen volt jelentős számú halálozás, Nagylucskán és Rákoson. Míg Nagylucskánál hetvenöt születésszámra hatvanegy halálozás jutott, addig Rákosnál ez az arány 40:35, tehát Nagylucska és Rákos esetében jelentős népességcsökkenés volt ebben az időszakban.

Négy településen figyelhetjük meg a lakosság szám szembetűnő növekedését. Újdávidházán negyvenhét születést regisztráltak és mindössze huszonhárom halálozást. A járáson belül ezen a településen a legmagasabb a lakosság növekedése, jelen esetben ez az érték huszonhárom főt jelent. Rákos településen szintén ez a tendencia volt megfigyelhető, itt az arány 34:12, vagyis huszonkét fővel növekedett a lakosság. A másik két település Nagydobrony és Iványi, itt mindkét esetben húsz fővel növekedett a lakosság. Ahogyan a táblázatban is látható vannak települések, ahol csupán egy fővel mutatható ki a növekedés, viszont átlagosan a legtöbb településnél ez az érték öt-tizenhét fő között mozog.

Két településen azonos a születés és a halálozás, ugyanannyi gyermek született, mint ahányan elhunytak: Dercen 18:18 arányban és Balásfalva 3:3 arányban. Meg kell említeni azokat a településeket is ahol a lakosság számának csökkenése volt megfigyelhető. Ez összesen tizennégy

településen volt jellemző. A legnagyobb veszteség Kálnikon volt, az arányok 8:24, vagyis tizenhat fővel csökkent a lakosság. A többi tizenhárom településen átlagosan egy és hét fő közötti volt a csökkenés.

Megemlítendő, hogy hat településről nincs pontos információ. Troszanyicán és Kislohón csak a születések száma volt bejegyezve. Puznyákfalván, Vorotnyicán, és Ilkócon csak a halálozások száma. Cserejócról semmi adat nincs. Ez jelentheti azt, hogy az adott településen nem történt születés vagy elhalálozás, de erre csak következtetni lehet. *(Függelék: 9. sz. táblázat)*

2.1.2. Az 1818. évi úrbéri összeírás¹⁶⁴

Az összeírás alapján 1818-ban a járás összlakossága huszonkétezer-nyolcszázhetvenhat fő volt. Ebből a tizenegyezer-ötszáznegyvenegy fő nő volt, vagyis a járás lakosságának 50,4 %-a. A férfi lakosság összesen tizenegyezer-háromszázharmincöt főt számlált. Ebből a fiúgyermekek száma hétezer-háromszázkilencvennyolc fő, a felnőtt férfi lakosság pedig háromezer-kilencszázharminchét fő. Ezek alapján a férfiak a járás 49,5 %-át jelentették. *(Függelék: 10. sz. táblázat)*

Az úrbéri összeírás itt szintén a férfiakat különböző csoportokba sorolta, melyek a következők: tisztviselők (nem nemesi származásúak), polgárok és kézművesek, nemesi szolgák, szabad kisbirtokosok, illetve vendégek/besorolás nélküliek.

Tisztviselő mindössze öt volt található a járásban: Ardóban, Dercenben, Sztrabicsón, Iványiban, illetve Puznyákfalván, ez a felnőtt férfi lakosság 0,12 %-a. Polgár/kézműves csak Mezőkaszonyban volt, egy fő. Nemesi szolga besorolásban kétszázötvennégy fő található, ez a létszám összesen negyvenkét településen volt bejegyezve. Legtöbben Nagylucskán voltak találhatóak, harmincöt fő, a többi településen már csekélyebb számban. A nemesi szolgák a felnőtt férfi lakosság 5,3%-át tették ki. A következő besorolás a szabad kisbirtokosok csoportja. Ez a kategória kétezer-ötszázötvenhat főt számlált. A legtöbb szabad kisbirtokos Rákoson (száznegyvenhat fő), Nagylucskán (százharmincnégy fő), illetve Ignicen (száz fő) koncentrálódott. Ez a csoport a felnőtt férfi lakosság 64,9 %-a, vagyis több mint a fele. Az utolsó besorolás az ún. vendégek kategóriája, ez ötvenkilenc településen volt feljegyezve és ezerszázhatvanöt főt számlált. A legtöbb Mezőkaszonyban voltak jelen, ez nyolcvan főt jelentett. Ez a kategória 29,5%-a volt a felnőtt férfiaknak. *(Függelék: 11. sz. táblázat)*

Korcsoport szerint is fel volt osztva a férfi lakosság, a következő felosztás szerint: 1-17 év közötti férfiak, 17-40 év közötti (ezen belül: házas, egyedülálló/özvegy), 40 év fölöttiek, ezen kívül ide soroltam az idősek kategóriáját is. Kor szerint a férfiak összlétszáma hétezer-hatszázkilencvenegy fő, ezek alapján hiányos az összeírás, mivel a férfi lakosság összesen tizenegyezer-

---

¹⁶⁴ KTÁL F. 10. O. 2., od. zb. 610.

háromszázharmincöt főt számlált. Így ezek alapján kor szerinti felosztás a férfiak mindössze 67,8%-át foglalta magába, ezeket fogom a következőkben elemezni.

A forrás alapján az 1-17 év közötti férfiak voltak a legnagyobb számban, ami ötezer-hatvanhárom főt jelentett. Három településen voltak jelentős mértékben: Nagylucskán háromszázharminc fő, Nagydobronyban kétszázkilencvenegy fő és Rákoson kétszázharmincöt fő. A járás tizenöt településén számuk elérte a kétszáz-száz főt, a többi településen már alacsonyabb számban voltak jelen. Ez a korosztály, ha a teljes férfi lakosság számát vesszük, akkor 44,6 %-át tette ki a lakosságnak. Viszont, ha a korosztály szerinti feljegyzéseket vesszük alapul, akkor a férfi lakosság 65,8%-át jelentették. A következő besorolás a 17-40 év közötti férfiak, itt összesen ötszázhuszonnégy fő volt bejegyezve, ebben a korcsoportban volt a legkevesebben. Az összférfilakossághoz képest 4,6%-ot tettek ki, a kor szerinti besorolás szerint is csupán 6,8%-ot. Ezen kívül ez a besorolás megkülönböztetett házas és egyedülálló/özvegy kategóriát. Házas kategóriába mindössze harminchat településről voltak feljegyezve adatok, ez mindössze százhárom főt foglalt magába, a korosztályok szerinti besorolásokat tekintve a férfiak 19,6 %-át teszték ki, a korcsoporton belül pedig mindössze 1,3%-ot. Egyedülálló/özvegy kategóriában ötvennyolc településről voltak adatok, ez négyszázhuszonegy főt jelentett. A kor szerinti besoroláshoz mérve 5,4%-ot, korcsoporton belül pedig 80,3%-ot tettek ki. A következő korcsoport a negyven év fölöttiek kategóriája, itt összesen kétezer-huszonhat főt tartottak számon. A teljes férfi állományhoz mérve 17,8%-ot érték el, a kor alapú besorolásnál viszont 26,3%-ot jelentettek. Az utolsó csoport az idősek csoportja, mely hetvennyolc főt számlált. Az összférfilakossághoz mérve mindössze 0,6% volt a részük, kor szerinti besorolást tekintve 1%, szinte alig voltak jelen. Itt is megfigyelhetjük a felosztásukat házas és egyedülálló csoportra. A házas kategória harmincegy településről volt feljegyezve és ötvennyolc főt számlált. A kor szerinti besorolás alapján 0,7%-ot, korcsoporton belül viszont többséget, 72,9%-ot tettek ki. Az egyedülállók csoportjába húsz fő tartozott, a feljegyzések alapján mindössze tíz településről. Jelenlétük a besorolás tekintetében 0,2%-ot, a korcsoporton belül 15,6%-ot adott. *(Függelék: 12. sz. táblázat)*

Az összeírás az úrbéres lakosságot vallás alapján is felosztotta, szintén csak a férfiak tekintetében. A járásban jelen voltak katolikusok, evangélikusok és reformátusok. Katolikusok minden településen találhatóak voltak, kivéve Fornoson és Rafajnaújfaluban. Számuk hétezer-száznegyvenegy főt ért el a járásban, a teljes férfi lakosság 62,9%-át adták. Legnagyobb mértékben Nagylucskán voltak, hatszázkilencvenöt fő, illetve Zsukón négyszázötvenöt fő. Három településen számuk meghaladta a háromszáz főt, hat településen a kétszáz főt, tizenöt település számlált még száz főnél többet, a többi községben már alacsonyabb számokkal találkozhatunk. Evangélikus valláshoz tartozók mindössze egy településen voltak találhatóak, Nagybéányban, a felekezet hét főt számlált, a férfi állomány 0,06%-a tartozott ide. Reformátusok huszonhárom településen voltak

jelen. Összesen háromezer-nyolcszázhuszonkét fő tartozott ehhez a vallási közösséghez, a férfi lakosság 33,7%-a. Legtöbben Nagydobronyban voltak jelen, hatszázhárom fő. Fornoson háromszázöt fő gyakorolta ezt a vallást. Öt településen a felekezethez tartozók száma kétszáz és háromszáz fő között mozgott, nyolc településen pedig számuk száz-kétszáz fő között. A többi nyolc településen már jelentősen kevesebben voltak reformátusok. *(Függelék: 13. sz. táblázat)*

Az összeírás külön foglalkozott a zsidó valláshoz tartozókkal. Szintén korcsoport szerint voltak feljegyezve: 1-17 év közötti, 17-40 év közötti, 40 év fölötti. Ennek alapján tisztább képet kapunk a kor zsidóságáról. Az összeírás szerint tizenhat településen abszolút nem találhattunk zsidókat. A járásban összesen háromszázötvenkilenc zsidó személy élt ebben az időben, amely azt jelenti, hogy a teljes férfi lakosság 3,1%-a tartozott ehhez a közösséghez. Kor szerinti felosztás alapján 1-17 év közötti zsidó negyven településen volt található, kétszázötvenhárom fő tartozott e kategóriába. A teljes zsidó lakosság 70,4%-a. A 17-40 év közötti zsidó lakosság, mindössze negyven fő volt, huszonöt településről, mely a zsidóság 11,1%-át tette ki. Ez a csoport fel volt osztva házas és egyedülálló/özvegy kategóriára. A házas kategória tizenöt főt számlált, nyolc településről. A zsidósághoz mért számuk, mindössze 4,1%, a korcsoporton belül viszont 37,5%-ot jelentett. Az egyedülálló kategóriához huszonöt fő volt besorolva, tizenhét településről, ami a zsidó lakosság 6,9%-át, a korcsoporton belül 32,5%-át tette ki. Az utolsó korcsoport a negyven év fölöttiek voltak, mely hatvanhat főt számlált, huszonhat településről. Ez a zsidóság 18,3%-a volt. *(Függelék: 14. sz. táblázat)*

Az összeírás itt is megemlítette az ún. „hiányzó” besorolást. Alapvetően minden településről voltak ehhez a csoporthoz tartozók, kivéve a következő kilenc települést: Pósaaháza, Kisdobrony, Csomonya, Rafajnaújfalú, Nagygut, Kismogyorós, Hercfalva, Vorotnyica, Ilkóc. A járásban háromszázegy főt tartottak „hiányzónak”. Maga a besorolás két kategóriára oszlott: a királyság területén és nem tudni hol csoportra. Az első csoport a királyság területén, itt ötvenegy településről volt bejegyzés, összesen kétszáznyolcvannégy főt számlált. A legtöbb hiányzó Rákoson volt, huszonegy fő. A nem tudni hol csoportból tizenhét fő volt feljegyezve, tizennégy településről, ezek az értékek alacsonyak. *(15. sz. táblázat)*

Ha magát a települések népességét nézzük itt is megkülönböztethetünk: ezer fő fölötti, ezer és ötszáz fő közötti, ötszáz és száz fő közötti, száz fő alatti településeket. A járásban három település számlált ezer főnél többet: Nagylucska ezerháromszázkilencvenegy főt, Nagydobrony ezerkétszázötvenkét főt és Rákos ezerhetvenhat főt. Ez a három település a járás lakosságának 16%-át tette ki. A következő kategória az ezer és ötszáz fő közötti települések, ide tizenkét községet sorolhattunk, ezek összlakossága hétezer-ötszázhetvennégy fő és az össznépesség 33,1%-át jelentette. Közülük a legnépesebb Újdávidháza volt, mely nyolcszázötven főt foglalt magába, a legkevésbé lakott ebben a kategóriában Kajdanó volt, ötszázötven lélekszámmal. Az ötszáz és száz

fő közötti települések tették ki a járás legnagyobb részét. Összlétszámuk tizenegyezer-százkilencvenegy fő, az összlakosság 48,9%-át tette ki. Ezek közül a legnépesebb Zsukó volt, négyszázötvenhárom fővel, a legkevésbé lakott pedig Fedelesfalva száztizennégy fővel. Az utolsó kategória a száz fő alatti települések. A járásban hét település rendelkezett ilyen mutatóval, összlétszámuk négyszázharminckét főt tett ki, a járás lakosságának mindössze 1,8%-át. Ebben a kategóriában a legnépesebb Troszjanica volt, kilencvennyolc fős lakossággal, a legkevésbé lakott nem csak ebben a kategóriában, hanem az egész járásban Hercfalva mindössze harmincegy fővel. *(Függelék: 10. sz. táblázat)*

A forrásból megismerhetjük azt is hány ház volt és hány család élt a településeken. 1818-ban a járásban összesen háromezer-nyolcszázötven ház volt és négyezer-egyszázhetven család. Ezek alapján kiderül, hogy egy családra 0,9 ház jutott. Egy település emelkedett ki igazán, mivel a házak és családok száma meghaladta a kettőszázat, ez Nagylucska. Ezen kívül tíz településen volt megfigyelhető a száz fölötti érték, házak és családok tekintetében. Ezek a következők: Rákos, Nagydobrony, Újdávidháza, Ignic, Kálnik, Mezőkaszony, Izsnyéte, Klacsanó, Dercen és Bubuliska. De ezen kívül volt három település, ahol a házak száma nem, de a családoké elérte a százat, ezek a következők voltak: Patkanóc, Gorond, Iványi. A legtöbb település már száz alatti értékekkel rendelkezett, de három településnél igen alacsonyak voltak a mutatók, ezek értéke a tízet sem érte el. Ide három település tartozott: Vorotnyica, Hercfalva és Ilkóc. Alapvetően a családok száma csak pár értékkel volt magasabb a házak számánál. Vagyis megállapítható, hogy egy házban több család élt. A meglévő adatokból kiszámítható, hogy mindez háromszázhusz családra vonatkozott. Viszont vannak települések, ahol a házak és a családok száma egyezett, ide tartozott tizenegy település. *(Függelék: 16. sz. táblázat)*

Az úrbéri összeírásból azt is megtudhatjuk mennyi születés és halálozás történt az adott évben. Az 1818-as évben összesen hétszázhetvenhárom születés és ötszáznyolcvannégy halálozás történt. A születések aránya magasabb, pontosan száznyolcvankilenc fővel, amely a korszakban és régióban nem egyedülálló módon a népesség jelentős gyarapodását jelenti. Viszont a településeknél eltérő arány figyelhető meg. Az átlag születések értéke, ha a járás összes települését vesszük alapul 12,6, ha viszont kivonjuk azt a két települést, amiről nincs adat (Hercfalva, Ilkóc), akkor ez az érték 13,1. A halálozásokat tekintve az összes településre vonatkozólag az átlag érték 9,5 fő, viszont, az adatokkal nem rendelkező Hercfalvát és Fedelesfalvát ha nem vesszük számításba, az átlag halálozás értéke 9,8 fő.

Mint látható Hercfalváról az összeírás semmilyen adatot nem közölt, sem születést, sem halálozást. Ilkócon nincs adat a születésekről, Fedelesfalván pedig a halálozásokról. Ez nem feltétlen jelzi azt, hogy nincs adat az adott településről, jelezheti azt is, hogy az adott évben nem történt születés vagy halálozás, vagy egyik sem az adott településen. Ha megfigyeljük csak a születéseket, kiemelkedő

értéket mutatott Rákos negyvenkét születéssel, viszont, ha már megfigyeljük a halálozást is, melynek értéke negyvenegy, láthatjuk, hogy a település alapvetően csak egy fővel gyarapodott. Még nagy értékkel rendelkezett Nagydobrony születések terén, harminckét születés lett bejegyezve az adott évben és mindössze tizenkilenc halálozás, ami azt jelenti, hogy huszonhét fős növekedés volt megfigyelhető a településnél. Az egész járásban ez volt a legmagasabb érték a társadalom pótlódása terén. Még Csomonya rendelkezett magas növekedéssel, mivel huszonöt születés történt és csak öt halálozás, vagyis húsz fővel növekedhetett. Alapvetően negyvenöt településen volt megfigyelhető a növekedés, ezek értéke változó. Növekedés volt megfigyelhető a következő településeken, ezek növekedése tíz fő fölött volt: Balazsér 13:2, Ardó 16:2, Izsnyéte 25:12, Benedike 14:4, és Bubuliska 29:10 aránnyal. A többi településen már jelentősen alacsonyabb értékekkel találkozunk, ezek növekedése tíz fő alatt volt, sok településen mindössze egy fős növekedés volt megfigyelhető.

Alapvetően tizennégy településen volt magasabb halálozás, mint születés. Ha a halálozási rátát figyeljük meg Nagylucska emelkedett ki negyvennégy fős veszteséggel, miközben a születései száma mindössze huszonegy főt számlált. Itt volt megfigyelhető a járásban a legmagasabb csökkenés, ami huszonhárom lelket jelentett az adott évben. Még Patkanócon volt magas veszteség huszonnégy halálozás a tizenkettő születéshez képest, vagyis itt sem pótlódott a társadalom, tizenkét fővel csökkent. Kajdanón a születések és halálozások aránya 17:24 volt, ami hét fős csökkenést jelentett. Még pár településnél volt igazán magas halálozási szám, de a legtöbbet kompenzálta a születési szám. Ha csak azt a tizennégy települést vesszük, ahol csökkent a társadalom, ez átlagosan öt-két fős veszteséget jelentett. (17. sz. táblázat)

2.1.3. Az 1819. évi úrbéri összeírás¹⁶⁵

A járás 1819. évi képe a következőképp alakult: az össznépesség huszonkétezer-kétszázhetvenhat fő volt. Ennek felét a nők tették ki, melyek száma tizenegyezer-százharmincyolc fő volt, ezek alapján a teljes férfi lakosság tette ki a járás lakosságának másik felét. De a férfiakat két részre kell osztani, erre azért van szükség, mivel az összeírás a lakosságot a férfiak számával írja le, így a gyermekek száma is ehhez a nemhez volt bejegyezve. A gyermekek száma hétezer-háromszázharmincnégy fő, vagyis a férfiak 65,8%-a, a felnőtt férfi lakosság száma háromezer-nyolcszáz négy fő, amely a férfi állomány 34,1%-át jelentette. (18. sz. táblázat)

A férfiak foglalkozás szerint itt is fel voltak osztva: tisztviselők (nem nemesi származásúak), polgárok és kézművesek, nemesi szolgák, szabad kisbirtokosok, illetve vendégek/besorolás nélküliek. A járásban négy tisztviselő volt található, a következő négy településen: Ardóban,

---

¹⁶⁵ KTÁL F. 10. O. 2., od. zb. 684.

Sztrabicsón, Iványiban, Puznyákfalván, ők mindössze 0,1%-ot tettek ki a felnőtt férfi lakosságból. Polgár/kézműves csak egy volt, Mezőkaszonyban. Nemesi szolgák negyvenegy településen voltak feljegyezve, összesen százkilencvennyolc fő, a felnőtt férfiak 66,2%-a. Legtöbben Nagylucskán voltak, harminchárom fő. A legnagyobb csoport kétezer-ötszázhuszonkét fővel a szabad kisbirtokosok csoportja volt, mely a foglalkozással rendelkező férfiak 66,2%-át tették ki. Itt két települést lehet kiemelni: Rákost, ahol számuk száznegyvenhat fő, illetve Nagy-Lucskát, ahol számuk százharminc főt tett ki. Az utolsó csoport a vendégek csoportja, ezerhetvenkilenc fővel, mely a felnőtt férfiak 28,3%-a volt. Legtöbben Mezőkaszonyban voltak jelen, számuk hetvennégy főt tett ki a településen. (19. sz. táblázat)

A férfiak nem csak foglalkozás szerint voltak felosztva, hanem korcsoport szerint is. Itt megkülönböztetünk: 1-17 év közötti, 17-40 év közötti (ezen belül: házas, egyedülálló/özvegy), 40 év fölötti és idősek kategóriát. Ezek összlétszáma hétezer-ötszáznegyvenhárom fő volt.

Az első és legnépesebb kategória az 1-17 év közötti férfiak csoportja volt, számuk ötezer-négy fő. A teljes férfi lakosság 44,9%-át tették ki, viszont a korcsoport szerinti besorolás összlétszámához viszonyítjuk, akkor 66,3%-ot jelentettek. A legtöbben Nagylucskán (háromszáznegyvenegy fő), Nagydobronyban (kétszázhuszonnyolc fő) és Rákoson (kétszázharmincnégy fő) voltak. Ezen kívül tizenhét településen haladta meg számuk a száz főt. A következő csoport a 17-40 év közöttiek, összlétszámuk ötszázharmincöt főt tett ki. A teljes férfi állomány 4,8%-a, a korcsoport szerinti besoroláshoz mérve 7%-ot tettek ki. Ez a csoport megoszlott házas és egyedülálló/özvegy kategóriára. Házas kategóriához százhuszonhat fő tartozott, harminchét településről. A besoroláshoz mérve 1,6%-ot, a korcsoporthoz mérve pedig 23,5%-ot tettek ki. Az egyedülálló/özvegy kategória összlétszáma négyszázkilenc fő volt, ötvenhét településről. Ők a besoroláshoz viszonyítva 5,4 % és a korcsoporthoz mérve 76,4%-ot jelentettek. A negyven év fölöttiek csoportja ezerkilencszázhuszonhat főt számlált, a teljes férfi lakosság 17,2%-át tették ki, a kor szerinti besoroláshoz mérve pedig a férfiak 25,5%-át. Három településen érték el a száz főt: Nagylucskán, Nagydobronyban és Rákoson. Az utolsó csoport az idősek csoportja, mely hetvennyolc főt foglalt magába. Az összférfilakosság mindössze 0,7%-át tették ki, a kor szerinti besorolás 1%-át. Ez a csoport is be volt sorolva házas és egyedülálló kategóriába. A házas kategóriához hatvannégy fő tartozott, harminc településről feljegyezve, mely a kor szerinti besorolás 0,8%-át, a korcsoport 82%-át tette ki. Az egyedülálló kategória mindössze nyolc településen volt kimutatva, mely összesen tizennégy főt jegyzett fel. Ez a kor szerinti besorolás mindössze 0,1%-át jelentette, illetve ha a korcsoporthoz mérjük, akkor 17,9%-ot jelentettek. (Függelék: 20. sz. táblázat)

Az úrbéri összeírás itt szintén foglalkozott a férfiak vallás szerinti felosztásával. A járásban katolikus, református és evangélikus felekezeteket különböztethettünk meg. A katolikus valláshoz tartozók ötvenhat településen voltak jelen, összlétszámuk hatezer-kilencszáznegyvenkét fő volt, a

teljes férfi lakosság 31,1%-a. A legtöbben Nagylucskán tartoztak e felekezethez, hatszázkilencvennyolc fő. Három településen volt találhatóak háromszáz fő fölött a felekezethez tartozók és huszonhárom településen kétszáz-száz fő között. A többi településen már csak alacsonyabb értékekkel találkozhatunk. A református egyházhoz tartozókat huszonkét községben jegyezték fel, összlétszámuk háromezer-hétszázhetvenegy fő, mely a férfi állomány 33,8%-át tette ki. Legnagyobb számban Nagydobronyban voltak jelen, mely ötszázkilencven főt foglalt magába. Tizennégy településen háromszáz-száz fő között mozgott a felekezethez tartozók száma, a többi településen már jelentősebben alacsonyabb a volt jelenlétük. Evangélikus felekezet mindössze öt főt számlált, Nagybégány településen. *(Függelék: 21. sz. táblázat)*

A járásban összesen háromszázkilenc zsidó volt, negyvenhárom településen és a férfi lakosság 2,7%-át tették ki. A zsidó lakosság korcsoport szerint is fel volt osztva: 1-17 év közötti, 17-40 év közötti és 40 év fölötti zsidó lakosságra. Az 1-17 év közötti zsidó lakosság negyvenegy faluban volt feljegyezve és összlétszámuk kétszázharminchárom főt, a férfi állomány 2%-át, a zsidó lakosság 75,4%-át tették ki. Legtöbben Klacsanón voltak találhatóak (negyvenegy fő). A 17-40 év közöttiek tizennégy településen voltak jelen, mindössze huszonegy főt foglalt magába. A teljes férfi lakosság 0,18%-át és a zsidók 6,7%-át jelentették. Maga a csoport fel volt osztva házas és egyedülálló/özvegy kategóriára. Házas kategóriába tizenegy fő tartozott nyolc településről, egyedülálló/özvegy kategóriába pedig tíz fő, hat településről. A negyven év fölöttiek huszonkét településen voltak feljegyezve és ötvenöt főt foglalt magába. A férfi lakosság 0,4%-át tették ki, a zsidó lakosság 17,7%-át. *(Függelék: 22. sz. táblázat)*

Az összeírás itt is megemlítette az ún. „hiányzók” csoportját. A járásban összesen kétszázkilencvennyolc személyt tartottak hiányzóként számon. Ez a csoport is megoszlott „a királyság területén” és „nem tudni hol” kategóriára. A királyság területén a hiányzók kategóriája kétszáznyolcvankét főt számlált, ötvenkét településre vonatkozott. Legtöbben Rákosról hiányoztak (huszonhárom fő), illetve még hat település számolt tíz főnél több hiányzót. A nem tudni hol kategória tizenhat főt foglalt magába és tizenhárom települést érintett. *(Függelék: 23. sz. táblázat)*

Ha magát a járás népességét vesszük figyelembe megkülönböztethetünk ezer fő fölötti, ezer és ötszáz fő közötti, ötszáz és száz fő közötti és száz fő alatti településeket. Akárcsak az előző évek, itt is három település rendelkezett ezer fő feletti lakossággal: Nagylucska ezerkétszáznyolcvanhárom fő, Nagydobrony ezeregyszáznyolc fő és Rákos ezernyolcvanöt fő. Ezen települések összlakossága háromezer-négyszázhetvenhat fő, az össznépesség 15,6%-át foglalta magába. Mindössze tizenkét település tartozott az ezer és ötszáz fő közötti kategóriába, összlakosságuk hétezer-kétszáznyolcvanöt főt, vagyis az össznépesség 32,7%-át jelentették. A következő kategória az ötszáz és száz főt magukba foglaló települések. A járásban harminckilenc település tartozott ide, melyek össznépessége tizenegyezer-kilencvenhárom főt, a lakosság közel felét – 49,7%-át tették ki.

Az utolsó, egyben legszűkebb kategória a száz fő alatt lakott települések, ide mindössze hét település tartozott. Ezek összlakossága négyszázhuszonkét fő, a járás népességének 1,8%-a. *(Függelék: 18. sz. táblázat)*

A házak és családok arányát is megtudhatjuk az úrbéri összeírásból. 1819-ben a járásban összesen háromezer-nyolcszázkilencvennégy ház volt található és négyezer-száznegyvenhárom család. Vagyis egy családra 0,9 ház jutott. Ezek alapján egy házban több család élt, ez kétszáznegyvenkilenc családot érintett. Alapvetően a legnépesebb településen, Nagylucskán haladta meg a házak és családok száma a kettőszázat. Tizenegy településen volt megfigyelhető egységesen a házak és családok számának száz fölött lévő értéke. De Gorond településen viszont csak a családok száma haladta meg ezt az értéket, a házaké már nem. A többi településen már alacsonyabb értékeket figyelhetünk meg. A legalacsonyabb értékekkel három falu rendelkezett: Vorotnyica, Hercfalva és Ilkóc, itt a házak és családok száma a tízet sem érte el. Emellett kiemelném, hogy vannak települések, ahol a házak és családok értéke azonos, ez összesen huszonhárom községet érintett. *(24. sz. táblázat)*

Az összeírás feljegyezte a születéseket és halálozásokat az adott évben. A továbbiakban ezt szeretném bemutatni. Az 1819-es évben ötszázharminchét születés és ötszázhuszonöt halálozás történt. Ez igen alacsony értéket adott, mivel mindössze tizenkét fővel növekedett a járás lakossága. Az átlag születések aránya – ha az összes települést számba vesszük – 8,8, de ha nem számoljuk azokat a településeket, amelyekről nincs adat – ez három település – akkor a születések átlaga 9,2. Ha a halálozási rátát vesszük figyelembe az átlag halálozás a járásban – az összes településsel – 8,6, viszont ha a hiányos adatú településeket nem számítjuk – két település – akkor ez az érték 8,8. A hiányos települések vonatkozhatnak arra is, hogy az adott évben ott nem történt születés/halálozás, de ezt a levéltári adat nem közli, így csak következtethetünk. De figyeljük meg magát a településeknek a tendenciáit.

Születéseknél négy település rendelkezett magas mutatókkal: Nagylucska (harmincegy), Klacsanó és Rákos (huszonkettő), Nagydobrony (húszt). De viszont ha a halálozási értékeket is megnézzük három település emelkedett ki nagy mutatókkal: Patkanóc (negyvenkettő), Nagylucska (harmincegy), Kálnik (harminc). Vagyis közel sem pótlódott a társadalom a születések dacára. Így Nagylucska esetében a születés/halálozás aránya 31:31, vagyis nem történt növekedés. Ugyan ez volt figyelhető meg Rafajnaújfalunál 6:6 arányban, Nagygut esetében 7:7 arányban, Kucsaván és Szerencsfalván 5:5 arányban és Vorotnyicán 1:1 arányban. Egy településen történt tíz fős növekedés ez pedig Zsukó. Alapvetően alacsony értékeket kapunk a többi huszonnyolc település esetében is ahol növekedés történt. Elhalálozás esetében Patkanócon történt a legmagasabb csökkenés 13:42 arányban, vagyis a halálozás huszonkilencel megelőzte a születést. Hasonlóan magas érték volt megfigyelhető Újdávidházán 3:16 arányban, a halálozás tizenhárommal előzte meg

a születést, illetve Kálnikon 19:30 arányban és Kismogyoróson 2:13 arányban, vagyis tizeneggyel előzte meg a halálozás a születést. A többi településen már alacsonyabbak az értékek. *(Függelék: 25. sz. táblázat)*

2.2. Az 1816-os, 1818-as, 1819-es évek demográfiai tendenciái

Elsőként érdemes megtekinteni az ország össznépességét. A korszakban nem született teljeskörű népszámlálás, viszont Fényes Elek 1847-es adatai alapján Magyarország népessége tizenhárommillió fő, s Bereg vármegye népessége százhuszonötezer-kilencszázhatvankét főt számlált.¹⁶⁶ Ezek alapján Bereg vármegye lakossága az ország mindössze 0,96 %-át tette ki. Bereg vármegyén belül a kaszonyi járás népessége az 1816-os adatok alapján a vármegye össznépességének a 17,4%-át, 1818-as adatok alapján 18,1%-át, 1819-es adatok alapján pedig 17,6%-át tette ki.

Alapvetően folyamatos változások figyelhetők meg az adott időintervallumon belül, néhol növekedés, néhol csökkenés. Össznépesség tekintetében az 1818-as évre növekedés volt megfigyelhető, míg az 1819-es évre már csökkenés. *(Függelék: 1. sz. diagram)* Ugyanez a tendencia figyelhető meg a nők *(Függelék: 2. sz. diagram)*, férfiak *(Függelék: 3. sz. diagram)*, gyermekek *(Függelék: 4. sz. diagram)* szempontjából. A házak száma az évek folyamán nőtt *(5. sz. diagram)*, míg a családok száma az 1818-as évre növekedésnek indult, de az 1819-es évre szintén csökkenés figyelhető meg *(6. sz. diagram)*, ez természetesen összefügg a népesség csökkenésével. Ezen tendenciára kihatással lehetett az 1813-1817 közötti száraz évek, melyek a mezőgazdaságra nagyon rossz hatást gyakoroltak és így jelentős éhínség alakult ki.¹⁶⁷ A házak számának csökkenését az 1815-1819 közötti hosszan tartó esőzésekkel és árvízzel lehet magyarázni.¹⁶⁸

Megfigyelhető a férfiak besorolásánál, hogy a tisztviselők az 1816-os évben még négy településen voltak jelen, melyek a következők: Ardó, Sztrabicsó, Iványi és Puznyákfalva, az 1818-as évre már öt településen, Dercen is ide sorolódott, de az 1819-es évre ismét csak négy településen összpontosulnak. Polgár/kézműves az 1816-os évben három településen volt jelen: Kaszonyban, Ardóban és Kálnikon, az 1818-19-es évekre már csak Kaszonyban. Nemesi szolgák száma azokon a településeken, amelyen jelen voltak folyamatosan növekedett, viszont továbbra sem voltak megtalálhatók minden településen. Ahogyan a népesség növekedő, majd csökkenő tendenciát mutat, ez érzékelhető volt a férfiak szakmák szerinti besorolásán is.

¹⁶⁶ FÉNYES Elek: *Magyarország leírása*. 1. rész. Pest, 1847. i.m. 20-23.

¹⁶⁷ BALAJTHY József: *Munkács városának és várának topographiai, geographiai, historiai és statistikai leírása*. Debrecen, 1835. i.m. 102.

¹⁶⁸ DANCS György: *Északkelet-Magyarország története 1790-től 1914-ig*. In: *Kárpátalja története. Örökség és kihívások*. Beregszász-Ungvár, 2021. i.m. 249

A felekezeti hovatartozást vizsgálva szintén ezt a növekvő, majd csökkenő hullámot láthatjuk. Alapvetően a járás katolikus többségű, de egyes településeken a vizsgált években „eltűntek” a katolikus felekezethez tartozók. Míg az 1816-os évben mindössze egy településen nem voltak katolikusok, Rafajrán, az 1818-as évre már Fornoson sem találhatók, az 1819-es évre pedig már Dercenben, Csomonyán, Szernyén, Kisguton is elnéptelenedett a felekezet, viszont ezen évben Fornoson ismét található két katolikus vallást gyakorló fő. Valószínűleg beköltöztek a településre. *(Függelék: 7. sz. diagram)* Evangélikusokat tekintve ezekben az években csak Nagybégányban található. Reformátusokat vizsgálva, stabilan huszonkét településen található ezen vallást gyakorlók, viszont az 1818-as évre már Alsóschönbornon is megjelentek ezen felekezethez tartozók, de a következő évre ismét eltűntek a településről. *(Függelék: 8. sz. diagram)*

Fényes Elek leírása szerint a vármegyében vallási megoszlás a következő volt: hetvenegyezer-nyolcszázhatvankilenc görögkatolikus, kilencezer-százharmincnyolc római katolikus, harmincezer-kilencszázötvennyolc református, hatszázötvenöt evangélikus és ötezer-háromszáznyolcvankét zsidó.¹⁶⁹ Az összeírások nem különböztetik meg a római és görögkatolikusokat. Az 1816-os évben a katolikusok aránya a megyei adatokhoz viszonyítva a járás 8,3%-át jelentette. Reformátusok szempontjából 9,8%-ot, evangélikusokat tekintve 0,4%-ot tettek ki. Az 1818-as évet figyelembe véve a katolikusok aránya a megyéhez képest 8,8%-ra csökken. Reformátusok tekintetéből 9,8%, evangélikusokat nézve ismét csekély 1,1%. Az 1819-es években pedig, a katolikusok száma 8,5%-ot tett ki a megyéhez mérve. Reformátusok mindössze 9,6%-ot tettek ki, az evangélikusok már csak 0,8%-ot.

Zsidóság részaránya alapvetően elenyésző volt. Az adott éveket vizsgálva az 1816-os és 1818-as években tizenhat településen nem voltak jelen. De míg az 1816-os évben Jánosiban, Nagydobronyban, Cserejócon voltak zsidók, 1818-ra ezen településekről eltűntek, viszont Skuratócon, Bubuliskán és Laukán megjelentek. 1819-ben tizennyolc településen nem voltak található zsidók, eltűntek két településről: Kisgutról és Szerencsfalváról, viszont Cserejócon megjelentek. *(Függelék: 9. sz. diagram)*

Fényes Elek adatai alapján a megyében összesen ötezer-háromszáznyolcvankettő zsidó található.¹⁷⁰ Ha ezt levetítjük a járásra a következő eredményeket kapjuk: 1816-ban a zsidók a megye 6,5%-át, 1818-ban 6,6%-át, 1819-ben 5,7%-át tették ki.

Hiányzók tekintetében nem lehet kiemelni nagy változást, mivel 1816-os évről az 1818-as évre számuk nőtt, majd csökkent, de továbbra is több mint kétszáz hiányzót tartottak nyilván a taglalt években.

---

¹⁶⁹ FÉNYES Elek: *Magyarország leírása*. 1. rész. Pest, 1847. i.m. 20-23.

¹⁷⁰ U.o.

A születéseket tekintve az 1816-os évről az 1818-as évre gyenge visszaesés figyelhető meg, ez mindössze nyolcvanhéttel kevesebb, viszont az 1819-es évre pedig már jelentős visszaesés, ez előző évhez képest kétszázharminchat fős visszaesés volt. A halálozást tekintve az 1816-os évről az 1818-ra mindössze héttel nőtt a halálozások száma, 1819-re viszont ötvenkilencel, amely ilyen szemszögből nem jelentős. Ha viszont a születés-halálozást tekintjük meg évenként, akkor láthatjuk, hogy a társadalom nem reprodukálódott az 1819-es évben, az előző években kétszáz-háromszáz fős népszaporulat volt megfigyelhető, egyedül az 1819-es évben volt jelentős visszaesés, ahol mindössze tizenkét fővel bővült a népesség. *(Függelék: 10. sz. diagram)*

ÖSSZEFOGLALÁS

A kutatásom a kaszonyi járás történetének feltárására irányult a 19. század első felében, 1790-1849 közötti időszakban. A kutatói munkám során térség történetével foglalkozó és a korszakra vonatkozó alapvető szakirodalmat dolgoztam fel. Ezt követően a Kárpátaljai Területi Levéltár Bereg vármegyére, illetve azon belül a kaszonyi járásra vonatkozó iratanyagait.

A munkában elsőként a térség korabeli birtokviszonyai kerülnek bemutatásra. Kaszony, mint egykori mezőváros kiemelt jelentőségű, rendelkezett vásártartási joggal, illetve saját önkormányzati státusszal. Ezután a járás településeit ismertetem röviden, azoknak területét, elhelyezkedését, birtokosait. A fejezet zárórészeként a járás társadalmi helyzetét, népességét és vallási hovatartozást mutatom be. Ennek alapjául a Kárpátaljai Területi Állami Levéltár erre vonatkozó forrásanyaga szolgált. Alapvetően 1787 és 1870 között nem történt teljes körű népszámlálás a Magyar Királyság területén, viszont úrbéri összeírásokat rendszeresen végeztek. Számos történeti demográfiai felmérés született ezekre az időszakokra vonatkozóan is, amely révén következtetni tudunk egy-egy régió, vagy település lakosságára.

Sikerült feltárnom 1816-1819 között a demográfiai változásokat a régióban. Alapvetően folyamatos változások figyelhetők meg az adott időintervallumon belül, néhol növekedés, néhol csökkenés. Össznépesség tekintetében az 1818-as évre növekedés figyelhető meg, míg az 1819-es évre már csökkenés. Ugyanez a tendencia látható a nők, férfiak, gyermekek szempontjából. A házak száma az évek folyamán nőtt, míg a családok száma az 1818-as évre növekedésnek indult, de az 1819-es évre szintén csökkenés volt megfigyelhető, ez természetesen összefügg a népesség csökkenésével. Vallási hovatartozást illetően is ugyanez a tendencia figyelhető meg. Ha a felekezeti hovatartozást figyeljük meg szintén ezt a növekvő, majd csökkenő hullámot láthatjuk. Alapvetően a járás katolikus többségű, de egyes településeken a vizsgált években „eltűntek” a katolikus felekezethez tartozók. Zsidóságot vizsgálva alapvetően számuk elenyésző, a járásban a megye zsidóságának 6-7%-a élt a korszakban. Az adott éveket vizsgálva az 1816-os és 1818-as években tizenhat településen nem voltak jelen. Reformátusok is szép számban jelen voltak a korszakban. Illetve az evangélikus felekezet is, viszon mindössze 1-7 képviselővel. A születéseket tekintve az 1816-os évről az 1818-as évre gyenge visszaesés figyelhető meg, ez mindössze nyolcvanhétrel kevesebb, viszont az 1819-es évre pedig már jelentős visszaesés, ez előző évhez képest kétszázharminchat fős visszaesés tapasztalható. csökkenés figyelhető meg, ez természetesen összefügg a népesség csökkenésével. Ez magyarázható az 1813-1817 közötti száraz évekkel, melyek a mezőgazdaságra nagyon rossz hatást gyakoroltak és így jelentős éhínség alakult ki, illetve az 1815-1819 közötti hosszan tartó esőzésekkel és árvízzel.

A népesség és vallási hovatartozást illetően a forrásokból táblázatokat és diagramokat is készítettem, amely révén még jobban megismerhető a térség társadalmi helyzete a lakosság szám és a vallási megoszlás tekintetében, járási és települési szinten egyaránt.

Számos további kérdés merült fel a munka kapcsán, melyek jelentős további kutatást igényelnek a jövőben, amelyet szeretnék folytatni. A jövőben szeretném mélyíteni a munkát a korabeli földbirtokosok és földbirtokok felkutatásával, illetve a járás népességének és vallási megoszlásának további kutatásával, amely révén a korszak gazdasági és népesedési tendenciái még inkább kimutathatóak.

ВИСНОВОК

Мої дослідження мали на меті дослідити історію Косоньського району у першій половині 19 століття: між 1790 і 1849 рр. У ході роботи я опрацювала основну літературу з історії краю в цей період, а також документи Закарпатського обласного архіву про Бережського комітату та документи про Косоньського району.

У роботі вперше представлені сучасні майнові умови району Косино. Косино, як колишнє селище міського типу, мало велике значення, мало право проводити ярмарки та мав власний муніципальний статус. Далі коротко описую населені пункти району, їх площу, місце розташування та їх власників. У кінці даного розділу наводжу описано статус, населення та релігійну приналежність району. Відповідні дані ґрунтуються на відповідних джерельних матеріалах Закарпатського обласного державного архіву. Мені вдалося дослідити демографічні зміни в регіоні між 1816-1819 рр. В основному протягом заданого інтервалу часу можна спостерігати безперервні зміни, іноді зростаючі, іноді зменшуючі. Що стосується загальної чисельності населення, то до 1818 р. спостерігалось збільшення, тоді як до 1819 р. вже спостерігалось зменшення. Таку ж тенденцію можна побачити в жінок, чоловіків і дітей. Кількість будинків з роками збільшувалася, тоді як кількість сімей почала збільшуватися до 1818 року, але до 1819 року також спостерігалось зменшення, що, звичайно, пов'язано зі зменшенням населення. Таку ж тенденцію можна спостерігати і релігійному житті. Якщо подивитися на конфесійну приналежність, ми також можемо побачити цю хвилю, що наростає, а потім спадає. В основному в районі спостерігається католицька більшість, але в окремих населених пунктах представники католицької конфесії «зникли» у ці роки. Досліджуючи євреїв, їх кількість в основному незначна. Розглядаючи наведені роки, у 1816 і 1818 роках їх немає в шістнадцяти поселеннях, але є поселення, в яких вони з'явилися. Що стосується народжуваності, то з 1816 по 1818 рік спостерігається незначне зниження, що лише на вісімдесят сім менше, але до 1819 року вже спостерігалось значне падіння, зменшення на 236 осіб порівняно з попереднім роком. Щодо чисельності населення та релігійної приналежності, я також склала таблиці та діаграми з джерел, завдяки яким можна краще зрозуміти соціальне становище місцевості за чисельністю населення та релігійним розподілом, як на рівні району, так і на рівні населеного пункту.

Під час виконання роботи виникли ряд питань, які потребуватимуть подальших досліджень у майбутньому. Зокрема хотілося б поглибити роботу шляхом пошуку сучасних поміщиків і маєтків, а також планую дослідити населення та релігійний розподіл району, що зробило б економічні та демографічні тенденції епохи ще більш помітними.

FELHASZNÁLT FORRÁSOK ÉS IRODALOM JEGYZÉKE

LEVÉLTÁRI FORRÁSOK

1. Kárpátalja Területi Állami Levéltár (KTÁL), 10-es fond (Bereg vármegye főispáni fondja), 2-es opisz, 610-es odinicja zberihanya.
2. KTÁL, F.10, O.2, od. zb. 684.

SZAKIRODALOM

3. Balajthy József: Munkács városának és várának topographiai, geographiai, historiai és statistikai leírása. Debrecen, 1835.
4. Balogh István: Bereg megye leírása In: Szabolcs-Szatmár megyei történetírás. Nyíregyháza, 1985.
5. Bodzási Balázs: Zálogjog a feudális magyar jogban. In: Jog-Állam-Politika: Jog- és politikatudományi folyóirat. 5. évfolyam, 1. szám. 2013.
6. Botlik József - Dupka György: Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján. Ungvár, 1993.
7. Budapesti Hírlap. 1903. január 21. 23. évfolyam, 21. szám.
8. C. Tóth Norbert: Bereg megye járásai a középkorban. In. Szabolcs-Szatmári Szemle.
9. Dancs György: Északkelet-Magyarország története 1790-től 1914-ig. In: Kárpátalja története. Örökség és kihívások. Beregszász-Ungvár, 2021.
10. Fényes Elek: Magyarország geographiai szótára, mellyben minden város, falu és pusztá, betűrendben körülményesen leiratik. 1. kötet. Pest, 1851.
11. Fényes Elek: Magyarország leírása. 1. rész. Pest, 1847.
12. Fónagy Zoltán: Nemesi birtokviszonyok az úrbérrendezés korában. In: Századok. Budapest, 2014, 148. évfolyam, 3. szám.
13. Gergely András: Magyarország története a 19. században. Budapest, 2005.
14. Gulyás László Szabolcs: Mezővárosi önkormányzat a középkori Hegyalján. Budapest, 2017.
15. Horeczki Réka: Kisvárosi fejlődési utak. A dél-dunántúli kisvárosok helye és szerepe a térség hosszú távú gazdasági és társadalmi változásaiban. Phd értekezés. Pécs, 2020.
16. Lehoczky Tivadar: Bereg vármegye monographiája. I. kötet, Ungvár, 1881.
17. Lehoczky Tivadar: Bereg vármegye monographiája. III. kötet, Ungvár, 1881.
18. Magyar Egyházak Javainak Tára, II. Beregi Egyházmegye 1, Főszer.: Tenke Sándor, Budapest 2001.
19. Magyar Egyházak Javainak Tára, III. Beregi Egyházmegye 2, Főszer.: Tenke Sándor, Budapest 2001.

20. Magyar Egyházak Javainak Tára, IV. Ungi Egyházmegye, Főszer.: Tenke Sándor. Budapest 2001.
21. Pálmány Béla: A felföldi mezővárosok típusai az úrbérrendezéstől a községrendezésig (1767-1871). In: Limes. 11. évfolyam, 31. szám. Tatabánya, 1998.
22. Pálmány Béla: Az Urbárium előtt kötött földesúri úrbéri szerződésekről és a paraszti közösségek kiváltságleveleiről. In: Rendi társadalom – polgári társadalom 2. Gyula, 1989.
23. Pálmány Béla: Szempontok a magyarországi mezővárosok típusaihoz az úrbérrendezéstől a jobbágyfelszabadításig. In: Rendi társadalom – polgári társadalom 4. Debrecen, 1995.
24. Sas Andor: Egy kárpáti latifundium a hűbéri világ alkonyán. Bratislava, 1955.
25. Sebestyén Zsolt: Bereg megye helységneveinek etimológiai szótára. Nyíregyháza, 2010.
26. Sebestyén Zsolt: Kárpátalja helységnevei. Nyíregyháza, 2020.
27. Sebestyén Zsolt: Kárpátalja településeinek történeti helynevei. A kataszteri és birtokrészleti jegyzőkönyvek alapján. Nyíregyháza, 2008.
28. Solymosi József: Forradalmi átalakulás Északkelet-Magyarországon 1848-ban. (Ung, Bereg, Máramaros és Ugocsa vármegyék 1848 tavaszán és nyarán), In: Századok. 2009, 143. évfolyam, 1. szám.
29. Takács Péter: Mezővárosok Szabolcs vármegyében a 18-19. században. In: Szabolcs-Szatmár Beregi évkönyv 17. Nyíregyháza, 2006.
30. Vályi András: Magyar Országnek leírása. 1. kötet. Buda, 1796.

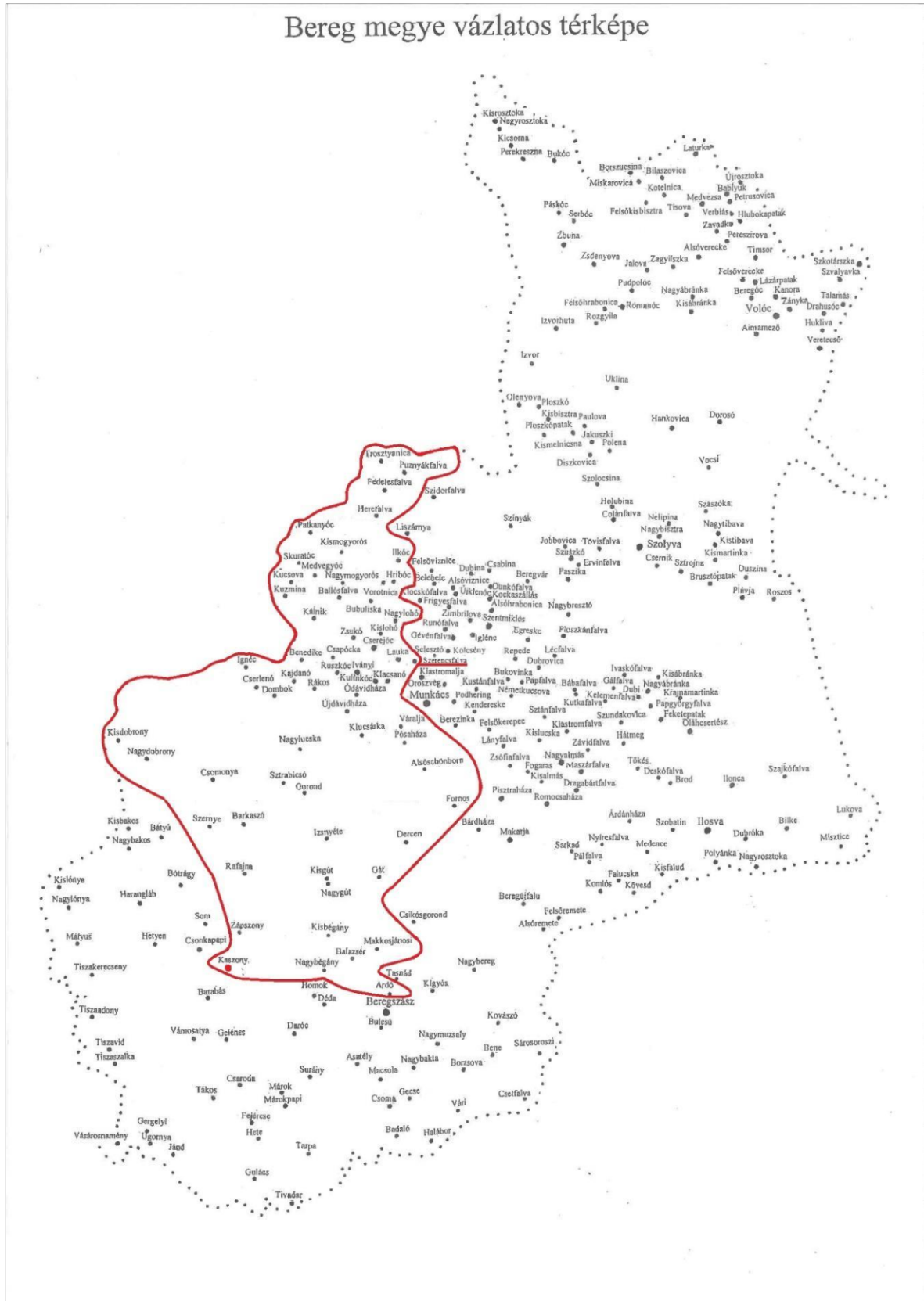
DIGITÁLIS ADATBÁZISOKBÓL ÉS

VILÁGHÁLÓRÓL FELHASZNÁLT FORRÁSOK

31. Mária Terézia Úrbéri Tabellák. Elérhető:
<https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/search/results/?list=eyJxdWVyeSI6ICJiZXJlZyJ9>
32. Косоньська Громада. Elérhető:
<https://gromada.info/gromada/kosonska/>

FÜGGELÉK

1. sz. térkép.

Forrás: saját szerkesztés. Sebestyén Balázs: Kárpátalja településeinek történeti helynevei alapján.

1. sz. táblázat. Birtokosok 1767-1851 között.

Falvak	Birtokosok. 1767.	Birtokosok. 1796-99.	Birtokosok. 1851.
Ardó	Alvinczy.	N.a.	Perényi; Barkóczy; Geresy.
Balásfalva	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Balazsér	Buday; Dolinay; Galgóczy; Miskolczy; Pogány; Vadászy.	N.a.	Buday; Dolmay; Perényi.
Barkaszó	N.a.	N.a.	Bárczy; Péchy.
Kis-Bégány	Balogh; Bégányi; Fejér; Gersenyi; Jármý; Megyery; Nánásy; Papp; Péchy.	N.a.	Bégányi; Füzéresy; Mező.
Nagy-Bégány	Balogh; Görgey; Görgey; Mező; Miszticei G. Kat. Monostor; Móricz; Vadászy.	N.a.	Bégányi; Füzéresy; Mező.
Benedike	Dőry; Farkas; Barkóczy; Klobusiczky; Lövey.	N.a.	N.a.
Bubuliska	Cserneki Monostor.	Csernelyi Kolostor.	Cserneki Baziliták.
Csapóczka	Dőry; Farkas; Gajgler; Barkóczy.	N.a.	N.a.
Cserejócz	Papp.	Jó (Joó).	Jó (Joó).
Cserlenő	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Csomonya	Haller; Schönborn; Hadar; Kärner; Sütő.	N.a.	N.a.
Ó-Dávidháza	Berczik; Schönborn; Hodermárszky; Klobusiczky; Mikó; Szentléleky.	Schönborn; Klobusitzky.	Schönborn; Komjáthy; Szikszay; Bornemissa.
Új-Dávidháza	Schönborn; Klobusiczky; Mikó.	Schönborn.	Schönborn.
Dercen	Horváth; Darvay; Patay; Pogány; Szuhányi.	Berényi; Szuhányi; Veisz; Darvai.	Perényi; Kállay; Dercsényi; Böz; Vécsey; Sztojka.
Kis-Dobrony	Horváth; Komáromy; Mezeránszky; Ragyóczy.	N.a.	Schönborn; Morvay; Izsák; Hudar.
Nagy-Dobrony	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Fedelesfalva	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Fornos	Bégányi; Galgóczy; Gulácsy; Joó; Niczky; Péchy.	Bégányi; Nánási; Buday; Krucsay; Nitzky; Galgóczy.	Bégányi.
Gajdos	Vécsey; Horváth.	Vécsei; Sissari.	N.a.
Gát	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Gorond	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Kis-Gut	Bersenyi; Hunyady; Megyery; Nánásy; Péchy.	Hunyadi; Bercsényi; Bornemissa.	Berzsényi; Hunyady; Leszkay.
Nagy-Gut	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Herczfalva	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Hribócz	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Ignicz	Schönborn.	Gilányi; Domankos; Vécsey; Kende; Schönborn.	Schönborn; Bornemissa; Majláth; Jó (Joó); Kende.
Ilkócz	Schönborn.	N.a.	Schönborn.
Iványi	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Izsnýéte	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Jánosi	Schönborn.	N.a.	Schönborn.
Kajdanó	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Kálnik	Dőry; Horváth; Vécsey; Hucza; Joó; Lövey.	N.a.	N.a.
Klacsanó	Berczik; Cserneki Monostor; Farkas; Horváth; Lövey; Tury.	Horváth; Cserneki Monostor; Farkas.	N.a.
Klucsárka	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Kucsava	Schönborn.	N.a.	Schönborn.
Kuzmina	Dőry; Vécsey; Barkóczy; Isák; Ruskay.	N.a.	N.a.

folyt. a következő oldalon.

Falvak	Birtokosok. 1767.	Birtokosok. 1796-99.	Birtokosok. 1851.
Lauka	Cserneki Monostor.	Cserneki Monostor.	Cserneki Monostor.
Kis-Lohó	Gulácsy.	Szeremlei.	Szeremley.
Nagy-Lohó	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Nagy-Lucska	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Medvedócz	Vécsey; Sennyey.	N.a.	Buttler.
Mezőkaszony	Eötvös; Lónyay; Olsavszky; Rác; Tóth.	N.a.	Dolinay; Rác; Lónyay.
Kis-Mogyorós	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Nagy-Mogyorós	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Patkanócz	Dóry; Vécsey; Turánszky.	Vécsey; Krasznyay.	N.a.
Pósháza	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Puznyákfalva	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Rafajna-Újfalu	Eötvös; Dolinay; Eötvös; Schönborn; Lónyay; Miskolczi; Rác.	Schönborn.	N.a.
Rákos	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Ruszkócz	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Alsó-Schönborn	N.a.	Schönborn.	Schönborn.
Skuratócz	Vécsey Ferenc.	Vécsey.	Buttler.
Szerencsfalva	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Szernye	Eötvös; Dolinay; Fazekas; Lónyay; Rác.	Lónyay.	N.a.
Sztrabicsó	Béldy Sára.	Schönborn.	Schönborn.
Troszjanica	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Váralja	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Vorotnyica	Schönborn.	Schönborn.	Schönborn.
Zápszony	Haller; Kiss; Lónyay; Nagy; Nánásy; Péchy.	Lónyay; Rác.	Lónyay; Péchy; Leszkay.
Zsukó	Andreánszky; Bányász; Farkas; Barkóczy; Ruszkay.	N.a.	Ruzsák.

Forrás: saját szerkesztés. Mária Terézia Urbéri tabellái: <https://archives.hungaricana.hu/hu/urberi/search/results/?list=eyJxdWVyeSI6ICJNRUdZPSShCRVJFRYkifQ> adatai; VÁLYI ANDRÁS: *Magyar Országának leírása*. 1-3. kötet. Buda, 1796-1799; FÉNYES ELEK: *Magyarország geographiai szótára, melyben minden város, falu és pusztá, betürendben körülményesen leiratik*. 1-2. kötet. Pest, 1851. c. munkák alapján.

2. sz. táblázat. Kaszonyi járás megoszlása 1816-os évben.

Település	Férfiak	Gyermekek	Nők	Összesen
Kaszony	133	190	344	667
Zápszony	59	114	158	331
Nagy-Bégány	66	100	153	319
Kis-Bégány	77	103	184	364
Balazsér	72	146	212	430
Ardó	57	85	125	267
Jánosi	54	113	190	357
Gát	56	161	218	435
Dercen	99	218	311	628
Fornos	57	103	147	307
Alsó-Schönborn	33	73	90	196
Pósháza	33	96	111	240
Váralja	46	72	145	263
Új-Dávidháza	123	253	379	755
Klucsárka	56	96	157	309
Nagy-Lucska	201	510	714	1425
Gorond	99	189	301	589
Sztrabicsó	90	184	288	562
Kis-Dobrony	67	95	144	306
Nagy-Dobrony	163	440	584	1187
Csomya	60	111	186	357
Szernye	69	171	208	448
Rafajna-Újfalva	44	122	152	318
Barkaszó	79	142	197	418
Kis-Gut	43	56	106	205
Nagy-Gut	41	83	124	248
Izsnýéte	100	228	325	653
Klacsanó	95	140	248	483
Iványi	81	126	211	418
Ó-Dávidháza	55	70	160	285
Ruszkócz	62	118	176	356
Rákos	168	340	531	1039
Kajdanó	85	157	263	505
Cserlenó	34	57	119	210
Ignéc	143	234	381	758
Benedike	56	87	162	305
Csapóczka	40	67	123	230
Zsukó	62	146	197	405
Kálnik	111	230	345	686
Kuzmina	47	75	124	246
Kucsava	23	37	66	126
Medvedócz	35	66	99	200
Skuratócz	12	17	37	66
Gajdos	24	45	58	127
Patkanócz	95	112	232	439
Kis-Mogyorós	24	68	106	198
Nagy-Mogyorós	38	74	113	225
Balásfalva	22	35	52	109
Szerencsfalva	17	38	76	131
Herczfalva	6	9	14	29
Hribócz	30	54	93	177
Troszjanica	12	31	55	98
Fedelesfalva	16	24	37	77
Puznyákfalva	17	25	44	86
Vorotnyica	8	17	14	39
Bubuliska	98	175	279	552
Nagy-Lohó	59	104	190	353
Kis-Lohó	11	35	43	89
Lauka	55	104	134	293
Cserejócz	10	14	19	43
Ilkócz	3	11	26	40
Összesen:	3731	7196	11080	22007

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O.2, od. zb. 610) adatai alapján.

3. sz. táblázat. Férfiak megoszlása a járásban foglalkozás szerint az 1816-os évben.

Település	Férfiak besorolása				
	Tisztviselők (nem nemesi származású)	Polgárok és kézművesek	Nemesi szolgák	Szabad kisbirtokosok	Vendégek besorolás nélküliek
Kaszony		1	24	18	90
Zápszony			9	27	23
Nagy-Bégány			13	25	28
Kis-Bégány			14	30	33
Balazsér			11	15	46
Ardó	2	1	21	20	13
Jánosi			4	38	12
Gát			5	36	15
Dercen			12	65	22
Fornos			1	43	13
Alsó-Schönborn				28	5
Pósháza			1	28	4
Váralja				29	17
Új-Dávidháza			4	97	22
Klucsárka			2	48	6
Nagy-Lucska			36	143	22
Gorond			1	76	22
Sztrabicsó	1		4	72	13
Kis-Dobrony			8	15	44
Nagy-Dobrony			7	107	49
Csomonya			1	32	27
Szernye				45	24
Rafajna-Újfalu				38	6
Barkaszó			10	28	41
Kis-Gut			4	22	17
Nagy-Gut			1	30	10
Izsnyéte			4	71	25
Klacsanó			2	50	43
Iványi	1		2	68	10
Ó-Dávidháza			1	36	18
Ruszkócz			2	45	15
Rákos			3	145	20
Kajdanó				75	10
Cserlenó			2	29	3
Ignécz			2	108	33
Benedike				41	15
Csapóczka			1	32	7
Zsukó			1	44	17
Kálnik		1		84	26
Kuzmina				34	13
Kucsava				13	10
Medvedócz				23	12
Skuratócz				9	3
Gajdos				14	10
Patkanócz			1	83	11
Kis-Mogyorós				21	3
Nagy-Mogyorós			1	35	2
Balásfalva			1	18	3
Szerencsfalva			1	13	3
Herczfalva				5	1
Hribócz			1	25	4
Troszjanica				12	
Fedelesfalva			1	12	3
Puznyákfalva	1			12	4
Vorotnyica				7	1
Bubuliska			11	80	7
Nagy-Lohó			1	49	9
Kis-Lohó				10	1
Lauka				49	6
Cserejócz				8	2
Ilkócz				2	1
Összesen:	5	3	231	2517	975

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O.2, od. zb. 610) adatai alapján.

4. sz. táblázat. Férfiak megoszlása a járásban korosztály szerint az 1816-os évben.

Település	Kor szerint			Idősek		
	1-17 év	Házass	17-40 év Egyedülálló, özvegyek	40 év fölöttiek	Házass	Egyedülálló
Kaszony	120	3	13	67	8	1
Zápszony	73		5	32	5	
Nagy-Bégány	61	3	5	37		
Kis-Bégány	69	3	4	47	1	1
Balazsér	90	3	8	38	1	
Ardó	59		8	25		
Jánosi	87	2	4	38	1	
Gát	92	7	18	50		
Dercen	145	4	14	58	1	3
Fornos	70	2	7	38		
Alsó-Schönborn	49	2	7	26		
Pósaháza	63	1	10	23	2	2
Váralja	49		1	29	1	
Új-Dávidháza	154	2	10	63	1	
Klucsárka	77		1	31	3	
Nagy-Lucska	351	2	9	120	1	
Gorond	150	2	3	50	1	1
Sztrabicsó	141	1	6	45		
Kis-Dobrony	68		2	32	3	
Nagy-Dobrony	289	2	14	115	4	
Csomoronya	75	2	8	36	2	
Szernye	116	1	15	41	1	1
Rafajna-Újfalva	85	2	5	34		
Barkaszó	113		4	35	2	
Kis-Gut	41		1	22	3	
Nagy-Gut	54	3	5	25		
Izsnýete	157	1	14	60		
Klacsanó	87		3	25	3	
Iványi	96		5	32	4	
Ó-Dávidháza	44	1		14		
Ruszkócz	88		1	36	1	
Rákos	245	4	4	92	2	1
Kajdanó	115	1	2	43	2	
Cserlenó	42		1	13		
Ignécz	151	1	3	67	1	1
Benedike	58		2	16		
Csapóczka	51	1	1	16		
Zukó	113	2	2	26	1	
Kálnik	146	2	9	48	1	
Kuzmina	53	1	2	24		
Kucsava	25	2		14		
Medvedócz	46	5		18		
Skuratócz	13	1		4		
Gajdos	32	1		15	1	
Patkanócz	72	2	2	56		
Kis-Mogyorós	46		1	15		
Nagy-Mogyorós	59	1		25		
Balásfalva	27	1	1	11		
Szerencsfalva	26	1		8		
Herczfalva	8	1		3		
Hribócz	41			19	1	
Troszjanica	21			8		
Fedlesfalva	16			4	1	
Puznyákfalva	14		1	10		1
Vorotnyica	12		2	4		
Bubuliska	130	2	7	51		
Nagy-Lohó	64	1	8	34		1
Kis-Lohó	18		5	2		
Lauka	85	1	2	33	1	
Cserejócz	8			3		
Ilkócz	7			1		
Összesen:	4957	80	265	2007	60	13

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O.2, od. zb. 610) adatai alapján.

5. sz. táblázat. Férfiak megoszlása a járásban felekezeti hovatartozás szerint 1816-ban.

Település	Vallás szerint			
	Katolikusok	Evangelikusok	Reformátusok	Görögkeletiek
Kaszony	54		244	
Zápszony	6		161	
Nagy-Bégány	56	3	93	
Kis-Bégány	48		126	
Balazsér	117		74	
Ardó	76		62	
Jánosi	112		51	
Gát	7		210	
Dercen	2		313	
Fornos	3		157	
Alsó-Schönborn	106			
Pósháza	129			
Váralja	115			
Új-Dávidháza	322		27	
Klucsárka	148			
Nagy-Lucska	708			
Gorond	284			
Sztrabicsó	267			
Kis-Dobrony	7		142	
Nagy-Dobrony	11		589	
Csomonya	1		170	
Szernye	12		228	
Rafajna-Újfalva			166	
Barkaszó	28		193	
Kis-Gut	2		92	
Nagy-Gut	3		118	
Izsnyéte	84		239	
Klacsanó	184			
Iványi	204			
Ó-Dávidháza	94			
Ruszkócz	178			
Rákos	257		239	
Kajdanó	177		60	
Cserlenő	89			
Ignécz	330			
Benedíke	117			
Csapóczka	103			
Zsukó	193			
Kálnik	307			
Kuzmina	116			
Kucsava	58			
Medvedócz	97			
Skuratócz	28			
Gajdos	67			
Patkanócz	202			
Kis-Mogyorós	90			
Nagy-Mogyorós	112			
Balásfalva	55			
Szerencsfalva	53			
Herczfalva	15			
Hribócz	83			
Troszjanica	43			
Fedelesfalva	38			
Puznyákfalva	39			
Vorotnyica	25			
Bubuliska	272			
Nagy-Lohó	157			
Kis-Lohó	42			
Lauka	158			
Cserejócz	19			
Ilkócz	14			
Összesen:	6724	3	3754	

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 610) adatai alapján.

6. sz. táblázat. Zsidó férfiak megoszlása a járásban 1816-ban.

Település	Zsidó vallásúak			40 év fölöttiek
	1-től 17 éves korig	Házass	17-től 40 éves korig Egyedülállóak, özvegyek	
Kaszony	13		1	4
Zápszony	2	1	1	2
Nagy-Bégány	9		1	2
Kis-Bégány	4	1		
Balazsér	17	2	1	3
Ardó	2			1
Jánosi	2		1	1
Gát				
Dercen	1			
Fornos				
Alsó-Schönborn				
Pósaháza				
Váralja	1		1	
Új-Dávidháza	17	1		5
Klucsárka	2		1	1
Nagy-Lucska	2			
Gorond	2	1		
Sztrabicsó	5			
Kis-Dobrony	7			3
Nagy-Dobrony	1		1	1
Csomonya				
Szernye				
Rafajna-Újfalva				
Barkaszó				
Kis-Gut	3		1	
Nagy-Gut	1		1	
Izsnýete	2	1		1
Klacsanó	30	2		6
Iványi	2			1
Ó-Dávidháza	14	3		4
Ruszkócz	1			
Rákos	9			1
Kajdanó	3	1		1
Cserlenó	1			
Ignécz	28	1		6
Benedike	14	1	1	4
Csapóczka	2			1
Zukó	10			4
Kálnik	21	2		5
Kuzmina	2			2
Kucsava	1			
Medvedócz	1	1		1
Skuratócz				
Gajdos	1			1
Patkanócz	3			1
Kis-Mogyorós			1	1
Nagy-Mogyorós				
Balásfalva	2			
Szerencsfalva	1			1
Herczfalva				
Hribócz				1
Troszjanica				
Fedelesfalva	1			
Puznyákfalva	2			1
Vorotnyica				
Bubuliska				
Nagy-Lohó	4		1	
Kis-Lohó	3			
Lauka				
Cserejócz	5			
Ilkócz				
Összesen:	254	18	13	66

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O.2, od. zb. 610) adatai alapján.

7. sz. táblázat. „Hiányzók” a járásban 1816-ban.

Település	Hiányzók		
	A Királyság területén	A királyságon kívül	Nem tudni hol
Kaszony	12		1
Zápszony	4		
Nagy-Bégány	3		
Kis-Bégány	7		1
Balazsér	4		
Ardó	3		
Jánosi	7		
Gát	1		
Dercen	3		
Fornos	5		
Alsó-Schönborn	2		
Pósháza	1		
Váralja	6		1
Új-Dávidháza	15		2
Klucsárka	3		
Nagy-Lucska	16		7
Gorond	2		1
Sztrabicsó	2		
Kis-Dobrony			
Nagy-Dobrony	4		
Csomonya	2		
Szernye	9		1
Rafajna-Újfalu			
Barkaszó	6		
Kis-Gut			
Nagy-Gut	4		
Izsnýete	2		1
Klacsanó	1		1
Iványi	1		
Ó-Dávidháza	5		2
Ruszkócz	4		
Rákos	17		
Kajdanó	10		
Cserlenó	1		
Ignécz	3		
Benedike	4		1
Csapóczka	5		1
Zsukó	11		
Kálnik	7		
Kuzmina	2		1
Kucsava	1		
Medvedócz	1		
Skuratócz			
Gajdos	4		
Patkanócz	2		5
Kis-Mogyorós			
Nagy-Mogyorós			
Balásfalva			
Szerencsfalva			
Herczfalva			
Hribócz	7		
Troszjanica	3		
Fedelesfalva	1		
Puznyákfalva	3		
Vorotnyica			
Bubuliska	7		
Nagy-Lohó	1		
Kis-Lohó	2		
Lauka	8		
Cserejócz	1		
Ilkócz	1		
Összesen:	236		26

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 610) adatai alapján.

8. sz. táblázat. Házak és családok száma a járásban 1816-ban.

<i>Település</i>	<i>Házak</i>	<i>Családok</i>
<i>Kaszony</i>	127	146
<i>Zápszony</i>	63	65
<i>Nagy-Bégány</i>	67	69
<i>Kis-Bégány</i>	66	75
<i>Balazsér</i>	74	76
<i>Ardó</i>	49	52
<i>Jánosi</i>	64	65
<i>Gát</i>	61	68
<i>Dercen</i>	108	110
<i>Fornos</i>	57	63
<i>Alsó-Schönborn</i>	32	33
<i>Pósháza</i>	40	40
<i>Váralja</i>	53	54
<i>Új-Dávidháza</i>	135	139
<i>Klucsárka</i>	58	59
<i>Nagy-Lucska</i>	221	237
<i>Gorond</i>	91	103
<i>Sztrabicsó</i>	87	90
<i>Kis-Dobrony</i>	66	68
<i>Nagy-Dobrony</i>	176	180
<i>Csomonya</i>	63	65
<i>Szernye</i>	65	73
<i>Rafajna-Ujfalva</i>	45	45
<i>Barkaszó</i>	82	86
<i>Kis-Gut</i>	42	44
<i>Nagy-Gut</i>	45	46
<i>Izsnyéte</i>	109	112
<i>Klacsanó</i>	104	110
<i>Iványi</i>	91	92
<i>Ó-Dávidháza</i>	61	61
<i>Ruszkócz</i>	67	70
<i>Rákos</i>	188	193
<i>Kajdanó</i>	96	97
<i>Cserlenó</i>	36	37
<i>Ignécz</i>	150	160
<i>Benedike</i>	61	63
<i>Csapóczka</i>	44	46
<i>Zsukó</i>	73	77
<i>Kálnik</i>	123	134
<i>Kuzmina</i>	52	53
<i>Kucsava</i>	22	22
<i>Medvedócz</i>	41	43
<i>Skuratócz</i>	14	15
<i>Gajdos</i>	25	25
<i>Patkanócz</i>	96	101
<i>Kis-Mogyorós</i>	30	32
<i>Nagy-Mogyorós</i>	38	38
<i>Balásfalva</i>	21	22
<i>Szerencsfalva</i>	21	22
<i>Herczfalva</i>	5	5
<i>Hribócz</i>	32	34
<i>Troszjanica</i>	16	16
<i>Fedelesfalva</i>	20	18
<i>Puznyákfalva</i>	18	19
<i>Vorotnyica</i>	8	8
<i>Bubuliska</i>	102	103
<i>Nagy-Lohó</i>	65	68
<i>Kis-Lohó</i>	15	16
<i>Lauka</i>	60	63
<i>Cserejócz</i>	11	11
<i>Ilkócz</i>	4	4
<i>Összesen:</i>	3956	4141

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 610) adatai alapján.

9. sz. táblázat. Születések és halálozások a járásban 1816-ban.

<i>Település</i>	<i>Születések</i>	<i>Halálozások</i>
<i>Kaszony</i>	29	18
<i>Zápszony</i>	11	12
<i>Nagy-Bégány</i>	16	15
<i>Kis-Bégány</i>	16	7
<i>Balazsér</i>	25	12
<i>Ardó</i>	11	5
<i>Jánosi</i>	12	7
<i>Gát</i>	14	8
<i>Dercen</i>	18	18
<i>Fornos</i>	8	4
<i>Alsó-Schönborn</i>	10	1
<i>Pósháza</i>	12	8
<i>Váralja</i>	9	7
<i>Új-Dávidháza</i>	47	23
<i>Klucsárka</i>	16	3
<i>Nagy-Lucska</i>	75	61
<i>Gorond</i>	34	12
<i>Sztrabicsó</i>	25	11
<i>Kis-Dobrony</i>	8	4
<i>Nagy-Dobrony</i>	35	15
<i>Csomonya</i>	16	5
<i>Szernye</i>	11	10
<i>Rafajna-Újfalu</i>	1	8
<i>Barkaszó</i>	13	11
<i>Kis-Gut</i>	7	9
<i>Nagy-Gut</i>	10	11
<i>Izсныéte</i>	22	10
<i>Klacsanó</i>	16	7
<i>Iványi</i>	28	8
<i>Ó-Dávidháza</i>	20	8
<i>Ruszkócz</i>	15	16
<i>Rákos</i>	40	35
<i>Kajdanó</i>	28	16
<i>Cserlenó</i>	9	3
<i>Ignécz</i>	30	13
<i>Benedíke</i>	13	12
<i>Csapócza</i>	12	3
<i>Zsukó</i>	16	11
<i>Kálnik</i>	8	24
<i>Kuzmina</i>	11	14
<i>Kucsava</i>	3	7
<i>Medvedócz</i>	5	9
<i>Skuratócz</i>	7	3
<i>Gajdos</i>	1	5
<i>Patkanócz</i>	3	9
<i>Kis-Mogyorós</i>	6	2
<i>Nagy-Mogyorós</i>	7	6
<i>Balásfalva</i>	3	3
<i>Szerencsfalva</i>	5	8
<i>Herczfalva</i>	1	3
<i>Hribócz</i>	5	8
<i>Troszjanica</i>	5	
<i>Fedelesfalva</i>	7	1
<i>Puznyákfalva</i>		1
<i>Vorotnyica</i>		3
<i>Bubuliska</i>	16	11
<i>Nagy-Lohó</i>	10	5
<i>Kis-Lohó</i>	6	
<i>Lauka</i>	13	7
<i>Cserejócz</i>		
<i>Ilkócz</i>		1
<i>Összesen:</i>	860	577

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 610) adatai alapján.

10. sz. táblázat. Kaszonyi járás megoszlása 1818-as évben.

<i>Település</i>	<i>Férfiak</i>	<i>Gyermekek</i>	<i>Nők</i>	<i>Összesen</i>
<i>Mezőkaszony</i>	115	205	323	643
<i>Zápszony</i>	59	105	160	324
<i>Nagy-Bégány</i>	76	110	185	371
<i>Kis-Bégány</i>	74	91	187	352
<i>Balazsér</i>	65	113	199	377
<i>Ardó</i>	59	88	125	272
<i>Jánosi</i>	50	92	183	325
<i>Gát</i>	60	158	228	446
<i>Dercen</i>	95	213	316	624
<i>Fornos</i>	67	102	160	329
<i>Alsó-Schönborn</i>	44	77	95	216
<i>Pósháza</i>	51	80	108	239
<i>Váralja</i>	47	80	154	281
<i>Új-Dávidháza</i>	132	276	396	804
<i>Klucsárka</i>	66	119	194	379
<i>Nagy-Lucska</i>	205	491	695	1391
<i>Gorond</i>	114	176	324	614
<i>Sztrabicsó</i>	97	184	293	574
<i>Kis-Dobrony</i>	64	97	137	298
<i>Nagy-Dobrony</i>	157	456	599	1212
<i>Csomya</i>	66	124	208	398
<i>Szernye</i>	64	177	210	451
<i>Rafajna-Újfalva</i>	47	128	153	328
<i>Barkaszó</i>	87	131	208	426
<i>Kis-Gut</i>	44	56	115	215
<i>Nagy-Gut</i>	38	77	129	244
<i>Izsnyéte</i>	107	219	320	646
<i>Klacsanó</i>	120	150	292	562
<i>Iványi</i>	98	123	215	436
<i>Ó-Dávidháza</i>	52	88	151	291
<i>Ruskócz</i>	68	129	184	381
<i>Rákos</i>	178	343	555	1076
<i>Kajdanó</i>	80	165	269	514
<i>Cserlenó</i>	30	57	118	205
<i>Ignicsz</i>	138	221	375	734
<i>Benedike</i>	59	96	181	336
<i>Csapóczka</i>	49	79	135	263
<i>Zukó</i>	70	166	217	453
<i>Kálnik</i>	123	233	358	714
<i>Kuzmina</i>	51	71	126	248
<i>Kucsava</i>	25	45	72	142
<i>Medvedócz</i>	39	68	110	217
<i>Skuratócz</i>	12	19	40	71
<i>Gajdos</i>	24	49	70	143
<i>Patkanócz</i>	105	167	252	524
<i>Kis-Mogyorós</i>	26	67	104	197
<i>Nagy-Mogyorós</i>	43	81	117	241
<i>Balásfalva</i>	25	46	55	126
<i>Szerencsfalva</i>	18	40	76	134
<i>Herczfalva</i>	6	9	16	31
<i>Hribócz</i>	32	67	101	200
<i>Troszjanica</i>	12	30	56	98
<i>Fedelesfalva</i>	22	34	47	103
<i>Puznyákfalva</i>	17	33	64	114
<i>Vorotnyica</i>	8	18	20	46
<i>Bubuliska</i>	111	197	313	621
<i>Nagy-Lohó</i>	64	110	207	381
<i>Kis-Lohó</i>	12	36	44	92
<i>Lauka</i>	57	106	146	309
<i>Cserejócz</i>	11	16	23	50
<i>Ilkócz</i>	2	14	28	44
<i>Összesen:</i>	3937	7398	11541	22876

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

11. sz. táblázat. Férfiak megoszlása a járásban foglalkozás szerint az 1818-as évben.

Település	Tisztviselők (nem nemesi származású)	Polgárok és kézművesek	Nemesi szolgák	Szabad kisbirtokosok	Vendégek besorolás nélküliek
Mezőkaszony		1	16	18	80
Zápszony			6	27	26
Nagy-Bégány			10	42	24
Kis-Bégány			10	39	25
Balazsér			13	16	36
Ardó	1		21	26	11
Jánosi			3	33	14
Gát			3	37	20
Dercen	1		8	59	27
Fornos			1	49	17
Alsó-Schönborn				28	16
Pósháza			1	28	22
Váralja				33	14
Új-Dávidháza			4	98	30
Klucsárka			2	47	17
Nagy-Lucska			35	134	36
Gorond				79	35
Sztrabicsó	1		3	74	19
Kis-Dobrony			8	17	39
Nagy-Dobrony			5	98	54
Csomya			1	29	36
Szernye			1	39	24
Rafajna-Újfalu				39	8
Barkaszó			8	32	47
Kis-Gut			6	23	15
Nagy-Gut			1	26	11
Izsnyéte			4	65	38
Klacsanó			1	54	65
Iványi	1		6	68	23
Ó-Dávidháza			1	31	20
Ruskócz			2	48	18
Rákos			2	146	30
Kajdanó				72	8
Cserlenó			2	26	2
Ignicsz			3	100	35
Benedike				43	16
Csapóczka			1	34	14
Zsukó			1	54	15
Kálnik			2	84	37
Kuzmina				39	12
Kucsava				13	12
Medvedócz				26	13
Skuratócz				10	2
Gajdos				15	9
Patkanócz			1	84	20
Kis-Mogyorós				22	4
Nagy-Mogyorós			2	33	8
Balásfalva			1	19	5
Szerencsfalva			1	14	3
Herczfalva				5	1
Hribócz			1	26	5
Troszjanica				12	
Fedelesfalva			1	15	6
Puznyákfalva	1			10	6
Vorotnyica				7	1
Bubuliska			9	86	16
Nagy-Lohó			2	52	10
Kis-Lohó				10	2
Lauka			1	51	5
Cserejócz				10	1
Ilkócz				2	
Összesen:	5	1	210	2556	1165

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

12. sz. táblázat. Férfiak megoszlása a járásban korosztály szerint az 1818-as évben.

Település	Kor szerint				Idősek	
	1-től 17 éves korig	17-től 40 éves korig		40 év fölöttiek	Házass	Egyedülálló
		Házass	Egyedülálló, özvegyek			
Mezőkaszony	126	2	15	62	8	
Zápszony	68	1	8	29	3	
Nagy-Bégány	77	1	6	41		
Kis-Bégány	60	2	4	41	1	
Balazsér	67	2	8	31	1	
Ardó	64		2	25		
Jánosi	69		6	30	1	
Gát	93	7	18	52		1
Dercen	127	5	20	55		3
Fornos	75		9	37		
Alsó-Schönborn	62	1	7	28		
Pósháza	67		5	26	2	2
Váralja	60		1	30	1	
Új-Dávidháza	175	2	14	68	1	
Klucsárka	96	2	4	35	3	
Nagy-Lucska	330	6	24	115	5	3
Gorond	141	4	10	57		2
Sztrabicsó	143	1	9	47		
Kis-Dobrony	67	2	5	31	1	
Nagy-Dobrony	291	16	27	117	1	2
Csomonya	82	6	13	35	1	
Szernye	100	8	19	45	1	1
Rafajna-Újfalu	82	5	9	43		
Barkaszó	110	2	7	37	2	
Kis-Gut	44	1	1	22	1	
Nagy-Gut	50	4	3	23		
Izsnyéte	158	2	15	52		
Klacsanó	92	1	8	26	3	
Iványi	100	2	13	22	3	
Ó-Dávidháza	44			14		
Ruskóc	87		9	34	1	
Rákos	235		17	97	3	3
Kajdanó	113	2	4	51	2	
Cserlenó	37		3	15		
Ignicsz	162	2	9	69	4	2
Benedike	62	1	4	17		
Csapóczka	61		3	18	1	
Zsukó	118		8	26	1	
Kálnik	152	1	14	42	1	
Kuzmina	46		2	26		
Kucsava	34		2	12		
Medvedócz	43	2	2	16		
Skuratócz	12		1	5		
Gajdos	29	1	3	15	1	
Patkanócz	118	4	8	60		
Kis-Mogyorós	45		2	16		
Nagy-Mogyorós	63		6	24	1	
Balásfalva	31		3	13		
Szerencsfalva	29	1	1	8		
Herczfalva	8			3		
Hribócz	51		2	21	1	
Troszjanica	18		1	8		
Fedelesfalva	22	1	2	6	1	
Puznyákfalva	18	1	1	12	1	
Vorotnyica	11		2	5		
Bubuliska	147		11	57		
Nagy-Lohó	73	1	5	33		1
Kis-Lohó	19		2	2		
Lauka	76	1	3	33	1	
Cserejócz	15			3		
Ilkócz	8		1	3		
Összesen:	5063	103	421	2026	58	20

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

13. sz. táblázat. Férfiak megoszlása a járásban felekezeti hovatartozás szerint 1818-ban.

Település	Vallás szerint			
	Katolikusok	Evangelikusok	Reformátusok	Görögkeletiek
Mezőkaszony	43		253	
Zápszony	3		158	
Nagy-Bégány	71	7	95	
Kis-Bégány	29		129	
Balazsér	79		72	
Ardó	59		85	
Jánosi	123		18	
Gát	3		215	
Dercen	1		305	
Fornos			169	
Alsó-Schönborn	120		1	
Pósháza	131			
Váralja	125			
Új-Dávidháza	352		26	
Klucsárka	180			
Nagy-Lucska	695			
Gorond	280			
Sztrabicsó	277			
Kis-Dobrony	5		147	
Nagy-Dobrony	10		603	
Csomonya	1		189	
Szernye	11		230	
Rafajna-Újfalva			175	
Barkaszó	20		198	
Kis-Gut	1		98	
Nagy-Gut	3		109	
Izsnyéte	91		229	
Klacsanó	193			
Iványi	218			
Ó-Dávidháza	94			
Ruskócz	193			
Rákos	243		270	
Kajdanó	193		48	
Cserlenó	84			
Ignicsz	343			
Benedike	230			
Csapóczka	124			
Zsukó	415			
Kálnik	121			
Kuzmina	110			
Kucsava	67			
Medvedócz	101			
Skuratócz	29			
Gajdos	69			
Patkanócz	264			
Kis-Mogyorós	91			
Nagy-Mogyorós	124			
Balásfalva	66			
Szerencsfalva	56			
Herczfalva	15			
Hribócz	98			
Troszjanica	42			
Fedelesfalva	52			
Puznyákfalva	47			
Vorotnyica	26			
Bubuliska	306			
Nagy-Lohó	168			
Kis-Lohó	43			
Lauka	161			
Cserejócz	26			
Ilkócz	16			
Összesen:	7141	7	3822	

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

14. sz. táblázat. Zsidó férfiak megoszlása a járásban 1818-ban.

Település	Zsidó vallásúak			
	1-től 17 éves korig	17-től 40 éves korig		40 év fölöttiek
		Házast	Egyedülálló, özvegyek	
Mezőkaszony	7		6	4
Zápszony	2	1		
Nagy-Bégány	8		1	1
Kis-Bégány	4			1
Balazsér	18		1	2
Ardó	2			
Jánosi				
Gát				
Dercen	1			
Fornos				
Alsó-Schönborn				
Pósa háza				
Váralja	1			
Új-Dávidháza	21	4		3
Klucsárka	3			1
Nagy-Lucska				1
Gorond	7	1		
Sztrabicsó	2		1	
Kis-Dobrony	4		2	3
Nagy-Dobrony				
Csomya				
Szernye				
Rafajna-Újfalu				
Barkaszó				
Kis-Gut		1		
Nagy-Gut	1		1	
Izsnyéte	1	1	1	2
Klacsanó	40	5	2	10
Iványi	2			1
Ó-Dávidháza	27	1	1	7
Ruskócz	3			
Rákos	4		1	1
Kajdanó	3			
Cserlenó	2			
Ignicsz	9			3
Benedike	14			4
Csapóczka	1			
Zukó	13	1		5
Kálmik	20		2	6
Kuzmina	5		1	2
Kucsava	2			
Medvedócz	2		1	1
Skuratócz	1			
Gajdos	1		1	1
Patkanócz	5			2
Kis-Mogyorós			1	1
Nagy-Mogyorós				
Balásfalva	4			
Szerencsfalva				1
Herczfalva				
Hribócz				1
Troszjanica				
Fedelesfalva	2		1	
Puznyákfalva	2			1
Vorotnyica				
Bubuliska	1			
Nagy-Lohó	3		1	1
Kis-Lohó	4			
Lauka	1			
Cserejócz				
Ilkócz				
Összesen:	253	15	25	66

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

15. sz. táblázat. „Hiányzók” a járásban 1818-ban.

Település	Hiányzók		
	A Királyság területén	A királyságon kívül	Nem tudni hol
Mezőkaszony	8		1
Zápszony	7		
Nagy-Bégány	6		
Kis-Bégány	4		
Balazsér	7		
Ardó	1		
Jánosi	7		
Gát	1		
Dercen	7		
Fornos	4		
Alsó-Schönborn	3		
Pósháza			
Váralja	6		1
Új-Dávidháza	12		2
Klucsárka	6		
Nagy-Lucska	13		1
Gorond	2		
Sztrabicsó	4		
Kis-Dobrony			
Nagy-Dobrony	3		
Csomonya			
Szernye	5		1
Rafajna-Újfalu			
Barkaszó	7		
Kis-Gut			1
Nagy-Gut			
Izsnyéte	6		
Klacsanó	11		1
Iványi	8		1
Ó-Dávidháza	9		2
Ruskócz	7		
Rákos	21		1
Kajdanó	14		1
Cserlenó	2		
Ignicsz	4		
Benedike	7		
Csapóczka	3		1
Zsukó	11		
Kálnik	5		
Kuzmina	3		1
Kucsava	2		
Medvedócz	3		
Skuratócz	1		
Gajdos	3		
Patkanócz	1		2
Kis-Mogyorós			
Nagy-Mogyorós	2		
Balásfalva	1		
Szerencsfalva	3		
Herczfalva			
Hribócz	8		
Troszjanica	3		
Fedelesfalva	1		
Puznyákfalva	3		
Vorotnyica			
Bubuliska	10		
Nagy-Lohó	4		
Kis-Lohó	2		
Lauka	12		
Cserejócz	1		
Ilkócz			
Összesen:	284		17

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

16. sz. táblázat. Házak és csaldok száma a járásban 1818-ban.

<i>Település</i>	<i>Házak</i>	<i>Csaldok</i>
<i>Mezőkaszony</i>	110	133
<i>Zápszony</i>	56	63
<i>Nagy-Bégány</i>	60	75
<i>Kis-Bégány</i>	64	69
<i>Balazsér</i>	64	70
<i>Ardó</i>	45	52
<i>Jánosi</i>	57	62
<i>Gát</i>	55	67
<i>Dercen</i>	104	111
<i>Fornos</i>	52	65
<i>Alsó-Schönborn</i>	32	36
<i>Pósháza</i>	37	40
<i>Váralja</i>	54	56
<i>Új-Dávidháza</i>	136	142
<i>Klucsárka</i>	59	70
<i>Nagy-Lucska</i>	218	240
<i>Gorond</i>	93	104
<i>Sztrabicsó</i>	86	90
<i>Kis-Dobrony</i>	53	68
<i>Nagy-Dobrony</i>	172	179
<i>Csomány</i>	60	65
<i>Szernye</i>	66	70
<i>Rafajna-Újfalu</i>	44	44
<i>Barkaszó</i>	72	91
<i>Kis-Gut</i>	41	46
<i>Nagy-Gut</i>	42	47
<i>Izsnyéte</i>	109	117
<i>Klacsanó</i>	108	121
<i>Iványi</i>	90	100
<i>Ó-Dávidháza</i>	59	59
<i>Ruskócz</i>	69	69
<i>Rákos</i>	189	195
<i>Kajdanó</i>	97	97
<i>Cserlenó</i>	36	26
<i>Ignicsz</i>	128	142
<i>Benedike</i>	63	64
<i>Csapóczka</i>	44	48
<i>Zsukó</i>	77	84
<i>Kálnik</i>	127	132
<i>Kuzmina</i>	51	53
<i>Kucsava</i>	23	24
<i>Medvedőcz</i>	41	45
<i>Skuratócz</i>	16	16
<i>Gajdos</i>	26	27
<i>Patkanócz</i>	97	107
<i>Kis-Mogyorós</i>	29	32
<i>Nagy-Mogyorós</i>	36	37
<i>Balásfalva</i>	20	22
<i>Szerencsfalva</i>	21	22
<i>Herczfalva</i>	5	5
<i>Hribőcz</i>	33	37
<i>Troszjanica</i>	14	14
<i>Fedelesfalva</i>	19	20
<i>Puznyákfalva</i>	18	20
<i>Vorotnyica</i>	8	8
<i>Bubuliska</i>	107	109
<i>Nagy-Lohó</i>	67	69
<i>Kis-Lohó</i>	15	15
<i>Lauka</i>	60	63
<i>Cserejőcz</i>	12	12
<i>Ilkőcz</i>	4	4
<i>Összesen:</i>	3850	4170

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

17. sz. táblázat. Születések és halálozások a járásban 1818-ban.

<i>Település</i>	<i>Születések</i>	<i>Halott</i>
<i>Mezőkaszony</i>	23	13
<i>Zápszony</i>	12	8
<i>Nagy-Bégány</i>	19	10
<i>Kis-Bégány</i>	17	9
<i>Balazsér</i>	13	2
<i>Ardó</i>	16	2
<i>Jánosi</i>	8	12
<i>Gát</i>	18	13
<i>Dercen</i>	15	14
<i>Fornos</i>	10	5
<i>Alsó-Schönborn</i>	6	2
<i>Pósháza</i>	11	5
<i>Váralja</i>	7	8
<i>Új-Dávidháza</i>	28	20
<i>Klucsárka</i>	11	7
<i>Nagy-Lucska</i>	21	44
<i>Gorond</i>	14	8
<i>Sztrabicsó</i>	20	12
<i>Kis-Dobrony</i>	9	7
<i>Nagy-Dobrony</i>	32	19
<i>Csomonya</i>	25	5
<i>Szernye</i>	9	14
<i>Rafajna-Újfalu</i>	5	3
<i>Barkaszó</i>	16	12
<i>Kis-Gut</i>	16	7
<i>Nagy-Gut</i>	6	5
<i>Izsnyéte</i>	25	12
<i>Klacsanó</i>	21	18
<i>Iványi</i>	12	16
<i>Ó-Dávidháza</i>	15	12
<i>Ruskócz</i>	12	6
<i>Rákos</i>	42	41
<i>Kajdanó</i>	17	24
<i>Cserlenó</i>	5	8
<i>Ignicsz</i>	23	25
<i>Benedíke</i>	14	4
<i>Csapóczka</i>	10	3
<i>Zsukó</i>	16	11
<i>Kálnik</i>	23	21
<i>Kuzmina</i>	13	9
<i>Kucsava</i>	7	5
<i>Medvedőcz</i>	5	11
<i>Skuratócz</i>	2	1
<i>Gajdos</i>	4	3
<i>Patkanócz</i>	12	24
<i>Kis-Mogyorós</i>	8	9
<i>Nagy-Mogyorós</i>	7	8
<i>Balásfalva</i>	5	1
<i>Szerencsfalva</i>	3	4
<i>Herczfalva</i>		
<i>Hribőcz</i>	6	4
<i>Troszjanica</i>	4	2
<i>Fedelesfalva</i>	7	
<i>Puznyákfalva</i>	4	3
<i>Vorotnyica</i>	1	1
<i>Bubuliska</i>	29	10
<i>Nagy-Lohó</i>	11	12
<i>Kis-Lohó</i>	4	2
<i>Lauka</i>	17	6
<i>Cserejőcz</i>	2	1
<i>Ilkócz</i>		1
<i>Összesen:</i>	773	584

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

18. sz. táblázat. Kaszonyi járás megoszlása 1819-es évben.

<i>Település</i>	<i>Férfiak</i>	<i>Gyermekek</i>	<i>Nők</i>	<i>Összesen</i>
<i>Mezőkaszony</i>	109	192	301	602
<i>Zápszony</i>	61	105	150	316
<i>Nagy-Bégány</i>	72	111	181	364
<i>Kis-Bégány</i>	80	94	178	352
<i>Balazsér</i>	67	113	198	378
<i>Ardó</i>	58	81	124	263
<i>Jánosi</i>	54	101	178	333
<i>Gát</i>	60	167	233	460
<i>Dercen</i>	86	201	285	572
<i>Fornos</i>	60	99	156	315
<i>Alsó-Schönborn</i>	37	80	102	219
<i>Pósháza</i>	51	83	108	242
<i>Váralja</i>	45	87	155	287
<i>Új-Dávidháza</i>	122	267	389	778
<i>Nagy-Lucska</i>	201	497	585	1283
<i>Gorond</i>	107	180	317	604
<i>Sztrabicsó</i>	87	175	287	549
<i>Kis-Dobrony</i>	65	98	140	303
<i>Nagy-Dobrony</i>	148	448	512	1108
<i>Csomonya</i>	57	125	209	391
<i>Szernye</i>	60	169	205	434
<i>Rafajna-Újfalu</i>	44	127	147	318
<i>Barkaszó</i>	78	131	215	424
<i>Kis-Gut</i>	41	57	112	210
<i>Nagy-Gut</i>	34	70	122	226
<i>Izsnyéte</i>	108	204	316	628
<i>Klacsanó</i>	122	160	282	564
<i>Iványi</i>	93	133	215	441
<i>Ó-Dávidháza</i>	55	87	163	305
<i>Ruskócz</i>	67	124	191	382
<i>Rákos</i>	177	349	559	1085
<i>Kajdanó</i>	87	164	276	527
<i>Cserlenó</i>	35	58	121	214
<i>Ignicz</i>	118	206	352	676
<i>Benedike</i>	59	99	177	335
<i>Csapóczka</i>	48	78	129	255
<i>Zsukó</i>	68	169	214	451
<i>Kálnik</i>	121	216	345	682
<i>Kuzmina</i>	49	72	123	244
<i>Kucsava</i>	25	46	68	139
<i>Medvedócz</i>	38	68	115	221
<i>Skuratócz</i>	13	22	41	76
<i>Gajdos</i>	24	49	64	137
<i>Patkanócz</i>	97	170	239	506
<i>Kis-Mogyorós</i>	23	62	96	181
<i>Nagy-Mogyorós</i>	42	82	119	243
<i>Balásfalva</i>	27	43	62	132
<i>Szerencsfalva</i>	16	35	70	121
<i>Herczfalva</i>	5	9	16	30
<i>Hribócz</i>	33	66	100	199
<i>Troszjanica</i>	13	30	48	91
<i>Fedelesfalva</i>	22	35	51	108
<i>Puznyákfalva</i>	18	37	69	124
<i>Vorotnyica</i>	7	19	21	47
<i>Bubuliska</i>	98	200	299	597
<i>Nagy-Lohó</i>	65	110	205	380
<i>Kis-Lohó</i>	11	35	39	85
<i>Lauka</i>	59	107	141	307
<i>Cserejócz</i>	10	17	23	50
<i>Ilkócz</i>	2	13	28	43
<i>Klucsárka</i>	65	102	172	339
<i>Összesen:</i>	3804	7334	11138	22276

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

19. sz. táblázat. Férfiak megoszlása a járásban foglalkozás szerint az 1819-es évben

Település	Tisztviselők (nem nemesi származású)	Polgárok és kézművesek	Nemesi szolgák	Szabad kisbirtokosok	Vendégek besorolás nélküliek
Mezőkaszony		1	15	19	74
Zápszony			4	27	30
Nagy-Bégány			9	41	22
Kis-Bégány			15	39	26
Balazsér			11	18	38
Ardó	1		20	27	10
Jánosi			4	33	17
Gát			3	35	22
Dercen			7	58	21
Fornos			3	47	10
Alsó-Schönborn				27	10
Póсахáza			1	27	23
Váralja				33	12
Új-Dávidháza			3	95	24
Nagy-Lucska			33	130	38
Gorond				78	29
Sztrabicsó	1		2	69	15
Kis-Dobrony			7	15	43
Nagy-Dobrony			4	95	49
Csomonya			1	25	31
Szernye				38	22
Rafajna-Újfalu				37	7
Barkaszó			6	32	40
Kis-Gut			4	21	16
Nagy-Gut			1	26	7
Izsnyéte			4	67	37
Klacsanó			1	58	63
Iványi	1		5	70	17
Ó-Dávidháza			1	32	22
Ruskócz			2	46	19
Rákos			3	146	28
Kajdanó				76	11
Cserlenó			3	29	3
Ignicz			2	98	18
Benedike				42	17
Csapóczka			1	35	12
Zsukó			2	50	16
Kálnik			1	83	37
Kuzmina				38	11
Kucsava				14	11
Medvedócz				26	12
Skuratócz				9	4
Gajdos				17	7
Patkanócz			1	78	18
Kis-Mogyorós				19	4
Nagy-Mogyorós			2	34	6
Balásfalva				19	8
Szerencsfalva			1	13	2
Herczfalva				5	
Hribócz			1	27	5
Troszjanica				13	
Fedelesfalva			1	15	6
Puznyákfalva	1		1	12	4
Vorotnyica				7	
Bubuliska			9	79	10
Nagy-Lohó			1	52	12
Kis-Lohó				10	1
Lauka			1	53	5
Cserejócz				9	1
Ilkócz				2	
Klucsárka			2	47	16
Összesen:	4	1	198	2522	1079

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

20. sz. táblázat. Férfiak megoszlása a járásban korosztály szerint az 1819-es évben

Település	Kor szerint					Idősek	
	1-től 17 éves korig	17-től 40 éves korig		40 év fölöttiek	Házass	Egyedülálló	
		Házass	Egyedülálló, özvegyek				
Mezőkaszony	123	2	12	60	7		
Zápszony	68	1	12	27	5		
Nagy-Bégány	78	4	5	41	1		
Kis-Bégány	67	2	4	42			
Balazsér	74	5	6	29			
Ardó	58		4	23			
Jánosi	76	3	8	29	1		
Gát	99	8	21	50			
Dercen	120	4	20	51	1	1	
Fornos	74	2	6	29			
Alsó-Schönborn	60	1	7	23			
Pósaháza	70	5	8	24	1	2	
Váralja	65	1	1	32	1		
Új-Dávidháza	169	2	11	63	1		
Nagy-Lucska	341	8	23	108	6	2	
Gorond	148	3	8	47	1	1	
Sztrabicsó	134	1	5	40			
Kis-Dobrony	70	3	3	32	1		
Nagy-Dobrony	288	14	23	108	5		
Csomonya	81	12	6	32	2		
Szernye	99	4	19	41	1		
Rafajna-Újfalva	81	5	8	41			
Barkaszó	105	2	6	34	2		
Kis-Gut	44	2	1	20			
Nagy-Gut	48	6	2	23			
Izsnyéte	152	2	9	50			
Klacsanó	100	1	10	26	3		
Iványi	102	2	10	31	3		
Ó-Dávidháza	41		1	13			
Ruskócz	87		11	36	2		
Rákos	234		18	102	3	3	
Kajdanó	114	1	6	52	1		
Cserlenó	39		2	10	1		
Ignicz	147	2	7	60	3	3	
Benedike	65	1	6	18			
Csapócza	53		4	17	1		
Zsukó	118		9	24	1	1	
Kálnik	128		17	45			
Kuzmina	44		2	24			
Kucsava	35	2	3	12			
Medvedócz	42	4	2	13			
Skuratócz	12		2	5			
Gajdos	30	1	3	15	1		
Patkanócz	118	3	8	50			
Kis-Mogyorós	39	1	3	15			
Nagy-Mogyorós	62		7	26	1		
Balásfalva	32		3	13	1		
Szerencsfalva	26			7			
Herczfalva	7			3			
Hribócz	50		2	20			
Troszjanica	19		1	9			
Fedelesfalva	23		3	6	1		
Puznyákfalva	17		3	12			
Vorotnyica	12		2	5			
Bubuliska	143	4	7	53			
Nagy-Lohó	72	2	6	33		1	
Kis-Lohó	17		3	2			
Lauka	76		6	33	2		
Cserejócz	14			3			
Ilkócz	8			2			
Klucsárka	86		4	32	4		
Összesen:	5004	126	409	1926	64	14	

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O.2, od. zb. 684) adatai alapján.

21. sz. táblázat. Férfiak megoszlása a járásban felekezeti hovatartozás szerint 1819-ben.

Település	Vallás szerint			
	Katolikusok	Evangelikusok	Reformátusok	Görögkeletiek
Mezőkaszony	46		241	
Zápszony	1		159	
Nagy-Bégány	82	5	85	
Kis-Bégány	29		138	
Balazsér	101		60	
Ardó	69		66	
Jánosi	102		52	
Gát	4		223	
Dercen			285	
Fornos	2		157	
Alsó-Schönborn	117			
Pósháza	134			
Váralja	130			
Új-Dávidháza	332		31	
Nagy-Lucska	698			
Gorond	283			
Sztrabicsó	259			
Kis-Dobrony	2		152	
Nagy-Dobrony	6		590	
Csomya			182	
Szernye			229	
Rafajna-Újfalva			171	
Barkaszó	7		202	
Kis-Gut	1		96	
Nagy-Gut			102	
Izsnyéte	89		218	
Klacsanó	204			
Iványi	224			
Ó-Dávidháza	96			
Ruskócz	187			
Rákos	250		269	
Kajdanó	184		63	
Cserlenó	90			
Ignicz	316			
Benedike	136			
Csapóczka	122			
Zsukó	219			
Kálnik	303			
Kuzmina	106			
Kucsava	69			
Medvedócz	100			
Skuratócz	33			
Gajdos	69			
Patkanócz	257			
Kis-Mogyorós	83			
Nagy-Mogyorós	124			
Balásfalva	67			
Szerencsfalva	50			
Herczfalva	14			
Hribócz	98			
Troszjanica	43			
Fedelesfalva	53			
Puznyákfalva	52			
Vorotnyica	26			
Bubuliska	296			
Nagy-Lohó	169			
Kis-Lohó	41			
Lauka	164			
Cserejócz	24			
Ilkócz	15			
Klucsárka	164			
Összesen:	6942	5	3771	

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O.2, od. zb. 684) adatai alapján.

22. sz. táblázat. Zsidó férfiak megoszlása a járásban 1819-ben

Település	Zsidó vallásúak			40 év fölöttiek
	1-től 17 éves korig	17-től 40 éves korig		
		Házass	Egyedülálló, özvegyek	
Mezőkaszony	5	3		1
Zápszony	5	1		
Nagy-Bégány	7		1	
Kis-Bégány	4			1
Balazsér	11			1
Ardó	2	1		
Jánosi				
Gát				
Dercen	1			
Fornos				
Alsó-Schönborn				
Pósháza				
Váralja	1			
Új-Dávidháza	19			2
Nagy-Lucska				
Gorond	3			
Sztrabicsó	2			
Kis-Dobrony	4		2	3
Nagy-Dobrony				
Csomonya				
Szernye				
Rafajna-Újfalu				
Barkaszó				
Kis-Gut				
Nagy-Gut	1			
Izsnyéte	1	1	2	
Klacsanó	41	2	3	11
Iványi	1			1
Ó-Dávidháza	27	1		7
Ruskócz	2			
Rákos	4			1
Kajdanó	3			
Cserlenó	2			
Ignicz	3			2
Benedike	10	1		3
Csapóczka	2			
Zsukó	11	1		4
Kálnik	21			6
Kuzmina	7			3
Kucsava	1		1	
Medvedócz	3			1
Skuratócz	1			
Gajdos	1			1
Patkanócz	7			2
Kis-Mogyorós				1
Nagy-Mogyorós				
Balásfalva	2			
Szerencsfalva				
Herczfalva				
Hribócz				1
Troszjanica				
Fedelesfalva	2		1	
Puznyákfalva	2			1
Vorotnyica				
Bubuliska	1			
Nagy-Lohó	4			1
Kis-Lohó	4			
Lauka	1			
Cserejócz	2			1
Ilkócz				
Klucsárka	2			
Összesen:	233	11	10	55

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

23. sz. táblázat. „Hiányzók” a járásban 1819-ben.

Település	Hiányzók		
	A Királyság területén	A királyságon kívül	Nem tudni hol
Mezőkaszony	5		
Zápszony	3		
Nagy-Bégány	5		
Kis-Bégány	6		1
Balazsér	3		
Ardó			
Jánosi	10		
Gát	1		
Dercen	9		
Fornos	1		1
Alsó-Schönborn	3		
Pósháza			
Váralja	4		1
Új-Dávidháza	16		1
Nagy-Lucska	17		3
Gorond	2		
Sztrabicsó	3		
Kis-Dobrony			
Nagy-Dobrony	4		
Csomonya			
Szernye	8		1
Rafajna-Újfalva	1		
Barkaszó	8		
Kis-Gut	2		
Nagy-Gut	1		
Izsnyéte	6		
Klacsanó	11		1
Iványi	7		1
Ó-Dávidháza	7		1
Ruskócz	7		1
Rákos	23		2
Kajdanó	14		1
Cserlenó	2		
Ignicz	5		
Benedike	4		
Csapóczka	1		1
Zsukó	10		
Kálnik	5		
Kuzmina	4		
Kucsava	1		
Medvedócz	1		
Skuratócz			
Gajdos	1		
Patkanócz	5		
Kis-Mogyorós			
Nagy-Mogyorós	2		
Balásfalva	3		
Szerencsfalva	4		
Herczfalva			
Hribócz	10		
Troszjanica	4		
Fedelesfalva	2		
Puznyákfalva	3		
Vorotnyica			
Bubuliska	9		
Nagy-Lohó	3		
Kis-Lohó	2		
Lauka	10		
Cserejócz	1		
Ilkócz			
Klucsárka	3		
Összesen:	282		16

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

24. sz. táblázat. Házak és családok száma a járásban 1819-ben.

<i>Település</i>	<i>Házak</i>	<i>Családok</i>
<i>Mezőkaszony</i>	110	133
<i>Zápszony</i>	58	63
<i>Nagy-Bégány</i>	70	70
<i>Kis-Bégány</i>	72	72
<i>Balazsér</i>	64	76
<i>Ardó</i>	50	54
<i>Jánosi</i>	65	65
<i>Gát</i>	55	67
<i>Dercen</i>	102	110
<i>Fornos</i>	51	61
<i>Alsó-Schönborn</i>	32	36
<i>Pósháza</i>	37	40
<i>Váralja</i>	54	56
<i>Új-Dávidháza</i>	136	141
<i>Nagy-Lucska</i>	216	240
<i>Gorond</i>	93	105
<i>Sztrabicsó</i>	86	90
<i>Kis-Dobrony</i>	54	75
<i>Nagy-Dobrony</i>	172	181
<i>Csomya</i>	60	65
<i>Szernye</i>	66	68
<i>Rafajna-Újfalu</i>	45	46
<i>Barkaszó</i>	69	88
<i>Kis-Gut</i>	41	46
<i>Nagy-Gut</i>	43	47
<i>Izsnyéte</i>	109	117
<i>Klacsanó</i>	111	119
<i>Iványi</i>	91	92
<i>Ó-Dávidháza</i>	59	59
<i>Ruskócz</i>	68	68
<i>Rákos</i>	189	195
<i>Kajdanó</i>	95	97
<i>Cserlenó</i>	36	37
<i>Igmicz</i>	124	124
<i>Benedike</i>	63	64
<i>Csapóczka</i>	45	48
<i>Zukó</i>	77	83
<i>Kálnik</i>	127	130
<i>Kuzmina</i>	50	50
<i>Kucsava</i>	24	24
<i>Medvedócz</i>	43	44
<i>Skuratócz</i>	17	18
<i>Gajdos</i>	25	25
<i>Patkanócz</i>	106	106
<i>Kis-Mogyorós</i>	30	31
<i>Nagy-Mogyorós</i>	38	38
<i>Balásfalva</i>	22	22
<i>Szerencsfalva</i>	21	21
<i>Herczfalva</i>	5	5
<i>Hribócz</i>	33	33
<i>Troszjanica</i>	15	15
<i>Fedelesfalva</i>	19	19
<i>Puznyákfalva</i>	20	20
<i>Vorotnyica</i>	8	8
<i>Bubuliska</i>	105	105
<i>Nagy-Lohó</i>	68	68
<i>Kis-Lohó</i>	15	15
<i>Lauka</i>	62	64
<i>Cserejócz</i>	11	11
<i>Ilkócz</i>	4	4
<i>Klucsárka</i>	58	69
<i>Összesen:</i>	3894	4143

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

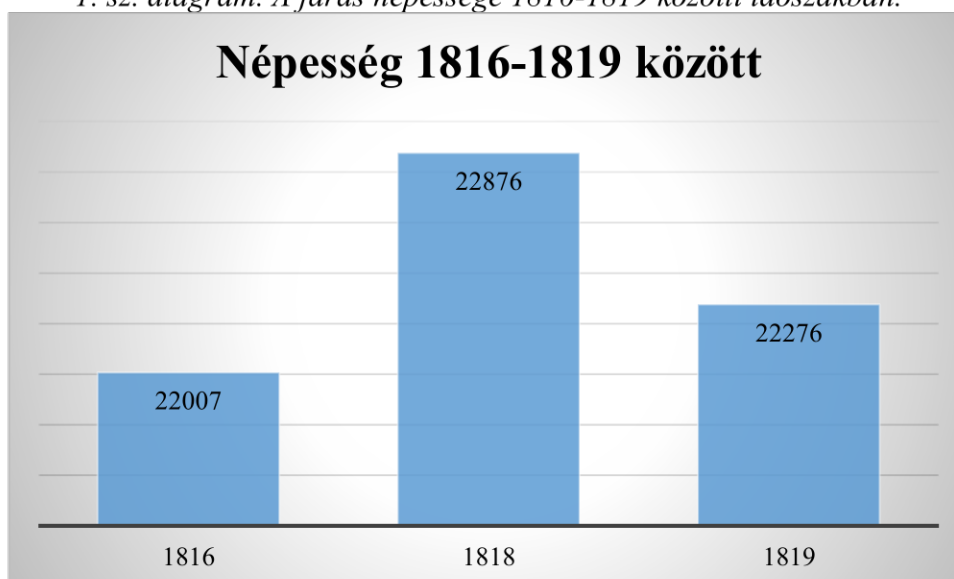
25. sz. táblázat. Születések és halálozások a járásban 1819-ben.

<i>Település</i>	<i>Születések</i>	<i>Halott</i>
<i>Mezőkaszony</i>	12	8
<i>Zápszony</i>	10	2
<i>Nagy-Bégány</i>	5	7
<i>Kis-Bégány</i>	7	4
<i>Balazsér</i>	13	8
<i>Ardó</i>	4	13
<i>Jánosi</i>	9	10
<i>Gát</i>	10	6
<i>Dercen</i>	5	9
<i>Fornos</i>	2	7
<i>Alsó-Schönborn</i>	8	3
<i>Pósháza</i>	10	2
<i>Váralja</i>	11	3
<i>Új-Dávidháza</i>	3	16
<i>Nagy-Lucska</i>	31	31
<i>Gorond</i>	17	11
<i>Sztrabicsó</i>	19	17
<i>Kis-Dobrony</i>	6	7
<i>Nagy-Dobrony</i>	20	17
<i>Csomya</i>	8	7
<i>Szernye</i>	8	11
<i>Rafajna-Újfalva</i>	6	6
<i>Barkaszó</i>	10	9
<i>Kis-Gut</i>	3	2
<i>Nagy-Gut</i>	7	7
<i>Iznyéte</i>	14	7
<i>Klacsanó</i>	22	18
<i>Iványi</i>	14	10
<i>Ó-Dávidháza</i>	11	9
<i>Ruskócz</i>	9	12
<i>Rákos</i>	22	18
<i>Kajdanó</i>	11	15
<i>Cserlenó</i>	4	6
<i>Ignicz</i>	18	11
<i>Benedike</i>	10	3
<i>Csapóczka</i>	5	10
<i>Zsukó</i>	18	8
<i>Kálnik</i>	19	30
<i>Kuzmina</i>	6	3
<i>Kucsava</i>	5	5
<i>Medvedócz</i>	6	8
<i>Skuratócz</i>		2
<i>Gajdos</i>	3	5
<i>Patkanócz</i>	13	42
<i>Kis-Mogyorós</i>	2	13
<i>Nagy-Mogyorós</i>	9	2
<i>Balásfalva</i>	5	
<i>Szerencsfalva</i>	5	5
<i>Herczfalva</i>	1	
<i>Hribócz</i>	7	3
<i>Troszjanica</i>	1	5
<i>Fedelesfalva</i>	4	1
<i>Puznyákfalva</i>	5	6
<i>Vorotnyica</i>	1	1
<i>Bubuliska</i>	18	15
<i>Nagy-Lohó</i>	14	9
<i>Kis-Lohó</i>	1	2
<i>Lauka</i>	8	10
<i>Cserejócz</i>		1
<i>Ilkócz</i>		1
<i>Klucsárka</i>	2	6
<i>Összesen:</i>	537	525

Forrás: saját szerkesztés. Kárpátaljai Területi Állami Levéltár (F.10, O2, od. zb. 684) adatai alapján.

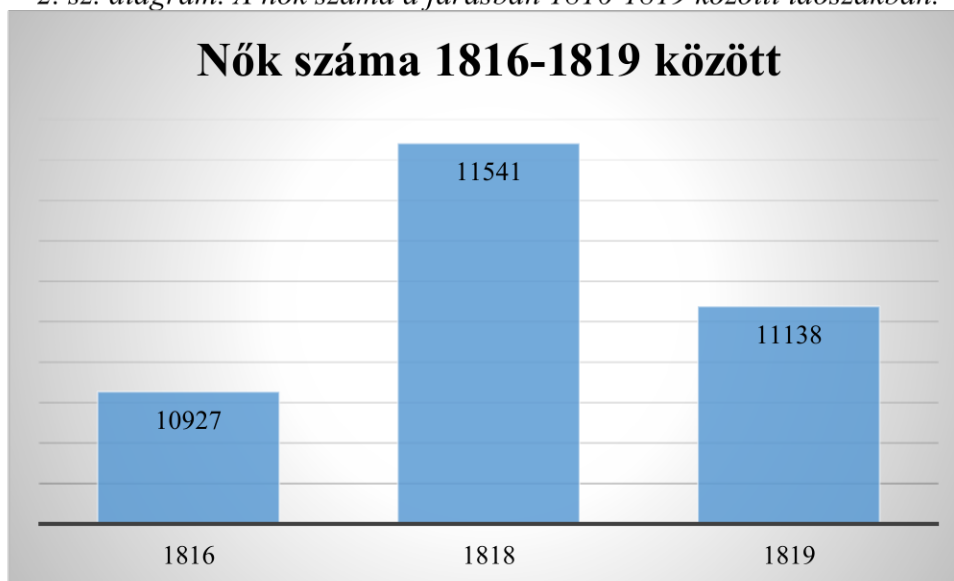

1. sz. diagram. A járás népessége 1816-1819 közötti időszakban.

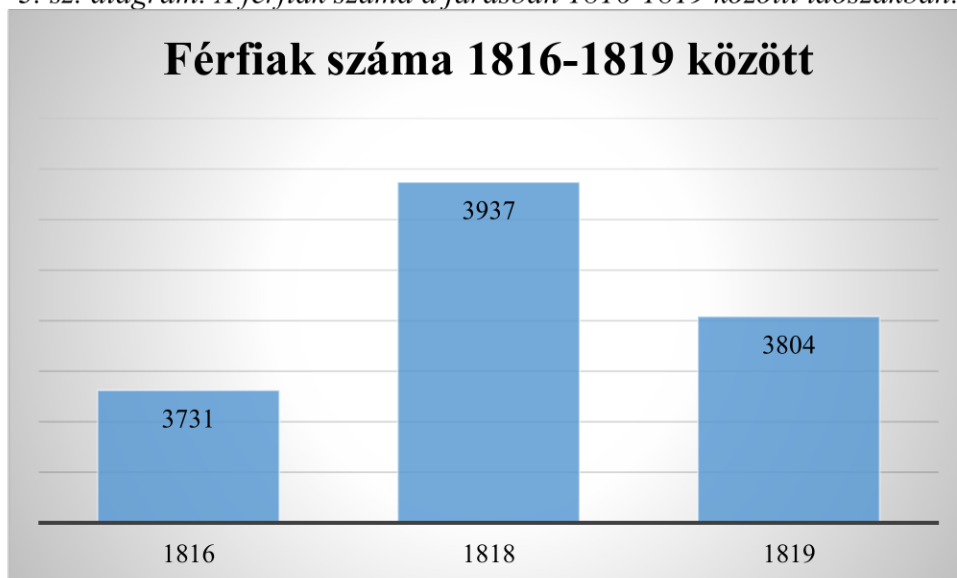
Forrás: saját szerkesztés. KTÁL F.10. O.2 od.zb. 610 és KTÁL F.10. O.2 od.zb. 684 adatai alapján.

2. sz. diagram. A nők száma a járásban 1816-1819 közötti időszakban.

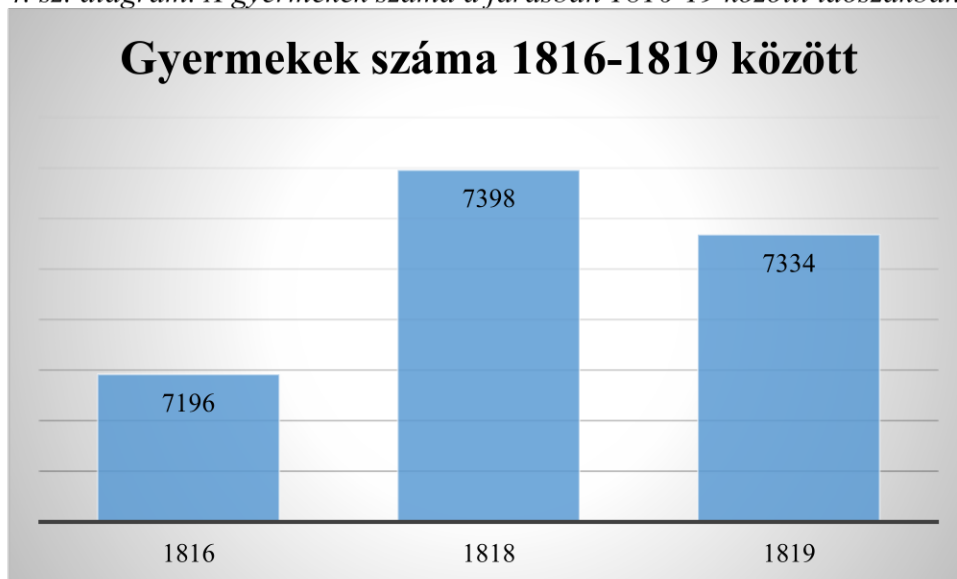
Forrás: saját szerkesztés. KTÁL F.10. O.2 od.zb. 610 és KTÁL F.10. O.2 od.zb. 684 adatai alapján.

3. sz. diagram. A férfiak száma a járásban 1816-1819 közötti időszakban.

Forrás: saját szerkesztés. KTÁL F.10. O.2 od.zb. 610 és KTÁL F.10. O.2 od.zb. 684 adatai alapján.

4. sz. diagram. A gyermekek száma a járásban 1816-19 közötti időszakban.

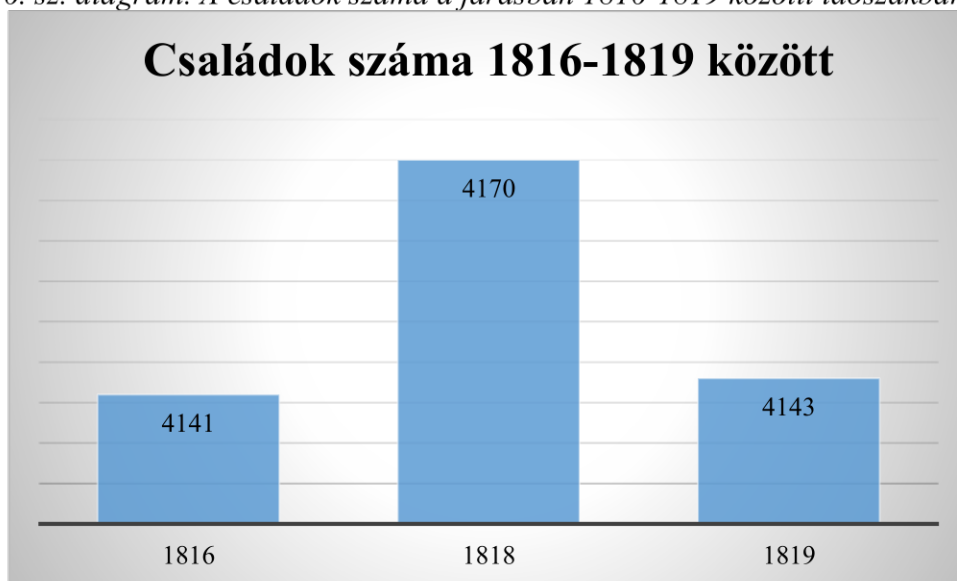
Forrás: saját szerkesztés. KTÁL F.10. O.2 od.zb. 610 és KTÁL F.10. O.2 od.zb. 684 adatai alapján.

5. sz. diagram. A házak száma a járásban 1816-1819 közötti időszakban.

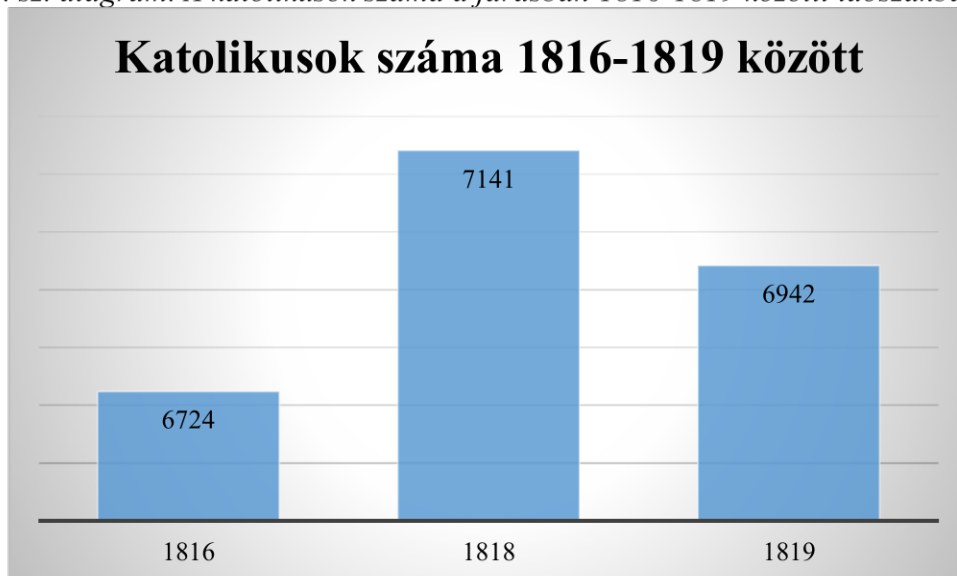
Forrás: saját szerkesztés. KTÁL F.10. O.2 od.zb. 610 és KTÁL F.10. O.2 od.zb. 684 adatai alapján.

6. sz. diagram. A családok száma a járásban 1816-1819 közötti időszakban.

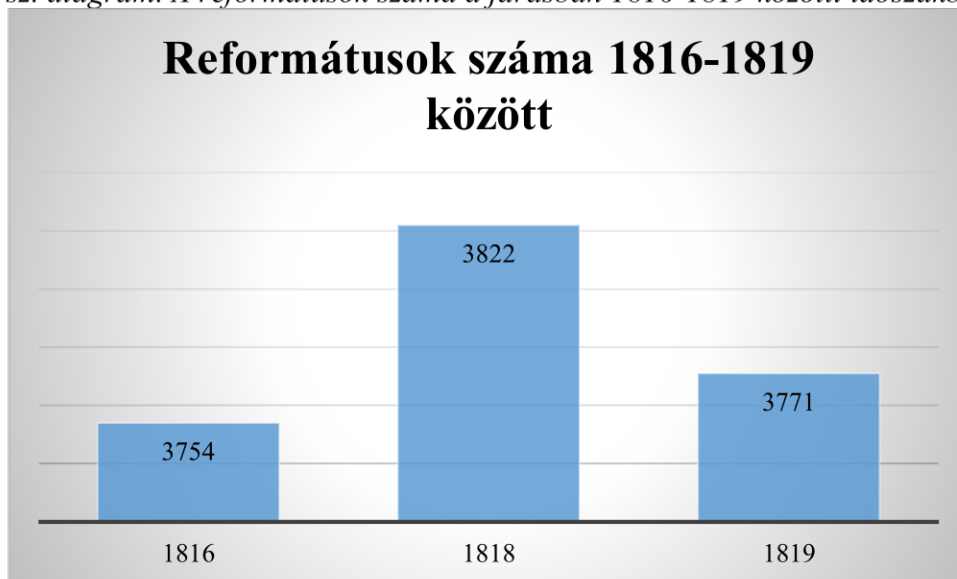
Forrás: saját szerkesztés. KTÁL F.10. O.2 od.zb. 610 és KTÁL F.10. O.2 od.zb. 684 adatai alapján.

7. sz. diagram. A katolikusok száma a járásban 1816-1819 közötti időszakban.

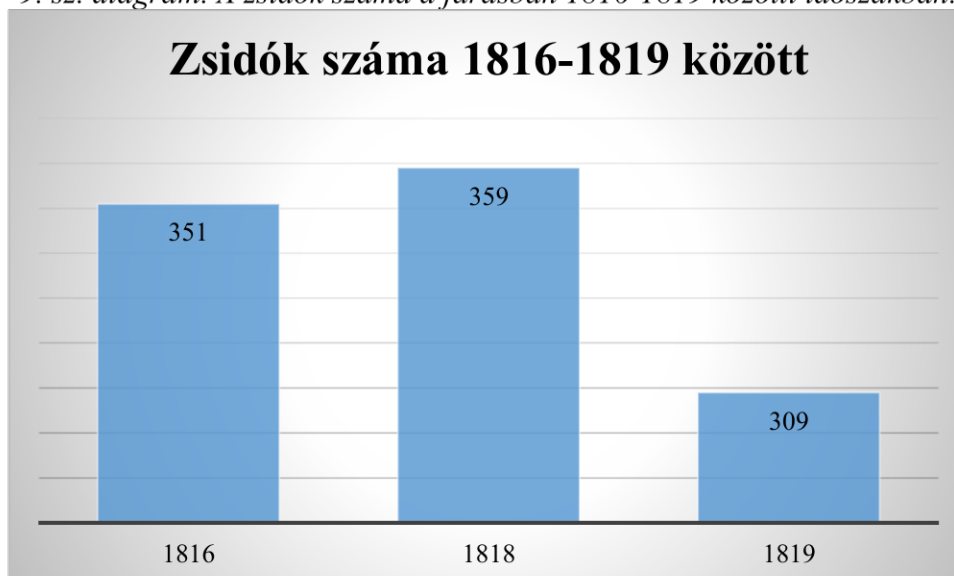
Forrás: saját szerkesztés. KTÁL F.10. O.2 od.zb. 610 és KTÁL F.10. O.2 od.zb. 684 adatai alapján.

8. sz. diagram. A reformátusok száma a járásban 1816-1819 közötti időszakban.

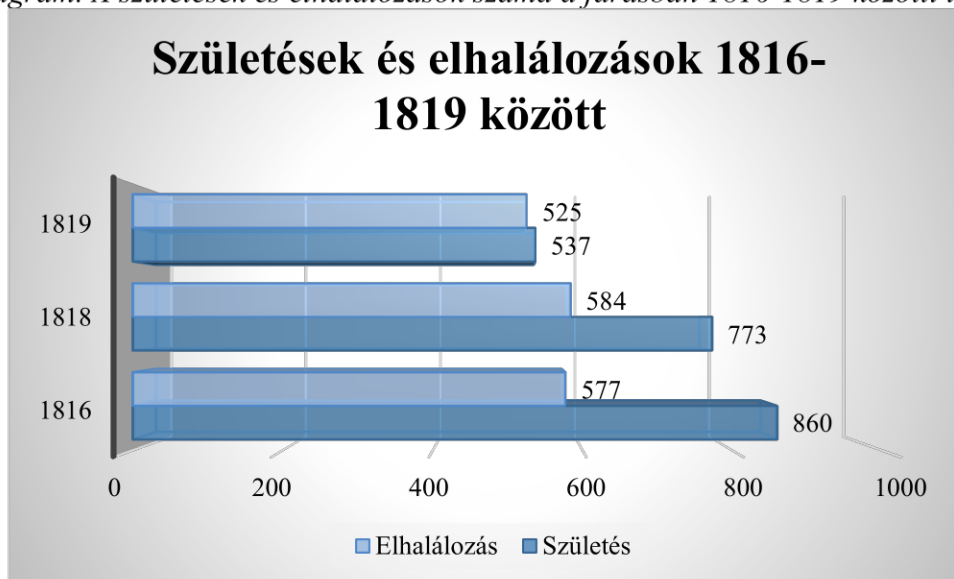
Forrás: saját szerkesztés. KTÁL F.10. O.2 od.zb. 610 és KTÁL F.10. O.2 od.zb. 684 adatai alapján.

9. sz. diagram. A zsidók száma a járásban 1816-1819 közötti időszakban.

Forrás: saját szerkesztés. KTÁL F.10. O.2 od.zb. 610 és KTÁL F.10. O.2 od.zb. 684 adatai alapján.

10. sz. diagram. A születések és elhalálozások száma a járásban 1816-1819 közötti időszakban.

Forrás: saját szerkesztés. KTÁL F.10. O.2 od.zb. 610 és KTÁL F.10. O.2 od.zb. 684 adatai alapján.